

Sarajevo, 22.05.2025.

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r predsjedavajućeg

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 22-05-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-	02-1-	1997/25	

15¹⁵

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o javnim nabavkama

Na osnovu člana 104. a u skladu s članom 106. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24 i 73/24) kao ovlašteni predlagači, dostavljamo Vam **Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o javnim nabavkama**, radi razmatranja i usvajanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Predlažemo da se Prijedlog zakona razmatra po hitnom zakonodavnom postupku u skladu s članom 133. Poslovnika Predstavničkog doma.

U prilogu Vam dostavljamo tekst Prijedloga zakona na bosanskom jeziku s obrazloženjem, elektronsku verziju Prijedloga zakona, odredbe člana koji se mijenja, kao i neslužbeni prečišćeni tekst zakona.

S poštovanjem,

Saša Magazinović, predsjedavajući Kluba poslanika SDP BiH.

Mira Pekić, predsjedavajuća Kluba poslanika SDS-PDP-ZA PRAVDU I RED

Nihad Omerović, predsjedavajući Kluba poslanika NiP

Sabina Ćudić, predsjedavajuća Kluba poslanika NS-BHI KF

Jasmin Emrić, predsjedavajući Mješovitog kluba

PRIJEDLOG

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na __. sjednici Predstavničkog doma, održanoj __. __. 2025. godine, i na __. sjednici Doma naroda, održanoj __. __. 2025. godine, donosi

ZAKON O IZMJENI ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA

Član 1.

U Zakonu o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14, 59/22 i 50/24), član 116. mijenja se i glasi:

„Član 116.
(Prekršajne odredbe)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 30.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ugovorni organ:
 - a) ako ne osigura primjenu odredbi ovoga zakona i podzakonskih akata kod ugovora za nabavku roba, usluga ili radova koje subvencionira ili sufinansira;
 - b) ako pri pripremi tehničke specifikacije ne poštuje vazeće tehničke standarde, propise ili norme;
 - c) ako predmet ugovora, konkursne uslove, tehničke specifikacije ili druge elemente tenderske dokumentacije sačini suprotno odredbama ovog zakona ili podzakonskih akata, ili ako dodijeli ugovor ponuđaču koji je učestvovao u pripremi tenderske dokumentacije ili nekog njenog dijela, a nije u postupku dokazao da nije bio u povoljnijem položaju;
 - d) ako dodijeli javnu nabavku ponuđaču ili zaključi okvirni sporazum ili ugovor o javnoj nabavci sa ponuđačem, čiji su zahtjev za učešće ili ponuda morali biti odbačeni iz razloga propisanih tenderskom dokumentacijom pripremljenom u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata;
 - e) ako definiše odredbe ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma i zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum tako da njihove odredbe odstupaju od odredbi, zahtjeva i uslova iz tenderske dokumentacije i odabrane ponude;
 - f) ako tokom realizacije javne nabavke izmijeni i/ili dopuni ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum suprotno odredbama ovog zakona;
 - g) ako na zahtjev URŽ-a ne dostavi traženu dokumentaciju ili onemogućí uvid u dokumentaciju;
 - h) ako ne izvrši rješenje URŽ-a.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 do 20.000,00 KM kaznit će se i svako odgovorno lice u ugovornom organu za prekršaj iz stava (1) ovog člana.
- (3) Uz novčanu kaznu, svakom odgovornom licu u ugovornom organu, za prekršaj iz stava (1) ovog člana se obavezno izriče i zaštitna mjera zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od šest mjeseci.

- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ugovorni organ:
- a) ako ne omogućiti uvid u ponude i kopiranje kod ugovornog organa ili fotografiranje ponuda ili prijenos podataka na medij za pohranu podataka svakom ponuđaču koji podnese pisani zahtjev, osim podataka koji su označeni povjerljivim, u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - b) ako ne zaštiti podatke koje mu proslijedi privredni subjekat, označivši ih kao povjerljive, a koji prema odredbama ovog zakona mogu biti proglašeni povjerljivim;
 - c) ako ne imenuje komisiju za nabavke za provođenje postupaka javnih nabavki za koje je u skladu sa ovim zakonom obavezno imenovati komisiju i ako sastav komisije nije u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata;
 - d) ako ne donese interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i efikasno vršenje nabavne funkcije unutar ugovornog organa u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - e) ako ne osigura da u postupcima nabavke čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000,00 KM učestvuje najmanje jedan službenik za javne nabavke u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - f) ako ne objavi plan nabavki, te sve njegove kasnije izmjene i dopune na portalu javnih nabavki u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - g) ako ne donese odluku o pokretanju postupka javne nabavke i pokretanju postupka izuzeća u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - h) ako ne poštuje rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda;
 - i) ako, na način kako je propisano ovim zakonom i podzakonskim aktima, ne pripremi i ne objavi na portalu javnih nabavki svu propisanu tendersku i drugu dokumentaciju, te sve njihove kasnije izmjene i dopune i pojašnjenja potrebne za zakonito provođenje postupka javne nabavke i pripremu zahtjeva za učešće ili ponuda;
 - j) ako ne izvrši otvaranje ponuda u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - k) ako ne okonča postupak javne nabavke u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - l) ako ne donese, ne dostavi i ne objavi odluke i zapisnike za koje je ovim zakonom propisana obaveza donošenja, dostavljanja i objave u postupku javne nabavke;
 - m) ako ne objavi godišnje obavještenje o dodjeli ugovora za okvirni sporazum ili godišnje obavještenje o dodjeli ugovora za usluge iz Anexa II ovog zakona ili ga objavi na portalu javnih nabavki nakon 30.01. tekuće godine, za ugovore iz prethodne godine;
 - n) ako ne objavi obavještenje o dodjeli ugovora, obavještenje o poništenju postupka, izvještaj o dodijeljenom ugovoru, te osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima;
 - o) ako unese neistinite podatke o datumu zaključenja ugovora u obavještenja o dodjeli ugovora;
 - p) ako ne sarađuje s Agencijom i Odborom Agencije kada oni obavljaju svoje aktivnosti koje proističu iz nadležnosti utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima;
 - r) ako ne postupa po žalbi u skladu sa odredbama ovog zakona i ne prihvati dokaz o plaćenju naknadi za pokretanje žalbenog postupka koji je dostavljen u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata;
 - s) ako nastavi postupak javne nabavke, zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum u toku suspenzivnog dejstva žalbe suprotno odredbama ovog zakona.

- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se i svako odgovorno lice u ugovornom organu za prekršaj iz stava (5) ovog člana.
- (6) Odgovornim licem u ugovornom organu za prekršaj iz st. (1) i (4) ovog člana se smatra lice koje je ili lica koja su rukovodilac ili rukovodioci ugovornog organa u skladu sa propisima koji uređuju rad i djelovanje ugovornog organa i svako drugo lice ili lica koje je ili koja su, prema organizaciji ugovornog organa, učestvovalo ili učestvovala u procesu izvršenja radnje prekršaja.
- (7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ponuđač:
- a) ako je dao netačne podatke u dokumentima kojima dokazuje ličnu, poslovnu, finansijsku, tehničku i profesionalnu sposobnost;
 - b) ako odustane od ugovora nakon okončanja e-aukcije ili okončanja postupka u kojem nije bilo e-aukcije.
- (8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 5.000,00 KM kaznit će se i svako odgovorno lice u ponuđaču za prekršaj iz stava (7) ovog člana.
- (9) Odgovornim licem u ponuđaču za prekršaj iz stava (7) ovog člana se smatra lice koje je ili lica koja su rukovodilac ili rukovodioci ponuđača u skladu sa propisima koji uređuju rad i djelovanje ponuđača i svako drugo lice ili lica koje je ili koja su, prema organizaciji ponuđača, učestvovalo ili učestvovala u procesu izvršenja radnje prekršaja.
- (10) Ako se pravno lice, koje je ugovorni organ u smislu ovog zakona, neosnovano izuzme od primjene ovog zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 30.000,00 KM.
- (11) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 20.000,00 KM kaznit će se i svako odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava (10) ovog člana.
- (12) Uz novčanu kaznu, svakom odgovornom licu u pravnom licu, za prekršaj iz stava (10) ovog člana, se obavezno izriče i zaštitna mjera zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od šest mjeseci.
- (13) Odgovornim licem u pravnom licu za prekršaj iz stava (10) ovog člana se smatra lice koje je ili lica koja su rukovodilac ili rukovodioci pravnog lica u skladu sa propisima koji uređuju rad i djelovanje pravnog lica i svako drugo lice ili lica koje je ili koja su, prema organizaciji pravnog lica, učestvovalo ili učestvovala u procesu izvršenja radnje prekršaja.
- (14) Agencija pokreće kod nadležnog suda, u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima („Službeni glasnik BiH“, br. 41/07, 18/12, 36/14, 81/15 i 65/20) (u daljnjem tekstu: Zakon o prekršajima) i, u slučajevima u kojima je to primjenjivo i potrebno, u skladu sa odredbama zakona o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana koje utvrdi u svom postupanju.

- (15) URŽ pokreće kod nadležnog suda, u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima i, u slučajevima u kojima je to primjenjivo i potrebno, u skladu sa odredbama zakona o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana koje utvrdi u svom postupanju.
- (16) URŽ je obavezan pokrenuti prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana u svakom slučaju u kojem je, u okviru postupka po žalbi, usvojio žalbu kao osnovanu.
- (17) Agencija i URŽ u aktu kojim kod nadležnog suda, u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima i, u slučajevima u kojima je to primjenjivo i potrebno, u skladu sa odredbama zakona o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pokreću prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana, pored ostalih elemenata, navode i sva lica u ugovornom organu ili pravnom licu iz stava (10) definirana u st. (6) i (13) ovog člana koja su, pored lica koje je ili koja su rukovodilac ili rukovodioci ugovornog organa ili pravnog lica iz stava (10) ovog člana u skladu sa propisima koji uređuju rad i djelovanje ugovornog organa ili pravnog lica iz stava (10) ovog člana, učestvovala u procesu izvršenja radnje prekršaja.
- (18) Agencija i URŽ uspostavljaju i koordiniraju saradnju radi izbjegavanja dvostrukog pokretanja prekršajnih postupaka za iste prekršaje iz ovog člana i efikasne realizacije pokretanja prekršajnih postupaka.
- (19) Svaki organ i institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantona, grada i općine u čijoj nadležnosti je revizija, inspekcija i kontrola zakonitosti trošenja javnih sredstava obavještavaju Agenciju o prekršaju iz ovog člana koje utvrdi u svom postupanju sa inicijativom za pokretanje prekršajnog postupka.
- (20) Odgovorno lice odgovara za prekršaje iz ovog člana i u slučaju ako nakon počinjenja prekršaja prestane da radi u ugovornom organu ili pravnom licu iz stava (10) ovog člana ili ako je nakon počinjenja prekršaja ugovorni organ ili pravno lice iz stava (10) ovog člana prestao da postoji.
- (21) Prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana ne može se pokrenuti ni voditi kada protekne tri godine od dana kada je prekršaj izvršen.
- (22) Agencija i URŽ, postupajući u skladu sa nadležnostima prema odredbama ovog zakona, obavezni su da, u slučaju sumnje, nadležnom tužilaštvu prijave krivična djela o kojima su obaviješteni ili za koja saznaju na koji drugi način, pri čemu se vodi računa da se takvom prijavom ne dovede u pitanje pokretanje i vođenje prekršajnog postupka, kao i da se takvom prijavom ne dovede u pitanje pokretanje i vođenje krivičnog postupka. U takvim okolnostima, Agencija i URŽ će preduzeti mjere da bi se sačuvali tragovi krivičnog djela, predmeti na kojima je ili pomoću kojih je učinjeno krivično djelo i drugi dokazi o njima i obavijestiti nadležno tužilaštvo bez odlaganja.
- (23) Agencija i URŽ uspostavljaju i koordiniraju saradnju sa nadležnim tužilaštvima u Bosni i Hercegovini radi izbjegavanja problema dvostrukog postupanja u prekršajnim i krivičnim postupcima u vezi sa radnjama koje čine prekršaje iz ovog člana.“

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Broj:

____.____.2025. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Denis Zvizdić

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Nikola Špirić

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ovlaštena za donošenje zakona.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Korupcija u javnim nabavkama od strane lica u institucijama/ugovornim organima je stalno aktuelna tema. Borba protiv ove pošasti mora biti stalan zadatak svih u društvu, a posebno institucija vlasti.

Naime, činjenica je da ne može privrednik/ponuđač sam sebi naštimati tender. Tako, ne može privrednik sam tražiti nove rezervne dijelove, iako u skladištu ugovornog organa ima još puno neiskorištenih rezervnih dijelova, to mora učiniti neko iz institucije. Ne može privrednik sam tražiti 40 računara, umjesto 20 računara koliko je stvarno potrebno, to mora učiniti neko iz institucije. Ne može privrednik sam „cijepati“ nabavku da bi se primijenio direktan tender umjesto javnog tendera, to mora učiniti neko iz institucije. Ne može privrednik sam pokrenuti pregovarački postupak bez objavljivanja, to mora učiniti neko iz institucije.

Dakle, bez učešća nekog iz institucije se ne može naštimati tender. Mora se raditi na tome da osoba iz institucije koja ima npr. 8 oborenih od ukupno 9 pokrenutih tendera ima neku odgovornost.

Iz analize prekršajnih odredbi Zakona o javnim nabavkama (član 116.), koju je izvršila Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine moguće je uočiti da je kao prekršaj određeno oko sedamnaest (ne)postupanja na strani ugovornih organa. Nadalje, kada se posmatraju prekršaji za ugovorne organe/odgovorna lica u ugovornom organu u ovoj analizi je navedeno i:

- Kao jedina vrsta sankcije je propisana novčana kazna
- Kazna za prekršaj ugovornom organu je propisana u iznosu/rasponu od 1.500,00 do 15.000,00 KM
- Kazna za prekršaj odgovornog lica u ugovornom organu je propisana u iznosu/rasponu od 300,00 do 3.000,00 KM
- Kazne su i više nego skromne i moraju biti propisane u takvom iznosu, koji dozvoljava opće prekršajno zakonodavstvo, da su odvraćajuće
- Nije propisana kao obavezna vrsta sankcije za odgovorno lice u ugovornom organu, uz novčanu kaznu, i npr. zaštitna mjera zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti
- Nije propisano ko se sve smatra odgovornim licem u ugovornom organu

- Novčana kazna je propisana u iznosima (rasponima) koji su veći za ugovorne organe, kao pravna lica, a manji za odgovorna lica, kao fizička lica, u ugovornim organima, što dovodi do toga da se veći iznos novčane kazne, u slučaju utvrđivanja odgovornosti i presuđivanja za ugovorni organ, plaća iz budžeta i javnih sredstava, jer se novčana kazna naplaćuje iz budžeta ugovornog organa, koji se popunjava iz sredstava građana/poreskih obveznika, a manji iznos novčane kazne, u slučaju utvrđivanja odgovornosti i presuđivanja za odgovorno lice u ugovornom organu, plaća iz ličnog budžeta odgovornog lica u ugovornom organu, što u konačnici dovodi do toga da građani/poreski obveznici snose dvostruku štetu
- Iz izloženog može proisteći zaključak, koji se u prvom pogledu čini nelogičnim, ali kad se sagleda naprijed opisana situacija, postaje logičnijim, da novčana kazna treba biti propisana u većem iznosu za odgovorno lice u ugovornom organu, jer se ista plaća iz ličnog budžeta odgovornog lica, te da uz novčanu kaznu za odgovorno lice u ugovornom organu mora obavezno i automatski biti propisano i izricanje zaštitne mjere zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti
- Za sve normirane prekršaje je propisan isti raspon novčane kazne. Ne mogu svi prekršaji biti tretirani na isti način
- Propisani iznosi novčane kazne, posebno za odgovorno lice u ugovornom organu se čine i stimulativnim, obzirom da koruptivni efekat prekršaja izražen u koruptivnoj renti višestruko prevazilazi iznos novčane kazne, pa se čini da se, zarad iznosa koruptivne rente koja se dobija, čak i „isplati“ počiniti prekršaj i platiti simboličnu kaznu, a pogotovo ukoliko se uoči, a kako je naprijed navedeno, da se novčana kazna, u slučaju odgovornosti ugovornog organa, zapravo plaća iz budžetskih/javnih sredstava, tj. sredstava građana, pa je po građane efekat dvostruko negativan

Navedena analiza Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine je ukazala i na problem stimulativnog dejstva prekršajnih kazni za povrede Zakona o javnim nabavkama. Naime, prekršajne kazne za one osobe u institucijama, koje su odgovorne za kompromitovane procese javnih nabavki su simbolične ili se postupci čak i obustavljaju iako postoje svi dokazi da je prekršen propis i izvršen prekršaj.

U analizi su dati i slučajevi iz prakse u kojima su izvršeni teški prekršaji Zakona o javnim nabavkama, a izrečene su simbolične kazne ili je prekršajni postupak čak i obustavljen.

Slučaj 1.

Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za javne nabavke ili Agencija) je protiv jednog ugovornog organa i njegovog direktora podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je zaključio ugovor o javnoj nabavci radova radova na izgradnji javne kolektivne garaže bez prethodno provedenog postupka javne nabavke sa izvođačem radova u iznosu od 194.829,15 KM bez PDV-a.

Dakle, iako je bio obavezan da provede postupak javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama ugovorni organ to nije uradio, već je nezakonito zaključio ugovor direktnim izborom izvođača radova čime je počinio jedan od najtežih prekršaja Zakona o javnim nabavkama.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost ugovornog organa i direktora, ali je ugovornom organu izrekao novčanu kaznu od samo 2.000 KM, što je samo 500 KM više od zakonskog minimuma (1.500 KM), a direktoru je izrekao kaznu od samo 110 KM, što je čak i ispod zakonskog minimuma (300 KM).

Prema tome, za jedan od najtežih prekršaja Zakona o javnim nabavkama, tj. zaključenje ugovora u iznosu od skoro 200.000,00 KM bez provedenog postupka javne nabavke nadležni sud izriče simbolične kazne, koje djeluju stimulatивно, a ne odvraćajuće na počinioce prekršaja.

Slučaj 2.

Agencija za javne nabavke je protiv direktora jednog ugovornog organa podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je zaključio ugovor o javnoj nabavci odvoza komunalnog otpada bez prethodno provedenog postupka javne nabavke sa izvršiocom usluge u iznosu od preko 300.000,00 KM bez PDV-a.

Dakle, iako je bio obavezan da provede postupak javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama ugovorni organ to nije uradio, već je nezakonito zaključio ugovor direktnim izborom izvršioca čime je počinio jedan od najtežih prekršaja Zakona o javnim nabavkama.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost direktora, ali je izrekao kaznu od samo 300 KM, što je zakonski minimum.

Prema tome, za jedan od najtežih prekršaja Zakona o javnim nabavkama, tj. zaključenje ugovora u iznosu od preko 300.000,00 KM bez provedenog postupka javne nabavke nadležni sud izriče simboličnu kaznu, koja djeluje stimulatивно, a ne odvraćajuće na počinioce prekršaja.

Slučaj 3.

Agencija za javne nabavke je protiv jednog ugovornog organa i njegovog direktora podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je propustio da objavi plan javnih nabavki za tekuću godinu, čime je počinio teži prekršaj Zakona o javnim nabavkama povredom principa javnosti, tj. sprečavanjem zainteresovanih ponuđača i drugih zainteresovanih lica i građana da se informišu o planiranim javnim nabavkama tog ugovornog organa.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost ugovornog organa i direktora, ali je ugovornom organu izrekao novčanu kaznu od samo 1.500 KM, što je zakonski minimum, a direktoru je izrekao kaznu od samo 300 KM, što je zakonski minimum.

Prema tome, za jedan od težih prekršaja Zakona o javnim nabavkama, tj. neobjavljivanje plana javnih nabavki nadležni sud izriče simbolične kazne, koje djeluju stimulatивно, a ne odvraćajuće na počinioce prekršaja.

Slučaj 4.

Agencija za javne nabavke je protiv jednog ugovornog organa i njegovog direktora podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je proveo postupak javne nabavke rezervnih dijelova za putnička vozila, teretna vozila i radne mašine, podijeljen u 3 Lot-a putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda pri čemu je ukupna vrijednost zaključenih

ugovora veća od maksimalno dozvoljene vrijednosti za ovu vrstu postupka (50.000,00 KM bez PDV-a).

Ukupna vrijednost predmetne javne nabavke po svim zaključenim ugovorima iznosi 65.112,84 KM bez PDV-a, i u konkretnom predmetu javne nabavke nije se mogao provesti konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda, jer je članom 15. st. (1) Zakona o javnim nabavkama utvrđeno da ugovorni organ zasniva računanje procijenjene vrijednosti ugovora o javnoj nabavci na ukupnom iznosu koji će platiti, bez PDV-a, te ako je javna nabavka robe, usluga ili radova podijeljena na nekoliko lotova, procijenjena vrijednost predstavlja zbir svih takvih lotova i ona se koristi za određivanje vrijednosnog razreda te nabavke, te je počinjen prekršaj Zakona o javnim nabavkama jer nije proveden otvoreni postupak javne nabavke, koji je morao biti proveden, čime je prouzrokovana šteta, u novčanom iznosu od 65.112,84,00 KM.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost ugovornog organa i direktora, ali je ugovornom organu izrekao novčanu kaznu od samo 1.500 KM, što je zakonski minimum, a direktoru je izrekao kaznu od samo 300 KM, što je zakonski minimum.

Prema tome, za jedan od težih prekršaja Zakona o javnim nabavkama nadležni sud izriče simbolične kazne, koje djeluju stimulatивно, a ne odvraćajuće na počinioce prekršaja.

Slučaj 5.

Agencija za javne nabavke je protiv jednog ugovornog organa i njegovog direktora podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je zaključio ugovore za nabavku nafte putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja sa jednim ponuđačem u vrijednosti preko 2 miliona KM, iako nisu bili ispunjeni zakonski uslovi za primjenu pregovaračkog postupka sa jednim ponuđačem.

Kao razlog za primjenu ove vrste postupka ugovorni organ je naveo hitnost iz člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama.

Ugovorni organ je dalje naveo da je morao hitno nabaviti naftu, te da je pokrenuo otvoreni postupak javne nabavke, ali da je u više navrata izjavljena žalba i da je drugostepeni organ Ured za razmatranje žalbi/URŽ postupajući po žalbama utvrdio da je tenderska dokumentacija pripremljena suprotno odredbama Zakona o javnim nabavkama, te je istu poništio u cjelosti, a u ponovljenom postupku tenderska dokumentacija je ponovo imala nedostatke i ponovljenom postupku je poništena tenderska dokumentacija.

Kako je ugovorni organ hitno trebao naftu, proveo je pregovarački postupak bez objave obavještenja, te na taj način je prekršio odredbu člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, jer nisu bili ispunjeni kumulativno postavljani uslovi za primjenu ove vrste postupka.

Pomenuta odredba daje mogućnost primjene ove vrste postupka samo u slučajevima "kada izuzetno, zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti, prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, ne mogu ispoštovati ovim zakonom utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni ili pregovarački postupak sa objavom obavještenja. Okolnosti kojima se opravdava izuzetna hitnost postupka ni u kom slučaju ne smiju se dovesti u vezu sa ugovornim organom."

Ugovorni organ nije obrazložio razloge krajnje hitnosti za dodjeljene ugovore, jer pojam krajnje hitnosti predstavlja slučajeve koji su viša sila (zemljotres, poplava, požar,) odnosno da se radi o situacijama na koje ugovorni organ nije mogao utjecati.

U konkretnom slučaju, obrazloženje hitnosti koje je dato od ugovornog organa nije hitnost u smislu navedene odredbe Zakona, jer odluka URŽ ukazuje na činjenicu da je ugovorni organ prilikom pripreme tenderske dokumentacije prekršio odredbe Zakona i podzakonskih akata, odnosno da je ugovorni organ direktno odgovoran za poništavanje postupka javne nabavke, jer ugovorni organ priprema tendersku dokumentaciju i samostalno provodi postupak javne nabavke.

Takođe, ugovorni organ nije dokazao da je pravovremeno planirao, i pokrenuo postupak za predmetnu nabavku, jer se radi o predmetu nabavke koji ugovorni organ kontinuirano nabavlja i koristi, te zbog lošeg planiranja, nepravovremeno pokrenutog postupka javne nabavke i tenderske dokumentacije koja nije pripremljena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i podzakonskim aktima, ugovorni organ nije dokazao da se radi o hitnosti u smislu odredbe člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, i u konkretnom slučaju hitnost je rezultat propusta ugovornog organa i dovodi se u direktnu vezu sa ugovornim organom.

U prilog ovoj činjenici ide i presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 3 U 025988 17 U od 28.01.2019.godine, u kojoj Sud Bosne i Hercegovine konstatira slijedeće: „Naime, citirani član se može primjeniti samo u situaciji kada se radi i događajima nepredvidivim za ugovorni organ, te ukoliko se okolnosti kojima se opravdava hitnost ne mogu dovesti u vezu sa ugovornim organom, a što u konkretnoj javnoj nabavci nije slučaj.“

Postupajući na naprijed navedeni način ugovorni organ je počinio prekršaj Zakona o javnim nabavkama, jer je dodjelio ugovore, u vrijednosti od preko 2 miliona KM bez PDV-a, iako nisu bili ispunjeni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja iz člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost ugovornog organa i direktora, ali je ugovornom organu izrekao novčanu kaznu od samo 2.000 KM, što je samo 500 KM više od zakonskog minimuma (1.500 KM), a direktoru je izrekao kaznu od samo 500 KM, što je samo 200 KM više od zakonskog minimuma (300 KM).

Prema tome, za jedan od najtežih prekršaja Zakona o javnim nabavkama, tj. zaključenje ugovora direktnim postupkom sa jednim ponuđačem u iznosu od preko 2 miliona KM nadležni sud izriče simbolične kazne, koje djeluju stimulatивно, a ne odvraćajuće na počinioce prekršaja.

Slučaj 6.

Agencija za javne nabavke je protiv direktora jednog ugovornog organa podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je kao odgovorno lice u ugovornom organu, zaključio ugovore o javnoj nabavci metalnih ormara za mjerenje i distribuciju električne energije, u vrijednosti od 18.000,00 KM bez PDV-a i ugovor o javnoj nabavci računovodstvene usluge, u ukupnoj vrijednosti 20.900,00 KM bez PDV-a za 4 lota, putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja iz člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, iako nisu bili ispunjeni uslovi za primjenu ove vrste postupka, te prekršio principe iz člana 3. Zakona, jer je netransparentnim postupkom javne nabavke dodjelio ugovore, čime je također

narušio i princip jednakog tretmana, jer nije dao mogućnost i drugim ponuđačima da se takmiče za predmetne ugovore.

Naime, ugovorni organ je za nabavku metalnih ormarića i računovodstvenih usluga u obrazloženju razloga za primjenu ove vrste postupka javne nabavke se pozvao na hitnost, iako se u konkretnim slučajevima ne radi o hitnosti definisanoj odredbom člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama. Pomenuta odredba daje mogućnost primjene ove vrste postupka samo u slučajevima "kada izuzetno, zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti, prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, ne mogu ispoštovati ovim zakonom utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni ili pregovarački postupak sa objavom obavještenja. Okolnosti kojima se opravdava izuzetna hitnost postupka ni u kom slučaju ne smiju se dovesti u vezu sa ugovornim organom."

Ugovorni organ nije obrazložio razlog krajnje hitnosti za dodjeljene ugovore, jer pojam krajnja hitnosti predstavlja slučajeve koji su viša sila (zemljotres, poplava, požar,) te u svakom slučaju se radi o situacijama na koje ugovorni organ nije mogao utjecati.

U konkretnom slučaju, za obje nabavke, obrazloženje hitnosti nije dato u obavještenjima o dodjeli ugovora, niti u odlukama o izboru najpovoljnijeg ponuđača, te na taj način nije dokazana hitnost, jer računovodstvene usluge ni na koji način nisu mogle prouzročiti nastanak štetnih posljedica na ljude, imovinu, ugovorni organ. Nabavka metalnih ormarića je nabavka koja se ponavlja kontinuirano jer je vezana za osnovnu djelatnost ugovornog organa, te nedostatak metalnih ormarića, zbog lošeg planiranja ugovornog organa nije hitnost u smislu odredbe člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama.

Direktor ugovornog organa, kao odgovorno lice, bio je dužan tražiti od uposlenih u ugovornom organu da se ispita tržište, te bi na taj način utvrdio da na tržištu Bosne i Hercegovine je registrirano više privrednih društava koji se bave poslovima računovodstvenih usluga, odnosno proizvodima metalne industrije, te na osnovu ispitivanja tržišta, a prema procjenjenim vrijednostima predmetnih nabavki, mogao i trebao primijeniti jedan od transparentnih postupaka javne nabavke. U konkretnom slučaju, ako se i radilo o hitnosti, ali ne hitnosti u smislu člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, mogao je primijeniti postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, gdje rokovi za dostavu ponuda mogu biti kratki i određuje ih sam ugovorni organ, vodeći pri tome računa o procjenjenoj vrijednosti nabavke i složenosti predmeta nabavke.

Ugovorni organ u obrazloženju vezano za nabavku računovodstvenih usluga favorizira dobavljača kojem je dodjelio ugovor, na način da opravdava njegovo angažiranje zbog ranije saradnje, a što je suprotno jednom od osnovnih principa iz člana 3. Zakona o javnim nabavkama, a to je jednak tretman prema svim ponuđačima. Postupajući na ovaj način, onemogućio je da drugim ponuđačima da se takmiče za ugovor.

Postupajući na naprijed navedeni način direktor ugovornog organa, kao odgovorno lice, je počinio prekršaj Zakona o javnim nabavkama, čime je prouzrokovana šteta, u ukupnom iznosu 38.900,00 KM.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost direktora, ali mu je izrekao kaznu od samo 300 KM, što je zakonski minimum.

Prema tome, za jedan od najtežih prekršaja Zakona o javnim nabavkama, tj. zaključenje ugovora direktnim postupkom sa jednim ponuđačem nadležni sud izriče simboličnu kaznu, koja djeluje stimulatивно, a ne odvraćajuće na počinioca prekršaja.

Slučaj 7.

Agencija za javne nabavke je protiv jednog ugovornog organa i njegovog direktora podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je:

- proveo postupak javne nabavke usluga deratizacije, dezinfekcije, dezinfekcije, suzbijanja zmija i osa i uništavanja korova putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, a da za to nisu bili ispunjeni zakonski uslovi utvrđeni u članu 21. i 23. Zakona o javnim nabavkama i zaključio ugovor sa ponuđačem na vrijednost od 29.980,00 KM bez PDV-a.
- propustio objaviti na svojoj internet stranici Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, istovremeno sa upućivanjem Odluke ponuđaču koji je učestvovao u postupku javne nabavke, a što je kao zakonska obaveza utvrđeno u članu 70. st. (6) Zakona o javnim nabavkama.
- propustio objaviti obavještenje o dodjeli ugovora na Portalu javnih nabavki, a što je kao zakonska obaveza utvrđeno u članu 74. Zakona o javnim nabavkama.
- propustio objaviti na svojoj internetskoj stranici osnovne elemente ugovora, a što je kao zakonska obaveza utvrđeno u članu 75. st. (2) Zakona o javnim nabavkama,

čime je počinio seriju ozbiljnih prekršaja Zakona o javnim nabavkama.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost ugovornog organa i direktora, ali je ugovornom organu izrekao novčanu kaznu od samo 2.100 KM, što je samo 600 KM više od zakonskog minimuma (1.500 KM), a direktoru je izrekao kaznu od samo 500 KM, što je samo 200 KM više od zakonskog minimuma (300 KM).

Prema tome, za seriju ozbiljnih prekršaja Zakona o javnim nabavkama nadležni sud izriče simbolične kazne, koje djeluju stimulatивно, a ne odvraćajuće na počinioca prekršaja.

Slučaj 8.

Agencija za javne nabavke je protiv direktora jednog ugovornog organa podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je kao odgovorno lice u ugovornom organu,

- zaključio ugovor o javnoj nabavci goriva, vrijednosti 150.000,00 KM nakon provedenog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, a da za to nisu bili ispunjeni zakonski uslovi utvrđeni u članu 21. i 22. Zakona o javnim nabavkama.
- propustio ukazati na obavezu da se objavi na internet stranici ugovornog organa Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, istovremeno sa upućivanjem Odluke ponuđaču koji je učestvovao u postupku javne nabavke, a što je kao zakonska obaveza utvrđena u članu 70. st. (6) Zakona o javnim nabavkama.
- propustio ukazati na obavezu da se objave na internetskoj stranici ugovornog organa osnovni elementi ugovora, a što je kao zakonska obaveza utvrđena u članu 75. st.(2) Zakona o javnim nabavkama,

čime je počinio seriju ozbiljnih prekršaja Zakona o javnim nabavkama.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost direktora, ali mu je kao kaznu izrekao samo uslovnu osudu.

Prema tome, za seriju ozbiljnih prekršaja Zakona o javnim nabavkama nadležni sud izriče ne čak ni simboličnu novčanu kaznu, već samo uslovnu osudu.

Slučaj 9.

Agencija za javne nabavke je protiv jednog ugovornog organa i njegovog direktora podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je proveo postupak javne nabavke roba- Dizel gorivo EN 590 putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja i zaključio ugovor sa ponuđačem na vrijednost od 380.950,00KM bez PDV-a, iako nisu bili ispunjeni zakonski uslovi hitnosti za pregovarački postupak iz člana 21. st.(1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama.

Ugovorni organ je, kao osnov za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci, naveo član 21. st. (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, a u obrazloženju je naveo da provodi pregovarački postupak zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti, prouzrokovanih događajima nepredvidivim za ugovorni organ, tj. problem ulaganja žalbi u otvorenom postupku koji je prethodio pregovaračkom postupku bez objave obavještenja, te između ostalog navodeći d obzirom da je obustavljen otvoreni postupak nabavke, ugovorni organ je morao izvršiti hitnu nabavku dizel goriva, te je u skladu sa članom 21. st. (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, pokrenuo pregovarački postupak, kao i da obzirom da se radi o robu koja je potrebna za obavljanje redovnog procesa proizvodnje, a na osnovu odluke Uprave društva, proveden je pregovarački postupak bez objave obavještenja, a zbog razloga krajnje hitnosti, koje su prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ.

Iz izloženog je jasno da je prekršena odredbu člana 21. stav (1) tačku d) Zakona o javnim nabavkama, jer nisu bili ispunjeni kumulativno postavljene uslovi za primjenu ove vrste postupka.

Naime, pomenuta odredba Zakona o javnim nabavkama daje mogućnost primjene ove vrste postupka samo u slučajevima "kada izuzetno, zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, ne mogu ispoštovati ovim zakonom utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni, ili pregovarački postupak sa objavom obavještenja. Okolnosti kojima se opravdava izuzetna hitnost postupka ni u kom slučaju ne smije se dovesti u vezu sa ugovornim organom."

Ugovorni organ nije obrazložio razloge krajnje hitnosti za dodjeljeni ugovor, jer pojam krajnje hitnosti predstavlja slučajeve koji su viša sila (zemljotres, poplava, požar), odnosno da se radi o situacijama na koje ugovorni organ nije mogao utjecati.

U konkretnom slučaju, obrazloženje hitnosti koje je dato, a odnosi se na obustavljanje otvorenog postupka, zbog žalbenih postupaka, nije hitnost u smislu navedene odredbe Zakona.

Pravo na žalbu je legitimno pravo svih učesnika u postupku javnih nabavk, te ne predstavlja nepredvidiv događaj zbog koga je ugovorni organ bio prinuđen da provede sporni pregovarački postupak bez objave obavještenja.

Naime, na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača u otvorenom postupku, uložena je žalba te je Ured za razmatranje žalbi svojim rješenjem utvrdio:

„da ugovorni organ nije pravilno proveo postupak predmetne nabavke, te da nije pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje, te je počinio povrede pri utvrđivanju ne/kvalifikovanosti ponuđača i provođenju postupka predmetne nabavke i okončanja istog, te poništio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, nalažući ugovornom organu da sagleda sve činjenice i argumente i donese ispravne zakonom definisane odluke.”

Dakle, poništena je odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, a ne cjelokupan otvoreni postupak.

Ugovorni organ donosi nezakonitu odluku o otkazivanju otvorenog postupka javne nabavke, koju Ured za razmatranje žalbi svojim rješenjem poništava, te u obrazloženju svoje odluke navodi:

„Stoga ovaj organ zaključuje da u konkretnom postupku i na bazi postojećih činjenica, ugovorni organ nije mogao niti je imao uslova za otkazivanje postupka, a pozivajući se na član 69. stav (3) Zakona o javnim nabavkama, koji zahtjeva razloge ili uslove koji su van kontrole ugovornog organa i nisu se mogli predvidjeti u momentu pokretanja postupka javne nabavke, što se u konkretnom slučaju nije desilo, niti se po mišljenju ovog organa može kao takvo identifikovati, te su stoga izneseni navodi i žalba osnovani.“

Umjesto da postupi po konačnom i izvršnom rješenju Ureda za razmatranje žalbi, i dodijeli ugovor u otvorenom postupku, ugovorni organ, provodi nezakonito pregovarački postupak bez objave obavještenja i zaključuje ugovor.

Dakle, ugovorni organ nije dokazao da se radi o hitnosti u smislu odredbe člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, i, u konkretnom slučaju hitnost je rezultat propusta ugovornog organa i dovodi se u direktnu vezu sa ugovornim organom.

Naime, žalbeni postupci predstavljaju svakako predvidiv i uobičajen događaj tokom provođenja postupka javne nabavke, što svaki ugovorni organ treba imati u vidu prilikom planiranja i provođenja navedenih postupaka, pa se ne može smatrati da su žalbeni postupci doveli ugovorni organ u situaciju krajnje hitnosti za provođenje spornog postupka, niti pak žalbeni postupci predstavljaju pravni osnov za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, iz čega se zaključuje da ugovorni organ nije dao valjano obrazloženje razloga zbog kojih su primijenili odredbu člana 21. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost ugovornog organa i direktora, ali je ugovornom organu izrekao novčanu kaznu od samo 2.500 KM, što je samo 1.000 KM više od zakonskog minimuma (1.500 KM), a direktoru je izrekao kaznu od samo 150 KM, što je čak i ispod zakonskog minimuma (300 KM).

Prema tome, za jedan od najtežih prekršaja Zakona o javnim nabavkama, tj. zaključenje ugovora direktnim postupkom sa jednim ponuđačem u iznosu od skoro 400.000,00 KM nadležni sud izriče simbolične kazne, koje djeluju stimulativno, a ne odvraćajuće na počinioce prekršaja.

Slučaj 10.

Agencija za javne nabavke je protiv jednog ugovornog organa i njegovog direktora podnijela zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka zbog toga što je zaključio ugovor za nabavku goriva u iznosu od 111.000,00 KM bez PDV-a, putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, iako nisu bili ispunjeni zakonski uslovi za primjenu ove vrste postupka javne nabavke iz člana 22. stav (1) tačka b) Zakona o javnim nabavkama.

Naime, za primjenu ove vrste postupka javne nabavke se traži kumulativno ispunjenje uslova, i to:

- za dodatne isporuke od dobavljača iz osnovnog ugovora, koje su namijenjene ili kao djelimična zamjena redovnih isporuka ili ugradnje, ili kao proširenje postojećih isporuka ili ugradnje, ako bi promjena dobavljača obavezala ugovorni organ da nabavi robu koja ima drugačije tehničke karakteristike, što bi rezultiralo neskladom i nesrazmjerom, i dovelo do značajnih tehničkih poteškoća u funkcioniranju i održavanju,
- pod uslovom da vrijeme trajanja osnovnog ugovora kao i ugovora koji se ponavljaju ne smije biti duže od jedne godine, i
- ne može preći 10% od vrijednosti osnovnog ugovora.

Kako nije bio ispunjen prvi uslov od tri navedena, jer se radi o robi široke potrošnje, gorivo, te isporuka od drugog dobavljača ne bi rezultirala neskladom i nesrazmjerom, te ne bi dovela do značajnih tehničkih poteškoća u funkcionisanju i održavanju, to je ugovorni organ postupio suprotno članu 22. stav (1) tačka b) Zakona o javnim nabavkama.

Nakon provedenog procesa nadležni sud je utvrdio odgovornost ugovornog organa i direktora, ali je i ugovornom organu i direktoru izrekao samo uslovnu osudu, dakle, čak ne ni novčanu kaznu.

Prema tome, za jedan od najtežih prekršaja Zakona o javnim nabavkama, tj. zaključenje ugovora direktnim postupkom sa jednim ponuđačem u iznosu od preko 100.000,00 KM nadležni sud ne izriče čak ni simbolične novčane kazne, već sam uslovne osud, što djeluju stimulatивно, a ne odvraćajuće na počinioce prekršaja.

Slučaj 11.

Agencija za javne nabavke je kroz redovno praćenje sistema uočila jednu situaciju neosnovanog izuzimanja od Zakona o javnim nabavkama.

Jedan subjekt, koji po svim zakonskim kriterijima ima status ugovornog organa, koristeći mišljenje Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine, koje se odnosilo na potpuno drugo tržište od onog na kojem djeluje ovaj subjekt, se samovoljno, nezakonito i neosnovano izuzeo od primjene Zakona o javnim nabavkama i nije ga primjenjivao, iako je morao, u jednom dužem periodu, od dvanaest mjeseci.

Zbog ovog zaista najtežeg prekršaja Zakona o javnim nabavkama Agencija za javne nabavke je, pored ostalog, pokrenula i prekršajni postupak protiv ugovornog organa i njegovog direktora.

Uz zahtjev za pokretanje postupka nadležnom sudu priloženi su svi dokazi koji su prikupljeni, uključujući i izvještaje i nalaze federalnih revizora.

Sam zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka je pažljivo pripremljen, detaljno obrazložen i argumentovan.

Priložen je i izvod nabavki koje je ovaj ugovorni organ proveo u spornom periodu bez primjene Zakona o javnim nabavkama u iznosu od čak 25 miliona KM.

Ugovorni organ je primjenjivao neki svoj Pravilnik o nabavkama u kojem je dominirao direktni postupak sa jednim ponuđačem bez obaveze objavljivanja tenderra.

Očekivalo se utvrđivanje odgovornosti i izricanje najteže kazne za ugovorni organ i direktora.

Međutim, nadležni sud je nakon samo par mjeseci i provedenog procesa donio odluku da se prekršajni postupak obustavlja jer kao nema dokaza da su ugovorni organ i direktor počinili prekršaj!!!

Prekršajni postupak je obustavljen zbog navodnog nedostatka dokaza, iako je nesporno dokazano da je bez primjene Zakona o javnim nabavkama u ovom jednom dužem periodu za nabavke nezakonito i neosnovano potrošeno čak 25 miliona KM.

U ovom slučaju je, zbog težine povrede, podnesena i prijava nadležnom tužilaštvu na procesuiranje.

Međutim, tužilaštvo je vrlo brzo nakon prijave, nakon samo 2 mjeseca, dostavilo obavijest, od dvije stranice teksta, u kojoj se navodi da iz dostavljene dokumentacije ne proizilazi osnov sumnje na počinjenje nekog krivičnog djela i da je odlučeno da se istraga neće provoditi. Dakle, unatoč tome što je bez primjene Zakona o javnim nabavkama u ovom jednom dužem periodu za nabavke nezakonito i neosnovano potrošeno čak 25 miliona KM tužilaštvo obaviještava da se ni istraga neće provoditi.

Iz izloženog nužno je bilo pristupiti reformi prekršajnih odredbi Zakona o javnim nabavkama, te je u svjetlu navedenih okolnosti, a u cilju zaštite integriteta sistema javnih nabavki i zaštite javnih sredstava od zloupotreba, odnosno zaštite općih principa iz člana 3. Zakona o javnim nabavkama pripremljen ovaj Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o javnim nabavkama, kojim se, za razliku od postojećeg stanja, utvrđuju gradacija prekršaja u javnim nabavkama, adekvatni rasponi kazni u skladu sa gradacijom prekršaja za ugovorne organe/pravna lica i odgovorna lica u ugovornim organima/pravnim licima, utvrđuje se izricanje zaštitne mjere zabrana obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti, uz novčanu kaznu, odgovornom licu u ugovornom organu/pravnom licu, utvrđuje se ko se smatra odgovornim licem u ugovornom organu/pravnom licu, utvrđuje se način i lica ovlaštena za pokretanje postupka, kao i dostavljanje inicijative, te saradnja između istih, kao i između istih i nadležnih tužilaštava u cilju izbjegavanja problema dvostrukog postupanja u prekršajnom i krivičnom postupka, kao i negativnih posljedica istog.

III. USKLADIVANJE PRAVNIH PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Donošenjem Zakona o izmjeni Zakona o javnim nabavkama osigurava se odgovarajući nivo usaglašenosti sa standardima savremenog Evropskog prava i pravnog naslijeđa, EU *acquis*, kao i sa međunarodnim standardima i preporukama Vijeća Evrope u ovoj oblasti. Naime, ne vrši se usklađivanje sa nekom tačno određenom odredbom direktiva Evropske unije o javnim nabavkama, već se vrši usklađivanje sa poznatim načelom pravne stečevine Evropske unije o javnim nabavkama prema kojem sankcije za prekršaje u javnim nabavkama moraju biti određene na takav način i u takvoj mjeri da budu odvraćajuće. Ovo načelo je izraženo npr. u Direktivi 2007/66/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. o izmjeni direktiva Vijeća 89/665/EEZ i 92/13/EEZ u vezi s poboljšanjem učinkovitosti postupaka pravne zaštite koji se odnose na sklapanje ugovora o javnoj nabavi, gdje je u članu 1. i 2., pored ostalog, navedeno da kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

IV. RAZLOZI ZA HITNI POSTUPAK

Prilikom pripreme ovog Prijedloga zakona u potpunosti se postupilo u skladu sa članom 133. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, jer su ispunjena oba alternativna uslova za hitnost procedure: riječ je o Prijedlogu zakona visokog stepena hitnosti i isti je formuliran na jednostavan način tako da se može razmatrati u jednom čitanju.

Kao što je već navedeno, prekršajne odredbe u Zakonu o javnim nabavkama su popirile obilježja posebno opasnog koruptivnog žarišta u procesu, te je valjalo hitno djelovati pripremom ovog zakonskog rješenja.

V. PRINCIPI NA KOJIMA JE PRIJEDLOG ZAKONA ZASNOVAN

Ovaj Prijedlog zakona zasnovan je na principima hitnosti, zakonitosti, pravičnosti, efikasnosti, solidarnosti i društvene odgovornosti, kao i osnovnim principima javnih nabavki izraženim u članu 3. Zakona o javnim nabavkama.

VI. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. Prijedloga zakona se vrši izmjena člana 116. Zakona o javnim nabavkama na način:

U stavu (1) se, za razliku od postojećeg stanja, utvrđuje povećan iznos/raspon novčane kazne u iznosu od 3.000,00 do 30.000,00 KM za reformisani set prekršaja koje počinu ugovorni organ, a koji se smatraju teškim prekršajima Zakona o javnim nabavkama i to:

- a) ako ne osigura primjenu odredbi ovoga zakona i podzakonskih akata kod ugovora za nabavku roba, usluga ili radova koje subvencionira ili sufinansira;
- b) ako pri pripremi tehničke specifikacije ne poštuje vazeće tehničke standarde, propise ili norme;
- c) ako predmet ugovora, konkursne uslove, tehničke specifikacije ili druge elemente tenderske dokumentacije sačini suprotno odredbama ovog zakona ili podzakonskih akata, ili ako dodijeli ugovor ponuđaču koji je učestvovao u pripremi tenderske dokumentacije ili nekog njenog dijela, a nije u postupku dokazao da nije bio u povoljnijem položaju;

- d) ako dodijeli javnu nabavku ponuđaču ili zaključi okvirni sporazum ili ugovor o javnoj nabavci sa ponuđačem, čiji su zahtjev za učešće ili ponuda morali biti odbačeni iz razloga propisanih tenderskom dokumentacijom pripremljenom u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata;
- e) ako definiše odredbe ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma i zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum tako da njihove odredbe odstupaju od odredbi, zahtjeva i uslova iz tenderske dokumentacije i odabrane ponude;
- f) ako tokom realizacije javne nabavke izmijeni i/ili dopuni ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum suprotno odredbama ovog zakona;
- g) ako na zahtjev URŽ-a ne dostavi traženu dokumentaciju ili onemogućući uvid u dokumentaciju;
- h) ako ne izvrši rješenje URŽ-a.

U stavu (2) se, za razliku od postojećeg stanja, utvrđuje da će se novčanom kaznom u adekvatnom iznosu/rasponu od 4.000,00 do 20.000,00 KM kaznit i svako odgovorno lice u ugovornom organu za prekršaj iz stava (1) ovog člana.

U stavu (3) se, za razliku od postojećeg stanja, propisuje da se uz novčanu kaznu, svakom odgovornom licu u ugovornom organu, za prekršaj iz stava (1) ovog člana obavezno izriče i zaštitna mjera zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od šest mjeseci.

U stavu (4) se, za razliku od postojećeg stanja, utvrđuje odgovarajući iznos/raspon novčane kazne u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 KM za drugi reformisani set prekršaja koje počinu ugovorni organ, a koji se smatraju lakšim prekršajima Zakona o javnim nabavkama, za razliku od prekršaja iz stava (1), i to:

- a) ako ne omogući uvid u ponude i kopiranje kod ugovornog organa ili fotografiranje ponuda ili prijenos podataka na medij za pohranu podataka svakom ponuđaču koji podnese pisani zahtjev, osim podataka koji su označeni povjerljivim, u skladu sa odredbama ovog zakona;
- b) ako ne zaštiti podatke koje mu proslijedi privredni subjekat, označivši ih kao povjerljive, a koji prema odredbama ovog zakona mogu biti proglašeni povjerljivim;
- c) ako ne imenuje komisiju za nabavke za provođenje postupaka javnih nabavki za koje je u skladu sa ovim zakonom obavezno imenovati komisiju i ako sastav komisije nije u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata;
- d) ako ne donese interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i efikasno vršenje nabavne funkcije unutar ugovornog organa u skladu sa odredbama ovog zakona;
- e) ako ne osigura da u postupcima nabavke čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000,00 KM učestvuje najmanje jedan službenik za javne nabavke u skladu sa odredbama ovog zakona;
- f) ako ne objavi plan nabavki, te sve njegove kasnije izmjene i dopune na portalu javnih nabavki u skladu sa odredbama ovog zakona;
- g) ako ne donese odluku o pokretanju postupka javne nabavke i pokretanju postupka izuzeća u skladu sa odredbama ovog zakona;
- h) ako ne poštuje rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda;
- i) ako, na način kako je propisano ovim zakonom i podzakonskim aktima, ne pripremi i ne objavi na portalu javnih nabavki svu propisanu tendersku i drugu dokumentaciju, te sve njihove kasnije izmjene i dopune i pojašnjenja potrebne za

- zakonito provođenje postupka javne nabavke i pripremu zahtjeva za učešće ili ponuda;
- j) ako ne izvrši otvaranje ponuda u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - k) ako ne okonča postupak javne nabavke u skladu sa odredbama ovog zakona;
 - l) ako ne donese, ne dostavi i ne objavi odluke i zapisnike za koje je ovim zakonom propisana obaveza donošenja, dostavljanja i objave u postupku javne nabavke;
 - m) ako ne objavi godišnje obavještenje o dodjeli ugovora za okvirni sporazum ili godišnje obavještenje o dodjeli ugovora za usluge iz Anexa II ovog zakona ili ga objavi na portalu javnih nabavki nakon 30.01. tekuće godine, za ugovore iz prethodne godine;
 - n) ako ne objavi obavještenje o dodjeli ugovora, obavještenje o poništenju postupka, izvještaj o dodijeljenom ugovoru, te osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima;
 - o) ako unese neistinite podatke o datumu zaključenja ugovora u obavještenja o dodjeli ugovora;
 - p) ako ne sarađuje s Agencijom i Odborom Agencije kada oni obavljaju svoje aktivnosti koje proističu iz nadležnosti utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima;
 - r) ako ne postupa po žalbi u skladu sa odredbama ovog zakona i ne prihvati dokaz o plaćenju naknadi za pokretanje žalbenog postupka koji je dostavljen u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih akata;
 - s) ako nastavi postupak javne nabavke, zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum u toku suspenzivnog dejstva žalbe suprotno odredbama ovog zakona.

U stavu (5) se, za razliku od postojećeg stanja, utvrđuje da će se novčanom kaznom u adekvatnom iznosu/rasponu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit i svako odgovorno lice u ugovornom organu za prekršaj iz stava (4) ovog člana.

U stavu (6) je određeno da se, za razliku od postojećeg stanja, odgovornim licem u ugovornom organu za prekršaj iz st. (1) i (4) ovog člana smatra lice koje je ili lica koja su rukovodilac ili rukovodioci ugovornog organa u skladu sa propisima koji uređuju rad i djelovanje ugovornog organa i svako drugo lice ili lica koje je ili koja su, prema organizaciji ugovornog organa, učestvovalo ili učestvovala u procesu izvršenja radnje prekršaja.

Ovdje dolaze u obzir, dakle, kao odgovorna lica:

- lice ili lica koje je to ili koja su to uvijek, tj. lice koje je ili lica koja su rukovodilac ili rukovodioci ugovornog organa u skladu sa propisima koji uređuju rad i djelovanje ugovornog organa,
- ali i svako drugo lice ili lica koje je ili koja su, prema organizaciji ugovornog organa, učestvovalo ili učestvovala u procesu izvršenja radnje prekršaja, npr.:
 - ✓ lice ili lica koje je rukovodiocu predložilo donošenje odluke da se pravno lice neosnovano izuzme od primjene Zakona o javnim nabavkama
 - ✓ lice ili lica koje je, prema organizaciji ugovornog organa, odgovorno za pokretanje postupka nabavke,
 - ✓ lice ili lica koje je, prema organizaciji ugovornog organa, odgovorno za provođenje postupka nabavke,

- ✓ članovi komisije za nabavku, ukoliko je za postupak nabavke propisana obaveza da se imenuje komisija
- ✓ službenik za javne nabavke, ukoliko je za postupak nabavke propisana obaveza da učestvuje službenik za javne nabavke
- ✓ lice ili lica koje je, prema organizaciji ugovornog organa, odgovorno za pripremanje ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma
- ✓ lice ili lica koje je, prema organizaciji ugovornog organa, odgovorno za dostavljanje dokumentacije URŽ ili omogućavanje uvida u dokumentaciju
- ✓ lice ili lica koje je, prema organizaciji ugovornog organa, odgovorno za izvršenje rješenja URŽ
- ✓ itd.

U stavu (7) se, za razliku od postojećeg stanja, definiše odgovarajući iznos/raspon novčane kazne u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM za reformisani set prekršaja koje počinu ponuđač, i to:

- a) ako je dao netačne podatke u dokumentima kojima dokazuje ličnu, poslovnu, finansijsku, tehničku i profesionalnu sposobnost;
- b) ako odustane od ugovora nakon okončanja e-aukcije ili okončanja postupka u kojem nije bilo e-aukcije.

U stavu (8) se, za razliku od postojećeg stanja, utvrđuje da će se novčanom kaznom u adekvatnom iznosu/rasponu od 500,00 do 5.000,00 KM kaznit i svako odgovorno lice u ponuđaču za prekršaj iz stava (7) ovog člana.

U stavu (9) je definisano ko se smatra odgovornim licem u ponuđaču za prekršaj iz stava (7).

U stavu (10) je, za razliku od postojećeg stanja, sankcionisana novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 30.000,00 KM i opasna koruptivna situacija ako se neko pravno lice, koje je ugovorni organ u smislu ovog zakona, neosnovano izuzelo od primjene ovog zakona.

U stavu (11) je predviđena sankcija i za svako odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava (10) ovog člana.

U stavu (12) je definisana sankcija zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti i za svako odgovorno lice u pravnom licu iz stava (10).

U stavu (13) je definisano ko se smatra odgovornim licem u pravnom licu za prekršaj iz stava (10) ovog člana.

U stavu (14) je definisano da Agencija pokreće kod nadležnog suda, u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima i, u slučajevima u kojima je to primjenjivo i potrebno, u skladu sa odredbama zakona o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana koje utvrdi u svom postupanju.

U stavu (15) je definisano da URŽ pokreće kod nadležnog suda, u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima i, u slučajevima u kojima je to primjenjivo i potrebno, u skladu sa odredbama zakona o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta

Bosne i Hercegovine, prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana koje utvrdi u svom postupanju.

U stavu (16) je, za razliku od postojećeg stanja, a kako bi se intenziviralo postupanje URŽ u tom segmentu, definisano da je URŽ obavezan pokrenuti prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana u svakom slučaju u kojem je, u okviru postupka po žalbi, usvojio žalbu kao osnovanu.

U stavu (17) je definisano da Agencija i URŽ u aktu kojim kod nadležnog suda, u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima i, u slučajevima u kojima je to primjenjivo i potrebno, u skladu sa odredbama zakona o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pokreću prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana, pored ostalih elemenata, navode i sva lica u ugovornom organu ili pravnom licu iz stava (10) definirana u st. (6) i (13) ovog člana koja su, pored lica koje je ili koja su rukovodilac ili rukovodioci ugovornog organa ili pravnog lica iz stava (10) ovog člana u skladu sa propisima koji uređuju rad i djelovanje ugovornog organa ili pravnog lica iz stava (10) ovog člana, učestvovala u procesu izvršenja radnje prekršaja.

U stavu (18) je definisano da Agencija i URŽ uspostavljaju i koordiniraju saradnju radi izbjegavanja dvostrukog pokretanja prekršajnih postupaka za iste prekršaje iz ovog člana i efikasne realizacije pokretanja prekršajnih postupaka.

U stavu (19) je definisano da svaki organ i institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kantona, grada i općine u čijoj nadležnosti je revizija, inspekcija i kontrola zakonitosti trošenja javnih sredstava obavještavaju Agenciju o prekršaju iz ovog člana koje utvrdi u svom postupanju sa inicijativom za pokretanje prekršajnog postupka.

U stavu (20) je definisano da odgovorno lice odgovara za prekršaje iz ovog člana i u slučaju ako nakon počinjenja prekršaja prestane da radi u ugovornom organu ili pravnom licu iz stava (10) ovog člana ili ako je nakon počinjenja prekršaja ugovorni organ ili pravno lice iz stava (10) ovog člana prestao da postoji.

U stavu (21) je definisano da prekršajni postupak za prekršaje iz ovog člana ne može se pokrenuti ni voditi kada protekne tri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

U stavu (22) je definisano da Agencija i URŽ, postupajući u skladu sa nadležnostima prema odredbama ovog zakona, obavezni su da, u slučaju sumnje, nadležnom tužilaštvu prijave krivična djela o kojima su obaviješteni ili za koja saznaju na koji drugi način, pri čemu se vodi računa da se takvom prijavom ne dovede u pitanje pokretanje i vođenje prekršajnog postupka, kao i da se takvom prijavom ne dovede u pitanje pokretanje i vođenje krivičnog postupka. U takvim okolnostima, Agencija i URŽ će preduzeti mjere da bi se sačuvali tragovi krivičnog djela, predmeti na kojima je ili pomoću kojih je učinjeno krivično djelo i drugi dokazi o njima i obavijestile nadležno tužilaštvo bez odlaganja.

U stavu (23) je definisano da Agencija i URŽ uspostavljaju i koordiniraju saradnju sa nadležnim tužilaštvima u Bosni i Hercegovini radi izbjegavanja problema dvostrukog postupanja u prekršajnim i krivičnim postupcima u vezi sa radnjama koje čine prekršaje iz ovog člana.

Članom 2. Prijedloga zakona se utvrđuje momenat stupanja na snagu.

VII. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva obzirom da su ista već predviđena i predviđaju se u budžetu svakog organa i institucije koji provode isti.

PREGLED ODREDBE ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA KOJA SE MIJENJA

Član 116. (Prekršajne odredbe)

- (1) URŽ podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda, kada utvrdi da je bilo povreda postupka javne nabavke koje predstavljaju prekršaj u smislu odredbi ovog zakona. U slučajevima kada nije bilo postupka po žalbi, Agencija podnosi prekršajnu prijavu kod nadležnog suda za prekršaje, kada utvrdi povrede ovog zakona koje su u njenoj nadležnosti.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ugovorni organ:
- a) ako nabavi robu, radove ili usluge bez provođenja postupaka javne nabavke propisanih ovim zakonom osim u slučajevima kada to zakon dopušta;
 - b) ako ne zaštiti podatke koje mu proslijedi privredni subjekat, označivši ih kao povjerljive, a koji prema odredbama ovog zakona mogu biti proglašeni povjerljivim;
 - c) ako se ne pridržava uslova i načina javne nabavke prema procijenjenim vrijednostima i dijeli vrijednost nabavke s namjerom izbjegavanja primjene propisanog postupka nabavke;
 - d) ako primijeni pregovarački postupak bez objave obavještenja suprotno odredbama čl. 21., 22., 23., 24. i 28. ovog zakona;
 - e) ako ne stavi na raspolaganje tendersku dokumentaciju svim privrednim subjektima koji su je tražili, u skladu s obavještenjem o javnoj nabavci, odnosno ne omogućiti uvid u dokumentaciju;
 - f) ako ne poštuje rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda;
 - g) ako pri pripremi tehničke specifikacije ne poštuje vazeće tehničke standarde, propise ili norme;
 - h) ako ne dostavi odluke za koje je ovim zakonom propisana obaveza dostavljanja ponuđačima u postupku javne nabavke;
 - i) ako ne završi postupak javne nabavke zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci ili odlukom o poništenju;
 - j) ako zaključi ugovor o javnoj nabavci koji nije u skladu s odabranom ponudom i uslovima određenima u tenderskoj dokumentaciji;
 - k) ako ne čuva dokumentaciju o javnoj nabavci, u skladu s propisima o arhiviranju dokumenata;
 - l) ako ustupi postupak nabavke ili za provođenje nabavke ovlasti treće lice ili lice koje nije ugovorni organ u smislu ovog zakona da bi na taj način izbjegao njegovu primjenu;
 - m) ako na zahtjev URŽ-a ne dostavi traženu dokumentaciju ili onemogućiti uvid u dokumentaciju;
 - n) ako ne izvrši rješenje URŽ-a;
 - o) ako predmet ugovora, konkursne uslove, tehničke specifikacije ili druge elemente javnog poziva prilagodi konkretnom ponuđaču, ili ako dodijeli ugovor ponuđaču koji je učestvovao u pripremi konkursne dokumentacije ili nekog njenog dijela, a nije u postupku dokazao da nije bio u povoljnijem položaju;
 - p) ako ne dostavi izvještaj o dodijeljenom ugovoru;
 - r) ako ne donese plan nabavki i ne objavi ga na veb-stranici ugovornog organa.
 - s) ako nastavi postupak javne nabavke, zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum u toku suspenzivnog dejstva žalbe suprotno članu 110. ovog zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 KM kaznit će se odgovorno lice u ugovornom organu za prekršaj iz stava (2) ovog člana.

- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ponuđač ako je dao netačne podatke u dokumentima kojima dokazuje ličnu, poslovnu, finansijsku, tehničku i profesionalnu sposobnost.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 2.000,00 KM kaznit će se i odgovorno lice ponuđača za prekršaj iz stava (4) ovog člana;
- (6) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka URŽ podnosi nadležnom sudu prema sjedištu ugovornog organa.
- (7) URŽ, rješavajući u postupku po žalbi, a na osnovu stanja u spisu, može podnijeti krivičnu prijavu.

ZAKON
O JAVNIM NABAVKAMA
(Neslužbeni prečišćeni tekst¹)

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

(1) Ovim zakonom uređuje se sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, utvrđuju pravila za postupke javnih nabavki, i to na način da se definiraju prava, dužnosti, odgovornosti i pravna zaštita učesnika u postupku javne nabavke, te nadležnosti Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) i Ureda za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: URŽ).

(2) Postupak javne nabavke odnosi se na postupke nabavke robe, usluga ili radova koje provodi ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ iz čl. 4. i 5. ovog zakona, u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih akata.

(3) izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 2.
(Definicije pojmova)

(1) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) ugovor o javnoj nabavci je ugovor s finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa i ima za cilj nabavku robe, usluga ili izvođenja radova u okviru značenja ovog zakona, i to:

„1) ugovor o javnoj nabavci robe je ugovor čiji je predmet kupovina, lizing, najam ili kupovina na otplatu sa ili bez mogućnosti kupovine robe. Ugovor o javnoj nabavci robe može kao sporedni predmet obuhvatati poslove postavljanja i instalacije;

2) ugovor o javnoj nabavci usluga je ugovor čiji je predmet pružanje usluga, osim onih iz alineje 3) ove tačke;“.

¹ Neslužbeni prečišćeni tekst sadrži: Zakon o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 59/22) - označen podvučnim slovima i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 50/24) - označen tačkasto podvučnim slovima.

3) ugovor o javnoj nabavci radova je ugovor čiji je predmet projektovanje i izvođenje radova ili izvođenje radova koji se odnose na jednu ili više djelatnosti utvrđenih u Aneksu I., koji je sastavni dio ovog zakona, ili radova ili izvođenje radova, bilo kojim sredstvima, koji odgovaraju zahtjevima koje je naveo ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ. Pojam "radovi" podrazumijeva rezultat gradnje ili građevinskih radova uzet u cjelini, a koji je sam po sebi dovoljan za ispunjenje neke ekonomske ili tehničke funkcije.

4) oznaka je svaki dokument, potvrda ili certifikat kojim se potvrđuje da određeni radovi, proizvodi, usluge, procesi ili postupci zadovoljavaju određene zahtjeve;

5) zahtjevi za oznaku su zahtjevi koje određeni radovi, proizvodi, usluge, procesi ili postupci moraju ispuniti da bi dobili oznaku;

6) životni vijek podrazumijeva sve uzastopne i/ili međusobno povezane faze, uključujući potrebno istraživanje i razvoj, proizvodnju, trgovinu i njene uslove, prijevoz, korištenje i održavanje tokom postojanja proizvoda ili radova ili pružanja usluge, od sticanja sirovina ili generiranja resursa do odlaganja, uklanjanja i završetka usluge ili upotrebe.

b) ugovorni organ u smislu ovog zakona je:

1) ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona koji provodi postupak javne nabavke robe, usluga i/ili radova;

2) sektorski ugovorni organ iz člana 5. ovog zakona koji obavlja djelatnost u oblasti vodosnabdijevanja ili energetike ili prometa ili poštanskih usluga i koji provodi postupak javne nabavke robe, usluga i/ili radova;

c) privredni subjekat je pravno ili fizičko lice, ili grupa takvih lica, koji na tržištu nude robe, usluge i/ili radove, a registrirani su za obavljanje predmetne djelatnosti, te mogu učestvovati u postupku javne nabavke, kao:

1) **ponuđač** koji je dostavio ponudu;

2) **kandidat** koji je dostavio zahtjev za učešće u ograničenom, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;

3) **grupa kandidata/ponuđača** (dva ili više kandidata/ponuđača) koji su dostavili zajednički zahtjev za učešće ili zajedničku ponudu;

4) **dobavljač** kojem je nakon postupka javne nabavke dodijeljen ugovor o javnoj nabavci.

d) tenderska dokumentacija je dokumentacija koja sadrži minimum jasnih i odgovarajućih informacija u odnosu na izabrani postupak dodjele ugovora, a objavljuje je ili kandidatima/ponuđačima predstavlja ugovorni organ; ova dokumentacija uključuje obavještenje o nabavci, poziv za dostavu zahtjeva za učešće/ponuda (početnih i konačnih),

tehničke specifikacije, kriterije za kvalifikaciju i izbor najpovoljnije ponude, nacrt ili osnovne elemente ugovora i druge relevantne dokumente i objašnjenja;

e) otvoreni postupak je postupak u kojem svaki zainteresirani ponuđač može dostaviti ponudu;

f) zahtjev za učešće je pisani dokument koji privredni subjekt podnosi u prvoj fazi u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;

g) pretkvalifikacija je faza postupka u kojoj ugovorni organ, na osnovu kvalifikacionih kriterija definiranih u tenderskoj dokumentaciji, vrši izbor kvalificiranih kandidata koji će se pozvati da dostave ponude u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;

h) ograničeni postupak je postupak u kojem privredni subjekt može zahtijevati učešće i u kojem ugovorni organ nakon obavljene kvalifikacije poziva sve kvalificirane kandidate da podnesu ponude;

i) pregovarački postupak je postupak u kojem ugovorni organ pregovara o uslovima ugovora s jednim ili više pozvanih ponuđača. Ovaj postupak može se provoditi sa ili bez prethodnog objavljivanja obavještenja o nabavci, isključivo prema uslovima utvrđenim u ovom zakonu;

j) takmičarski dijalog je postupak u kojem svaki zainteresirani privredni subjekt može zatražiti da učestvuje u postupku, pri čemu ugovorni organ s učesnicima pozvanim u taj postupak vodi dijalog s ciljem razvijanja jednog ili više odgovarajućih rješenja koja mogu ispuniti njegove zahtjeve, i na osnovu kojih su izabrani ponuđači pozvani da podnesu ponude;

k) konkurs za izradu idejnog rješenja je postupak koji ugovornom organu omogućava da osigura, u oblastima prostornog uređenja, urbanizma, arhitekture i građenja ili obrade podataka, plan ili rješenje koje bira konkursna komisija u postupku javnog nadmetanja sa ili bez dodjele nagrada;

l) Ponuda je dokument koji podnosi ponuđač, pri čemu nudi isporuku robe, pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uslovima koje određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti:

1) prihvatljiva - koju je podnio ponuđač koji nije bio isključen u skladu s članom 45. ovog zakona i koji ispunjava kriterije za izbor najpovoljnije ponude, te čija je ponuda u skladu s tehničkim specifikacijama bez da je nepravilna ili neprihvatljiva;

2) neprihvatljiva - čija cijena prelazi planirana, odnosno osigurana novčana sredstva ugovornog organa za nabavku ili ponuda ponuđača koji ne ispunjava kriterije za kvalifikaciju privrednog subjekta;

3) nepravilna - koja nije u skladu s tenderskom dokumentacijom ili je primljena izvan roka za dostavljanje ponuda ili postoje dokazi o tajnom sporazumu ili korupciji ili nije rezultat tržišne konkurencije ili je ugovorni organ utvrdio da je cijena ponude izuzetno niska.

m) alternativna ponuda je ponuda u kojoj se nude drugačije karakteristike predmeta ugovora u odnosu na one koje su navedene u tenderskoj dokumentaciji, pri čemu ta ponuda mora zadovoljiti minimalne uslove koje je postavio ugovorni organ;

n) **okvirni sporazum** je sporazum između jednog ili više ugovornih organa i jednog ili više dobavljača, zaključen u pisanom obliku, kojim se definiraju uslovi pod kojim se mogu dodijeliti ugovori tokom određenog perioda, u skladu s predviđenom cijenom i, gdje je moguće, predviđenim količinama;

o) **ekskluzivno ili isključivo pravo** je pravo na obavljanje djelatnosti iz člana 5. ovog zakona, koje nadležni organ u Bosni i Hercegovini posebnim zakonom, drugim propisom, ili odgovarajućim ugovorom dodijeli jednom ili više pravnih subjekata, što značajno utiče na mogućnost drugih subjekata da obavljaju te djelatnosti. Nosilac tog ekskluzivnog ili isključivog prava dužan je prilikom nabavke robe, usluga ili radova neophodnih za obavljanje tih djelatnosti, koje su dodijeljene kao ekskluzivno ili isključivo pravo, primjenjivati odredbe ovog zakona;

p) **Jedinstveni rječnik javne nabavke (Common Procurement Vocabulary)** referentna je nomenklatura koja se primjenjuje u postupku javne nabavke, a istovremeno osigurava usklađenost sa ostalim postojećim nomenklaturama;

r) **elektronsko sredstvo** odnosi se na korištenje elektronske opreme za obradu i arhiviranje podataka koji se šalju, prenose i primaju žičanom ili radiovezom, optičkim ili drugim elektromagnetnim sredstvima;

s) **pisani ili u pisanoj formi** podrazumijeva svaki izraz koji se sastoji od riječi ili brojeva koji se mogu pročitati, umnožiti i naknadno saopćiti, a također i informacije koje se prenose i arhiviraju uz pomoć elektronskih sredstava, pod uslovom da je sadržaj osiguran i da se potpis može identificirati;

t) **lot (grupa)** je dio predmeta nabavke nastao kao rezultat dijeljenja predmeta nabavke u posebne, srodne cjeline, koje se kao takve označavaju u tenderskoj dokumentaciji.

u) **portal javnih nabavki** je informacioni sistem koji omogućava elektronsku komunikaciju, objavu dokumenata i provođenje postupaka javne nabavke elektronskim putem;

v) **dinamički sistem kupovine** je sistem koji se uspostavlja i vodi kao potpuno elektronski proces, a koristi se za nabavku uobičajenih predmeta nabavke koji su opće dostupni na tržištu, te je otvoren svim privrednim subjektima koji ispunjavaju kriterije za kvalitativni odabir tokom njegovog cjelokupnog trajanja, odnosno dinamički sistem nabavke predstavlja stvaranje liste sposobnih ponuđača koja se za sve vrijeme trajanja dinamičkog sistema nabavke upotpunjava novim ponuđačima.

Član 3. (Opći principi)

(1) Ugovorni organ dužan je da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.

(2) Opći principi obavezno se primjenjuju i poštuju i u postupku pravne zaštite.

Član 4. (Ugovorni organ)

(1) Ugovorni organ, u smislu ovog zakona, je:

a) Svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na nivou kantona, grada ili općine (u daljnjem tekstu: institucija vlasti na državnom, entitetskom ili lokalnom nivou);

b) Pravno lice koje je osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od općeg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova:

- 1) finansirano je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili
- 2) nadzor nad upravljanjem vrši ugovorni organ definiran u tač. a) i b) ovog stava, ili
- 3) više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora su imenovani ili izabrani predstavnici ugovornih organa iz tač. a) i b) ovog stava;

c) Asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili pravna lica definirani u tač. a) i b) ovog stava.

(2) Ugovorni organi mogu donijeti odluku da zajednički provode postupak javne nabavke ili osnovati centralni nabavni organ. Pravila provođenja zajedničke nabavke i osnivanja centralnog nabavnog organa propisuje podzakonskim aktom Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH).

(3) Agencija donosi pravilnik koji sadrži listu ugovornih organa po kategorijama koji su obavezni primjenjivati ovaj zakon. Svi ugovorni organi, koji su uvršteni u definiciju iz ovog člana, dužni su primjenjivati ovaj zakon i u slučaju kada nisu navedeni na listi ugovornih organa.

„Član 4a.

(Nabavke koje uključuju ugovorne organe sa sjedištem u BiH i ugovorne organe iz država članica Evropske unije)

- (1) Ugovorni organ može zajednički provesti postupak javne nabavke s jednim ili više ugovornih organa iz država članica Evropske unije na način propisan odredbama ovog člana i člana 4b. ovog zakona.
- (2) Ugovorni organ može koristiti usluge obavljanja poslova centralizirane javne nabavke koje pružaju organi za centralizirane javne nabavke iz države članice Evropske unije.

- (3) Pravo države članice Evropske unije u kojoj organ za centralizirane javne nabavke iz stava (2) ovog člana ima sjedište primjenjuje se na obavljanje poslova centraliziranih javnih nabavki, na dodjelu ugovora na osnovu okvirnog sporazuma koji je zaključio organ za centralizirane javne nabavke i na dodjelu ugovora na osnovu dinamičkog sistema kupovine kojim upravlja organ za centralizirane javne nabavke.
- (4) Ugovorni organi ne mogu koristiti mogućnosti iz st. (1) i (2) ovog člana s ciljem izbjegavanja primjene odredbi ovog zakona, drugih zakona i propisa u Bosni i Hercegovini.
- (5) Odredbe ovog člana primjenjuju se od dana pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

Član 4b.

(Provođenje postupka nabavke koji uključuje ugovorne organe iz različitih država članica Evropske unije)

- (1) Ugovorni organ može s jednim ili više ugovornih organa iz država članica Evropske unije zajednički provesti postupak dodjele ugovora o javnoj nabavci, sklopiti okvirni sporazum, upravljati dinamičkim sistemom kupovine te dodijeliti ugovore na osnovu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine.
- (2) Osim ako su neophodni elementi zajedničke nabavke propisani međunarodnim sporazumom sklopljenim između Bosne i Hercegovine i država članica Evropske unije u kojima ugovorni organi imaju sjedište, ugovorni organi koji učestvuju u zajedničkoj nabavci obavezni su da sklope sporazum u kojem utvrđuju:
 - a) odgovornost stranaka i mjerodavno nacionalno pravo Bosne i Hercegovine ili jedne od država članica Evropske unije iz koje ugovorni organi dolaze;
 - b) unutrašnju organizaciju postupka nabavke, uključujući i upravljanje postupkom, raspodjelu robe, radova ili usluga koje se nabavljaju te sklapanje ugovora.
- (3) Prilikom utvrđivanja odgovornosti i mjerodavnog nacionalnog prava, u skladu sa stavom (2) ovog člana, ugovorni organi koji učestvuju u zajedničkoj nabavci mogu raspodijeliti određene odgovornosti među sobom te utvrditi da će se u postupku primjenjivati odredbe nacionalnog prava bilo koje države iz koje ugovorni organi dolaze.
- (4) U obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji predmetnog postupka navode se raspodjela odgovornosti i mjerodavno nacionalno pravo.
- (5) Odredbe ovog člana primjenjuju se od dana pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.“

Član 5.

(Sektorski ugovorni organ)

- (1) Sektorski ugovorni organ je obveznik primjene ovog zakona ako obavlja djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, energetike, prometa i poštanskih usluga, i to:

a) ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ovog zakona;

b) privredno društvo u kojem ugovorni organ ili više ugovornih organa ima ili može imati neposredan ili posredan prevladavajući uticaj na osnovu vlasništva, finansijskog udjela ili na osnovu propisa koji vrijede za društvo i koje obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ovog zakona, kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti. Preovladavajući uticaj u smislu ove tačke postoji u slučaju kada ugovorni organ direktno ili indirektno:

1) ima natpolovičnu većinu osnovnog kapitala tog privrednog društva; ili

2) ima natpolovičnu većinu glasova koji su povezani s ulozima u tom privrednom društvu; ili

3) može imenovati više od polovine članova uprave, upravnog ili nadzornog odbora tog privrednog društva.

(2) Privredno društvo koje na osnovu posebnog ili isključivog prava obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ovog zakona i kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti, a nije ugovorni organ u smislu ovog zakona ili privredno društvo u smislu stava (1) tačka b) ovog člana, obveznik je primjene ovog zakona.

(3) U slučaju da neku od djelatnosti definiranih u ovom članu obavlja više privrednih društava koja nisu obuhvaćena st. (1) i (2) ovog člana, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na zahtjev Agencije, a po zahtjevu odnosnog ugovornog organa, ocijenit će da li je relevantno tržište za datu djelatnost otvoreno za konkurenciju. U slučaju da je odlukom Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine to relevantno tržište proglašeno otvorenim za konkurenciju, privredno društvo koje obavlja konkretnu djelatnost nije obavezno primjenjivati ovaj zakon za obavljanje te djelatnosti.

Član 6.

(Ugovori koji su predmet ovog zakona)

Ugovorni organ dužan je dodjeljivati ugovore o javnoj nabavci robe, usluga i radova primjenjujući postupke definirane ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 7.

(Subvencionirani ugovori)

(1) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i za ugovore koje ugovorni organ direktno subvencionira s više od 50% ako:

a) ti ugovori uključuju radove u smislu Aneksa I. ovog zakona;

b) ti ugovori uključuju radove na bolnicama, objektima namijenjenim za sport, rekreaciju i odmor, školskim i univerzitetskim zgradama i zgradama koje se koriste u administrativne svrhe.

(2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i za ugovore koje ugovorni organ direktno subvencionira s više od 50% za ugovore za pružanje usluga koje su u vezi s radovima u smislu stava (1) ovog člana.

(3) Ugovorni organ koji daje takve subvencije dužan je osigurati poštivanje odredbi ovog zakona u slučajevima kada subvencionirani ugovor dodjeljuje neko drugo fizičko ili pravno lice, odnosno dužan je i sam poštivati odredbe ovog zakona u slučajevima kada dodjeljuje subvencionirani ugovor za ili u ime tih fizičkih ili pravnih lica.

Član 8.

(Ugovori na čiju dodjelu se primjenjuje poseban režim)

(1) Na dodjelu ugovora koji za predmet javne nabavke ima usluge iz Aneksa II. ~~Dio B~~, koji je sastavni dio ovog zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona, i to: odredbe koje se odnose na opće principe, pripremu tehničke specifikacije, period na koji se zaključuje ugovor, pravnu zaštitu, objavu obavještenja o dodjeli ugovora i dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti.

(2) Postupak dodjele ugovora iz stava (1) ovog člana bit će uređen pravilnikom koji donosi Vijeće ministara BiH.

(3) Postupci, uslovi, zahtjevi, definicije pojmova, izuzeća i ostala bitna pitanja u vezi s dodjelom ugovora u oblasti odbrane i sigurnosti bit će uređena pravilnikom koji donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Agencije.

(4) Ugovori u oblasti odbrane i sigurnosti iz stava (3) ovog člana odnose se na nabavku:

- a) vojne opreme, uključujući bilo koji njen dio, sastav i/ili sklop;
- b) sigurnosno osjetljive opreme, uključujući bilo koji njen dio, sastav i/ili sklop;
- c) radova, robe i usluga direktno povezanih s opremom iz tač.a) i b) ovog stava za bilo koji i za sve elemente njenog trajanja;
- d) radova i usluga za izričito vojne namjene;
- e) sigurnosno osjetljivih radova i sigurnosno osjetljivih usluga.

(5) Ugovori koje dodjeljuju diplomatsko-konzularna predstavništva i misije Bosne i Hercegovine, a čija je vrijednost manja od vrijednosnih razreda iz člana 14. st. (2) i (3) ovog zakona, bit će uređeni posebnim pravilnikom koji će donijeti Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i uz prethodnu saglasnost Agencije.

Član 9.
(Rezervirani ugovori)

(1) Ugovorni organ može u planu nabavki definirati postupke javne nabavke rezervirane samo za kandidate, odnosno ponuđače koji zapošljavaju, u odnosu na ukupan broj zaposlenih, više od 50% lica s invaliditetom, a koji ne mogu obavljati poslove u normalnim uslovima.

(2) U obavještenju o javnoj nabavci ugovorni organ mora naznačiti da je postupak javne nabavke rezerviran isključivo za privredne subjekte iz stava (1) ovog člana.

„Član 10.
(Dodjela ugovora o javnoj nabavci prema međunarodnim pravilima)

(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovore o javnoj nabavci koje ugovorni organ dodjeljuje ili provodi u skladu s postupcima nabavke koji se razlikuju od postupaka propisanih ovim zakonom, a koji su propisani na jedan od sljedećih načina:

a) pravnim instrumentom koji stvara međunarodne pravne obaveze između Bosne i Hercegovine i jedne ili više drugih država ili njihovih dijelova, a koji obuhvata radove, robu ili usluge namijenjene zajedničkoj implementaciji ili korištenju projekta od strane država potpisnica;

b) u okviru međunarodne organizacije.

(2) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovore o javnoj nabavci koje ugovorni organ dodjeljuje ili provodi u skladu s pravilima o nabavci koje određuje međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ako ta organizacija ili institucija u cijelosti finansira navedene ugovore o javnoj nabavci.

(3) U slučaju ugovora o javnoj nabavci iz stava (2) ovog člana koje u iznosu većem od 50% sufinansira međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ugovorne strane sporazumijevaju se o primjenjivim postupcima nabavke.“

„Član 10a.

(Izuzeća za ugovore o javnoj nabavci usluga)

Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavci usluga za:

a) sticanje, najam ili zakup, bilo kakvim finansijskim sredstvima, zemljišta, postojećih građevina ili druge nepokretne imovine ili prava koja se njih tiču;

b) sticanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namijenjenog za audiovizuelne medijske usluge ili radijske medijske usluge koje dodjeljuju pružaoci audiovizuelnih ili radijskih medijskih usluga, ili na pružanje usluga radiotelevizijskog ili programskog emitiranja koji su dodijeljeni pružaocima audiovizuelnih ili radijskih usluga;

1) pojmovi „audiovizuelna medijska usluga“, „medijska usluga radija“ i „program“ imaju značenje utvrđeno u propisima iz oblasti emitiranja,

2) pojam „program“ uključuje i radijske programe te materijale za radijske programe, a pojam „programski materijal“ ima isto značenje kao i pojam „program“;

c) usluge arbitraže i mirenja;

d) pravne usluge:

1) usluge pravnog zastupanja stranaka od strane advokata u arbitraži ili mirenju u Bosni i Hercegovini i drugoj zemlji ili pred međunarodnom instancom arbitraže ili mirenja,

2) usluge pravnog zastupanja stranaka od strane advokata u postupku pred sudovima ili organima uprave u Bosni i Hercegovini ili drugoj zemlji ili pred međunarodnim sudovima ili institucijama,

3) usluge pravnog savjetovanja koje advokat pruža tokom pripreme bilo kojeg od postupaka iz tač. a) i b) ovog stava ili ako postoji konkretna naznaka i velika vjerovatnost da će pravna stvar na koju se savjet odnosi postati predmet takvih postupaka,

4) usluge ovjeravanja i potvrđivanja dokumenata koje pružaju notari,

5) pravne usluge koje pružaju skrbnici ili zakonski zastupnici maloljetnika ili druge pravne usluge čije je pružaoce imenovao nadležni sud u Bosni i Hercegovini ili su određeni zakonom za izvođenje određenih zadataka pod nadzorom tih sudova,

6) druge pravne usluge koje su u Bosni i Hercegovini povezane, čak i povremeno, sa izvršavanjem službenih ovlaštenja;

e) finansijske usluge u vezi sa izdavanjem, prodajom, kupovinom ili prijenosom vrijednosnih papira ili drugih finansijskih instrumenata u smislu posebnog zakona kojim se uređuje tržište kapitala i usluge Centralne banke Bosne i Hercegovine;

f) zajmove i kredite, bez obzira na to jesu li povezani sa izdavanjem, prodajom, kupovinom ili prijenosom vrijednosnih papira ili drugih finansijskih instrumenata;

g) ugovore o radu i rješenja o imenovanju;

h) civilnu odbranu, civilnu zaštitu i usluge sprečavanja opasnosti koje pružaju neprofitne organizacije ili udruženja, obuhvaćene oznakama JRJN 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 i 85143000-3, osim usluga prijevoza pacijenata vozilom hitne pomoći;

i) usluge javnog željezničkog prijevoza putnika ili prijevoza putnika podzemnom željeznicom;

j) usluge političkih kampanja, obuhvaćene oznakom JRJN 9341400-0, 92111230-3 i 92111240-6, ako ih je dodijelila politička stranka u okviru izborne kampanje;

k) usluge istraživanja i razvoja koje su obuhvaćene oznakama JRJN 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5 ako korist od njih nema isključivo ugovorni organ za svoju upotrebu u obavljanju svojih poslova i u cijelosti ne plaća pružanje tih usluga;

l) koncesioni ugovor dodjeljuje se u skladu sa zakonima o koncesijama u Bosni i Hercegovini;

m) ugovor o javno-privatnom partnerstvu dodjeljuje se u skladu sa zakonskim propisima o javno-privatnom partnerstvu.

Član 10b.
(Posebna izuzeća u oblasti elektronskih komunikacija)

Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavci čija je glavna svrha omogućiti ugovornom organu pružanje ili iskorištavanje javne komunikacijske mreže ili pružanje javnosti jedne ili više elektronskih komunikacijskih usluga, kako su definirane u posebnom zakonu kojim se uređuje oblast elektronskih komunikacija.

Član 10c.
(Ugovori između subjekata u javnom sektoru)

(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavci koji ugovorni organ dodjeljuje drugom pravnom licu ako:

a) nad tim pravnim licem ugovorni organ obavlja nadzor sličan onom koji provodi nad svojim poslovnim jedinicama;

b) nadzirano pravno lice obavlja više od 80% svojih aktivnosti u izvršavanju zadataka koje mu je povjerio ugovorni organ koji nad njim provodi nadzor ili koje su mu povjerila druga pravna lica nad kojima taj ugovorni organ provodi nadzor;

c) nema direktnog učešća privatnog kapitala u pravnom licu pod nadzorom, osim učešća privatnog kapitala, a koji ne kontrolira, ne blokira i koji ne vrši odlučujući uticaj na to pravno lice.

(2) Ugovorni organ provodi nadzor nad pravnim licem iz stava (1) tačka a) ovog člana ako ima presudan uticaj na strateške ciljeve i na važne odluke dotičnog pravnog lica, s tim da takvu kontrolu može provoditi i drugi subjekat nad kojim ugovorni organ na isti način provodi kontrolu.

(3) Ugovorni organi provode zajednički nadzor nad pravnim licem iz stava (1) tačka a) ovog člana ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

a) organe nadležne za odlučivanje u tom pravnom licu čine predstavnici svih ugovornih organa koji učestvuju, s tim da pojedinačni predstavnici mogu predstavljati nekoliko ugovornih organa koji učestvuju ili sve njih;

b) ti ugovorni organi mogu zajedno imati presudan uticaj na strateške ciljeve i važne odluke u tom pravnom licu;

c) to pravno lice nema interese različite od interesa ugovornih organa koji nad njim provode kontrolu.

(4) Odredba stava (1) ovog člana primjenjuje se i ako pravno lice pod nadzorom koje je ugovorni organ dodijeli ugovornom organu koji nad njim provodi nadzor ili drugom pravnom licu nad kojim isti ugovorni organ provodi nadzor, pod uslovom da u pravnom licu kojem se dodjeljuje ugovor nema direktnog udjela privatnog kapitala, osim učešća privatnog kapitala koje je obavezno na osnovu odredbi posebnog zakona, a koji ne kontrolira, ne blokira i koji ne vrši odlučujući uticaj na to pravno lice.

(5) Ovaj zakon ne primjenjuje se na sklapanje ugovora isključivo između dva ili više ugovornih organa ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

a) ugovorom se utvrđuje ili ostvaruje saradnja između tih ugovornih organa s ciljem osiguravanja da javne usluge koje oni trebaju pružiti ostvaruju njihove zajedničke ciljeve;

b) ta saradnja uspostavljena je isključivo na osnovu potreba vezanih uz javni interes;
c) ti ugovorni organi ostvaruju na otvorenom tržištu manje od 20% djelatnosti na koje se odnosi saradnja.

(6) Za utvrđivanje procentualnog udjela djelatnosti iz stava (1) tačka b) i stava (5) tačka c) u obzir se uzima prosjek sveukupnog prometa, ili odgovarajuće alternativno mjerilo vezano uz djelatnosti poput troškova nastalih relevantnom pravnom licu ili ugovornom organu u odnosu na usluge, robu ili radove tokom tri godine koje prethode godini u kojoj se dodjeljuje ugovor.

(7) Izuzetno, za utvrđivanje procentualnog udjela djelatnosti dovoljno je da to pravno lice poslovnim projekcijama dokaže da je alternativno mjerilo vezano uz djelatnosti vjerodostojno, ako podaci o prometu ili drugom mjerilu vezanom uz djelatnosti, poput troškova, nisu dostupni za prethodne tri godine ili više nisu relevantni, zbog datuma osnivanja ili datuma početka obavljanja djelatnosti relevantnog pravnog lica ili ugovornog organa ili zbog reorganizacije njihove djelatnosti.

Član 10d.

(Nabavka koja uključuje odbrambene ili sigurnosne aspekte)

(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na sklapanje ugovora o javnoj nabavci koji uključuju odbrambene ili sigurnosne aspekte:

a) na koji se primjenjuju posebna pravila nabavke u skladu s međunarodnim sporazumom ili dogovorom, sklopljenim između Bosne i Hercegovine i jedne ili više drugih država, a koji mogu obuhvatati radove, robu ili usluge namijenjene zajedničkom provođenju ili korištenju projekta od država potpisnica;

b) na koji se primjenjuju posebna pravila nabavke u skladu s međunarodnim sporazumom ili dogovorom koji se odnosi na razmjestaj jedinica i tiče se poduhvata Bosne i Hercegovine i druge države;

c) u okviru međunarodne organizacije;

d) na koji se primjenjuju posebna pravila nabavke međunarodne organizacije kada ona nabavlja za svoje potrebe ili ugovori koje Bosna i Hercegovina mora sklopiti u skladu s tim pravilima;

e) koji se dodjeljuje u skladu s pravilima o nabavci koje određuje međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ako ta organizacija ili institucija u cijelosti finansira dotične ugovore o javnoj nabavci;

f) kod kojeg bi primjena odredbi ovog zakona ili propisa kojim se uređuje nabavka za potrebe odbrane i sigurnosti obavezala Bosnu i Hercegovinu da otkrije podatke čije otkrivanje je u suprotnosti s bitnim interesima njene sigurnosti koji su u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 88/05) i ostalim važećim propisima kojima se reguliraju sigurnosni interesi Bosne i Hercegovine;

g) za potrebe organa sigurnosno-obavještajnog sistema;

h) u okviru programa saradnje koji se zasniva na istraživanju i razvoju, koji zajednički provodi Bosna i Hercegovina s jednom ili više država za razvoj novog proizvoda i, ako je primjenjivo, za iduće faze cijelog ili dijelove životnog vijeka tog proizvoda;

i) koji se sklapa u drugoj državi, uključujući i za civilne potrebe, kada su snage razmještene izvan teritorije Bosne i Hercegovine ako operativne potrebe zahtijevaju da ti ugovori budu sklopljeni s privrednim subjektima smještenima u području aktivnosti;

j) koji sklapa Bosna i Hercegovina s drugom državom, a odnosi se na:

- 1) nabavku vojne opreme ili sigurnosno osjetljive opreme,
- 2) radove i usluge direktno povezane s takvom opremom,
- 3) radove i usluge za izričito vojne namjene ili sigurnosno osjetljive radove i sigurnosno osjetljive usluge.

(2) U slučaju ugovora o javnoj nabavci iz stava (1) tačka e) ovog člana koje u iznosu većem od 50% sufinansira međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ugovorne strane sporazumijevaju se o primjenjivim postupcima nabavke.

Član 10e.

(Nabavka s ciljem zaštite bitnih sigurnosnih interesa)

Ovaj zakon ne primjenjuje se na sklapanje ugovora o javnoj nabavci koji nisu izuzeti u skladu s članom 10d. ovog zakona, u mjeri u kojoj se zaštita bitnih sigurnosnih interesa Bosne i Hercegovine, koji su u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 88/05) i ostalim važećim propisima kojima se reguliraju sigurnosni interesi Bosne i Hercegovine, ne može garantirati s manje drastičnim mjerama, naprimjer određivanjem zahtjeva s ciljem zaštite tajnosti podataka koje ugovorni organ stavlja na raspolaganje u postupku javne nabavke kako je predviđeno ovim zakonom.

Član 10f.

(Posebna izuzeća za ugovore koji su proglašeni tajnim ili moraju biti popraćeni posebnim sigurnosnim mjerama)

Ovaj zakon ne primjenjuje se ako su sklapanje i izvršenje ugovora o javnoj nabavci proglašeni tajnima ili moraju biti popraćeni posebnim sigurnosnim mjerama, u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka, pod uslovom da je Bosna i Hercegovina utvrdila da bitne sigurnosne interese, koji su u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 88/05) i ostalim važećim propisima kojima se reguliraju sigurnosni interesi BiH, nije moguće zaštititi manje drastičnim mjerama, poput onih iz člana 10e. ovog zakona.“

Član 11.

(Povjerljivost)

(1) Povjerljivim podacima ne mogu se smatrati:

- a) ukupne i pojedinačne cijene iskazane u ponudi;
- b) predmet nabavke, odnosno ponuđena roba, usluga ili rad, od koje zavisi poređenje s tehničkom specifikacijom i ocjena da li je određen ponuđač ponudio robu, usluge ili rad u skladu s tehničkom specifikacijom;
- c) potvrde, uvjerenja od kojih zavisi kvalifikacija vezana za ličnu situaciju kandidata/ponuđača.

(2) Ako kandidat/ponuđač kao povjerljive označi podatke koji, prema odredbama stava (1) ovog člana, ne mogu biti proglašeni povjerljivim podacima, oni se neće smatrati povjerljivim.

(3) Nakon javnog otvaranja ponuda nijedna informacija u vezi sa ispitivanjem, pojašnjenjem ili ocjenom ponuda ne smije se otkrivati nijednom učesniku u postupku ili trećem licu prije nego što se odluka o rezultatu postupka ne saopći učesnicima u postupku.

(4) Učesnici u postupku javne nabavke ni na koji način ne smiju neovlašteno prisvajati, koristiti za vlastite potrebe niti proslijediti trećim licima podatke, rješenja ili dokumentaciju (informacije, planove, crteže, nacрте, modele, uzorke, kompjuterske programe i dr.) koji su im stavljeni na raspolaganje ili do kojih su došli na bilo koji način u toku postupka javne nabavke.

(5) Nakon prijema odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluke o poništenju postupka nabavke, a najkasnije do isteka roka za žalbu, ugovorni organ će po prijemu zahtjeva ponuđača, a najkasnije u roku od dva dana od dana prijema zahtjeva, omogućiti uvid u svaku ponudu, uključujući dokumente podnesene u skladu s članom 45. stav (2) ovog zakona, kao i pojašnjenja originalnih dokumenata u skladu s članom 68. stav (3) ovog zakona, sa izuzetkom informacija ponuđača označenih kao povjerljive u skladu s ovim članom.

(6) Ugovorni organ dužan je omogućiti kopiranje kod ugovornog organa ili fotografiranje ponuda ili omogućiti prijenos podataka na medij za pohranu podataka svakom ponuđaču koji podnese pisani zahtjev, osim podataka koji su označeni povjerljivim, u skladu sa stavom (5) ovog člana.

Član 12. **(Upotreba jezika)**

(1) Ugovorni organ dužan je pripremiti tendersku dokumentaciju u vezi s postupcima javne nabavke na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(2) Ugovorni organ može dodatno pripremiti tendersku dokumentaciju i na engleskom ili drugom stranom jeziku, s tim da je dužan sačuvati cjelovitost sadržaja informacija iz tenderske dokumentacije pripremljene na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(3) Ponuđač podnosi ponudu na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Štampana literatura, brošure, katalozi ili slično prilažu se bez prijevoda, izuzev ako ugovorni organ tenderskom dokumentacijom ne zahtijeva da se i ti dijelovi prevedu.

Član 13.
(Komisija za nabavke)

(1) Za provođenje otvorenog postupka, ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i bez objave obavještenja, konkursa za izradu idejnog rješenja, takmičarskog dijaloga i konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda ugovorni organ obavezan je imenovati komisiju za nabavke.

(2) Uspostavljanje i rad komisije za nabavke regulira se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH.

(3) Svaki ugovorni organ u Bosni i Hercegovini donosi interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i efikasno vršenje nabavne funkcije unutar ugovornog organa, kao što su: način cirkuliranja dokumentacije u vezi s javnim nabavkama, konkretnim zaduženjima službenika i administrativnog osoblja koji provode javne nabavke ili su u određenoj vezi s njima, rokove za postupanje, način imenovanja i eventualnu rotaciju članova komisija za nabavku i sva druga odnosna pitanja.

(4) Prilikom donošenja pravilnika iz stava (3) ovog člana, ugovorni organ vodi računa o vrsti poslova koje obavlja, organizaciji, veličini, kadrovskim kapacitetima, eventualnoj decentraliziranosti i područnim jedinicama i svim drugim odnosnim pitanjima.

„Član 13a.
(Službenik za javne nabavke)

(1) Ugovorni organ čiji je budžet za nabavke jednak ili viši od iznosa od 1.000.000,00 KM internim aktom uređuje radno mjesto službenika za javne nabavke.

(2) Ugovorni organ dužan je omogućiti svom zaposleniku pohađanje obuke za službenika za javne nabavke, koju organizira i održava Agencija, u skladu s članom 92. stav (3) tačka i) ovog zakona.

(3) Ugovorni organ osigurava da u postupcima nabavke čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000,00 KM učestvuje najmanje jedan službenik za javne nabavke. Ugovorni organ koji nema stalno zaposlenog službenika za javne nabavke na raspolaganju, može angažirati službenika za javne nabavke izvan ugovornog organa, što mora biti posebno obrazloženo.“

DIO DRUGI - TOK POSTUPKA JAVNE NABAVKE

POGLAVLJE I. POČETAK, VRSTE I IZBOR POSTUPKA JAVNE NABAVKE

Odjeljak A. Početak postupka javne nabavke

Član 14.

(Vrijednosni razredi)

(1) Za nabavke vrijednosti manje od 50.000,00 KM, u slučaju robe i usluga, ili 80.000,00 KM, u slučaju radova, ugovorni organ može primijeniti jedan od postupaka utvrđenih ovim zakonom, izuzev direktnog sporazuma, uz obavezu ispunjenja propisanih uslova za svaki postupak.

(2) Primjena otvorenog ili ograničenog postupka, ili pregovaračkog postupka s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, ili konkursa za izradu idejnog rješenja, ili takmičarskog dijaloga obavezna je u slučaju kada je vrijednost nabavke za robe i usluge jednaka ili veća od:

- a) 250.000,00 KM, za ugovorne organe iz člana 4. stav (1) tač. a) i c) ovog zakona;
- b) 400.000,00 KM, za ugovorne organe iz člana 4. stav (1) tačka b) ovog zakona;
- c) 800.000,00 KM, za sektorske ugovorne organe iz člana 5. ovog zakona.

(3) Kada je vrijednost nabavke, u slučaju radova, jednaka ili veća od 9.000.000,00 KM, ugovorni organ dužan je provesti otvoreni ili ograničeni postupak, ili pregovarački postupak s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, ili konkurs za izradu idejnog rješenja, ili takmičarski dijalog.

(4) Kada je vrijednost nabavke robe, usluga i radova jednaka ili veća od vrijednosti iz stava (1) ovog člana, a manja od vrijednosti iz st. (2) i (3) ovog člana, ugovorni organ obavezan je primijeniti otvoreni ili ograničeni postupak, ili pregovarački postupak s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, ili konkurs za izradu idejnog rješenja, ili takmičarski dijalog.

(5) Kada je vrijednost javne nabavke jednaka ili veća od vrijednosnih razreda iz st. (2) i (3) ovog člana, ugovorni organ dužan je dodatno oglasiti i sažetak obavještenja na engleskom jeziku na portalu Agencije i URŽ-a (u daljnjem tekstu: portal javnih nabavki).

(6) Inicijativu za izmjenu i dopunu ovog zakona po hitnom postupku, u pogledu promjene iznosa vrijednosnih razreda, pokreće Agencija, uz prethodnu saglasnost Odbora Agencije, u slučajevima značajnih promjena, i to:

- a) stope inflacije; i/ili
- b) ekonomskih uslova u BiH; i/ili
- c) zakonodavstva u EU o javnim nabavkama.

Član 14a.
(Prethodna provjera tržišta)

(1) Prije pokretanja postupka ugovorni organ provjerava tržište u svrhu pripreme nabavke i informiranja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavkom. U tu svrhu ugovorni organ može tražiti ili prihvatiti savjet nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili učesnika na tržištu.

(2) O prethodnoj provjeri tržišta sačinjava se pisana zabilješka o svim radnjama i postupcima i ulaže u predmet spisa. Taj savjet može se koristiti u planiranju i provođenju postupka nabavke, pod uslovom da taj savjet ne dovodi do narušavanja tržišne konkurencije, te da ne krši princip zabrane diskriminacije i transparentnosti.“

Član 15.
(Procijenjena vrijednost javne nabavke)

(1) Ugovorni organ zasniva računanje procijenjene vrijednosti ugovora o javnoj nabavci na ukupnom iznosu koji će platiti, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV).

(2) Određivanje procijenjene vrijednosti javne nabavke vrši se na sljedeći način:

a) Procijenjena vrijednost nabavke robe, usluga ili radova jednaka je novčanom iznosu koji ugovorni organ plaća, bez obračunatog poreza na dodatu vrijednost. Prilikom izračunavanja procijenjene vrijednosti ugovora o radovima u obzir se uzimaju troškovi radova i ukupna procijenjena vrijednost sve robe ili usluga koje ugovorni organi stavljaju na raspolaganje izvođaču radova pod uslovom da su one potrebne za izvođenje radova.

b) Procijenjenu vrijednost robe, usluga ili radova čini njihova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci ili, u slučajevima kada takvo obavještenje nije potrebno, u trenutku kada ugovorni organ započinje postupak javne nabavke;

c) U određivanju procijenjene vrijednosti javne nabavke robe, usluga ili radova ugovorni organ dužan je uključiti sve elemente cijene koju plaća za nabavku te robe, usluge ili radova;

d) Ako je javna nabavka robe, usluga ili radova podijeljena u nekoliko lotova, procijenjena vrijednost predstavlja zbir svih takvih lotova i ona se koristi za određivanje vrijednosnog razreda te nabavke;

e) U određivanju procijenjene vrijednosti okvirnog sporazuma, ugovorni organ uzet će u obzir maksimalnu procijenjenu vrijednost, bez obračunatog poreza na dodatu vrijednost, svih predviđenih ugovora za cijeli period trajanja okvirnog sporazuma.

(3) Kod ugovora o javnoj nabavci robe čiji je predmet lizing, zakup najam ili kupovina na otplatu, vrijednost koja se uzima kao osnov za izračunavanje procijenjene vrijednosti ugovora je sljedeća:

a) u slučaju ugovora o javnoj nabavci na određeni rok, ako je rok kraći od 12 mjeseci, ili je 12 mjeseci, ukupna procijenjena vrijednost za ugovor ili, ako je rok ugovora duži od 12 mjeseci, ukupna vrijednost uključujući procijenjenu preostalu vrijednost;

b) u slučaju ugovora o javnoj nabavci bez određenih rokova ili za koje se rokovi ne mogu definirati, mjesečna vrijednost pomnožena s 48.

(4) U slučaju ugovora o javnoj nabavci robe ili usluga koji su po prirodi redovni ili koji se namjeravaju obnoviti u okviru datog vremena, kalkulacija procijenjene vrijednosti ugovora bit će izračunata na osnovu sljedećeg:

a) ili ukupna stvarna vrijednost uzastopnih ugovora iste vrste koji su dodijeljeni tokom prethodnih 12 mjeseci ili, ako je moguće, tokom finansijske godine kako bi se uzele u obzir izmjene u iznosu ili vrijednosti koje bi se mogle pojaviti tokom 12 mjeseci nakon zaključivanja osnovnog ugovora;

b) ili ukupna procijenjena vrijednost uzastopnih ugovora dodijeljenih tokom 12 mjeseci koji su uslijedili nakon prve isporuke, ili tokom finansijske godine, ako je to duže od 12 mjeseci.

(5) U slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga, vrijednost koja treba da se uzme kao osnova za izračunavanje procijenjene vrijednosti ugovora će, ako je potrebno, biti procijenjena kako slijedi:

a) za sljedeće vrste usluga:

1) usluge osiguranja: plaćanje premija i druge forme plaćanja,

2) bankarstvo i druge finansijske usluge: naknade, provizije, kamate i druge forme plaćanja,

3) ugovori za izradu idejnog rješenja: isplata naknada, provizija i druge forme plaćanja;

b) za ugovore o uslugama pri čemu nije naznačena ukupna cijena:

1) u slučaju ugovora s određenim rokom, ako je rok jednak ili manji od 48 mjeseci: ukupna vrijednost za njihov puni rok,

2) u slučaju ugovora bez određenog roka ili s rokom dužim od 48 mjeseci, mjesečna vrijednost pomnožena s 48.

(6) Ako se ugovorni organ sastoji od zasebnih operativnih jedinica, u obzir se uzima ukupna procijenjena vrijednost nabavke za sve operativne jedinice.

(7) Ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definiranog ovim zakonom.

(8) Ako predloženi ugovor sadrži alternativnu ponudu, osnov za utvrđivanje procijenjene vrijednosti ugovora je maksimalni mogući ukupni iznos javne nabavke.

Član 16.

(Podjela predmeta nabavke na lotove)

(1) Ugovorni organ može podijeliti predmet nabavke na lotove na osnovu objektivnih kriterija, npr. prema vrsti, karakteristikama, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja. U tom slučaju određuje predmet primjenjujući pravila grupiranja iz Jedinstvenog rječnika javne

nabavke (u daljnjem tekstu: JRJN) koda i veličinu pojedinog lota, uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke.

(2) Ako ugovorni organ u postupku javne nabavke iz DIJELA DRUGOG ovog zakona nije podijelio predmet nabavke na lotove, u obavještenju o nabavci navodi osnovne razloge za takvu odluku.

(3) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji određuje može li se ponuda dostaviti za jedan, nekoliko ili za sve lotove, uz navođenje obrazloženja.

Član 17.

(Uslovi za početak postupka javne nabavke)

(1) Ugovorni organ započinje postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavki.

(2) Plan nabavki sadrži sljedeće podatke:

a) naziv predmeta javne nabavke;

b) bročanu oznaku i naziv predmeta nabavke iz JRJN;

c) vrstu postupka;

d) da li se predmet dijeli na lotove;

e) vrstu ugovora;

f) da li će biti zaključen ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum;

g) period trajanja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma;

h) procijenjenu vrijednost nabavke;

i) okvirni datum pokretanja postupka nabavke;

j) izvor finansiranja;

k) podatak za koju godinu se plan donosi;

l) dodatne napomene.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke kojom mijenja plan javnih nabavki.

(4) Posebna odluka o pokretanju postupka javne nabavke iz stava (3) ovog člana sadrži podatke iz stava (2) ovog člana.

(5) Ugovorni organ objavljuje plan nabavki na portalu javnih nabavki, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, u formi i na način kako je definirano u sistemu „e-Nabavke“.

(6) U slučaju neusvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, ugovorni organ objavljuje privremeni plan javnih nabavki za period privremenog finansiranja.

(7) Ugovorni organ objavljuje sve izmjene i dopune plana javnih nabavki na portalu javnih nabavki.

(8) Ako postoje opravdani razlozi, posebno u vezi s predmetom nabavke iz ugovora, trajanje ugovora može biti duže od jedne godine.

Član 18.

(Odluka o pokretanju postupka javne nabavke)

(1) Ugovorni organ pokreće postupak javne nabavke donošenjem odluke ili rješenja u pisanom obliku koje obavezno sadrži:

- a) zakonski osnov za provođenje postupka javne nabavke;
- b) predmet javne nabavke;
- c) procijenjenu vrijednost javne nabavke;
- d) podatke o izvoru – načinu finansiranja;
- e) vrstu postupka javne nabavke.

(2) U slučaju izuzeća od primjene iz člana 10. ovog zakona ili za dodjelu ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. ~~Dio B.~~, ugovorni organ dužan je donijeti odluku koja, osim zakonske osnove za izuzeće od primjene ovog zakona, sadrži osnovne elemente iz stava (1) tač. b), c) i d) ovog člana.

(3) U postupku direktnog sporazuma ugovorni organ ne donosi odluku ili rješenje o pokretanju postupka u pisanoj formi.

Odjeljak B. Postupci nabavke

Član 19.

(Postupci javne nabavke)

(1) Ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona za dodjelu ugovora o javnoj nabavci primjenjuje otvoreni ili ograničeni postupak, kao osnovne i redovne postupke. Pregovarački postupak s objavom obavještenja ili bez objave obavještenja, kao i takmičarski dijalog mogu se primijeniti kao izuzetak samo ako su za to ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom.

(2) Sektorski ugovorni organ iz člana 5. ovog zakona primjenjuje otvoreni ili ograničeni ili pregovarački postupak s objavom obavještenja na ravnopravnom osnovu. Pregovarački postupak bez objave obavještenja, kao i takmičarski dijalog mogu se primijeniti kao izuzetak samo ako su za to ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom.

(3) Ugovorni organ može dodijeliti ugovor nakon provedenog konkursa za izradu idejnog rješenja, za poslove prostornog planiranja, arhitekture, građenja, obrade podataka, izrade plana ili dizajna.

Član 20.

(Uslovi za primjenu pregovaračkog postupka s objavom obavještenja)

(1) Ugovor o javnoj nabavci robe, usluga ili radova može se dodijeliti u pregovaračkom postupku s objavom obavještenja:

a) ako u otvorenom ili ograničenom postupku ili u postupku takmičarskog dijaloga dobije sve ponude koje ne ispunjavaju uslove kvalifikacije, a osnovni uslovi za dodjelu ugovora se nisu bitno promijenili, ugovorni organ nije obavezan ponovo objaviti obavještenje o nabavci, pod uslovom da pozove sve ponuđače, odnosno kandidate da otklone nedostatke u svojim ponudama, te svoje ponude učine prihvatljivim;

b) u izuzetnim slučajevima, kada zbog prirode robe, usluga ili radova ili zbog rizika povezanih sa izvršavanjem predmeta nabavke nije moguće prethodno određivanje ukupne cijene.

(2) Ugovor o javnoj nabavci usluga može se zaključiti u pregovaračkom postupku s objavom obavještenja ako su predmet nabavke intelektualne usluge, kao što je usluga projektovanja, i usluge iz Aneksa II. Dio A kategorije 6 ovog zakona čiji se opis predmeta nabavke ne može odrediti s dovoljnom preciznošću pa ugovor nije moguće zaključiti izborom najpovoljnije ponude u otvorenom ili ograničenom postupku nabavke.

(3) Ugovor o javnoj nabavci radova može se zaključiti u pregovaračkom postupku s objavom obavještenja ako su predmet nabavke radovi koji se izvode isključivo u istraživačke, testne ili razvojne svrhe, a ne s ciljem sticanja dobiti ili povrata troškova istraživanja i razvoja.

Član 21.

(Uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja)

Ugovorni organ izuzetno može ugovor o nabavci dodjeljivati putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci u sljedećim slučajevima:

a) kada nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda nije dostavljena u otvorenom ili ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka;

b) kada nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku nije dostavljen ili nijedan kvalificirani kandidat nije zatražio učešće u ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka;

c) kada se iz suštinskih, dokazivih tehničkih ili umjetničkih razloga, ili iz razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču;

d) kada izuzetno, zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti, prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, ne mogu ispoštovati ovim zakonom utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni ili pregovarački postupak s objavom obavještenja. Okolnosti

kojima se opravdava izuzetna hitnost postupka ni u kom slučaju ne smiju se dovesti u vezu s ugovornim organom.

Član 22.

(Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku robe)

Ugovor o javnoj nabavci robe može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

- a) kada je roba koja se nabavlja proizvedena isključivo u svrhe: istraživanja, eksperimentiranja, proučavanja ili razvoja; ova odredba ne odnosi se na serijsku proizvodnju, s ciljem ostvarenja zarade ili nadoknade troškova istraživanja i razvoja;
- b) za dodatne isporuke od dobavljača iz osnovnog ugovora, koje su namijenjene ili kao djelimična zamjena redovnih isporuka ili ugradnje, ili kao proširenje postojećih isporuka ili ugradnje, ako bi promjena dobavljača obavezala ugovorni organ da nabavi robu koja ima drugačije tehničke karakteristike, što bi rezultiralo neskladom i nesrazmjerom, i dovelo do značajnih tehničkih poteškoća u funkcioniranju i održavanju, pod uslovom da vrijeme trajanja osnovnog ugovora kao i ugovora koji se ponavljaju ne smije biti duže od jedne godine i ne može preći 10% od vrijednosti osnovnog ugovora;
- c) za robe koje se prodaju i kupuju na berzovnom tržištu;
- d) za robe pod izuzetno povoljnim uslovima kada se nabavljaju ili od privrednog subjekta koji je u postupku likvidacije svojih poslovnih aktivnosti ili od stečajnog povjerioca ili stečajnog upravnika u postupku stečaja ili od povjerioca po osnovu poslovnog aranžmana ili u sličnim postupcima.

Član 23.

(Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku usluga)

Ugovor o javnoj nabavci usluga može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

- a) u slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga, kada postupak dodjele ugovora slijedi nakon postupka konkursa za izradu idejnog rješenja, provedenog u skladu s odredbama čl. 33. i 34. ovog zakona, a ugovor se dodjeljuje pobjedniku, odnosno jednom od pobjednika konkursa; u slučaju više pobjednika, svi pobjednici konkursa pozivaju se na učešće u pregovorima;
- b) u slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga za dodatne usluge koje nisu uključene u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor, ali koje usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodne za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih usluga, i kada se takve dodatne usluge ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti s dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne usluge ne može preći 30% od vrijednosti osnovnog ugovora;

c) za nove usluge koje predstavljaju ponavljanje sličnih usluga povjerenih dobavljaču kojem je ugovorni organ dodijelio raniji ugovor, uz uslov da su takve usluge u skladu s osnovnim projektom za koji je bio dodijeljen osnovni ugovor, nakon provedenog otvorenog ili ograničenog postupka. Na mogućnost provođenja ovog postupka ugovorni organ dužan je ukazati pri provođenju otvorenog ili ograničenog postupka za osnovni projekat, a ukupne procijenjene troškove kasnijih usluga ugovorni organ uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabavke. Ovaj postupak može se primijeniti samo u periodu od tri godine od dana zaključivanja osnovnog ugovora.

Član 24.

(Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku radova)

Ugovor o javnoj nabavci radova može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

- a) u slučaju ugovora o javnoj nabavci radova za dodatne radove koji nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor, ali koji usljed nepredviđenih okolnosti, postanu neophodni za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih radova, i kada se takvi dodatni radovi ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti s dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne radove ne može preći 20% od vrijednosti osnovnog ugovora;
- b) za nove radove koji predstavljaju ponavljanje sličnih radova povjerenih dobavljaču kojem je ugovorni organ dodijelio raniji ugovor, uz uslov da su takvi radovi u skladu sa osnovnim projektom za koji je bio dodijeljen osnovni ugovor, nakon provedenog otvorenog ili ograničenog postupka. Na mogućnost provođenja ovog postupka ugovorni organ dužan je ukazati pri provođenju otvorenog ili ograničenog postupka za osnovni ugovor, a ukupne procijenjene troškove novih radova ugovorni organ uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabavke. Ovaj postupak može se primijeniti samo u periodu od tri godine od dana zaključivanja osnovnog ugovora.

Odjeljak C. Vrste postupaka

Član 25.

(Otvoreni postupak)

U provođenju otvorenog postupka ugovorni organ dužan je:

- a) pripremiti tendersku dokumentaciju;
- b) objaviti obavještenje o javnoj nabavci;
- c) privrednim subjektima staviti na raspolaganje tendersku dokumentaciju;
- d) provesti javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda;
- e) izvršiti provjeru kvalifikacija ponuđača prema uslovima učešća u tenderskoj dokumentaciji i ocijeniti ponude prema kriterijima za dodjelu ugovora;
- f) obavijestiti ponuđače o ishodu postupka javne nabavke;
- g) ponuditi ugovor najuspješnijem ponuđaču;
- h) objaviti obavještenje i dostaviti izvještaj Agenciji u skladu s članom 75. ovog zakona.

Član 26.
(Ograničeni postupak)

(1) U provođenju ograničenog postupka ugovorni organ dužan je pripremiti tendersku dokumentaciju. Tenderska dokumentacija priprema se i dostavlja u dva dijela, i to:

- a) u fazi pretkvalifikacije i
- b) u fazi poziva za dostavljanje ponuda koji obavezno sadrži i kriterije za dodjelu ugovora.

(2) Ograničeni postupak provodi se na sljedeći način:

- a) objavljuje se obavještenje o nabavci, kojim ugovorni organ poziva sve zainteresirane kandidate da zatraže dokumentaciju za fazu pretkvalifikacije;
- b) kandidatima se ustupi ili učini dostupnom dokumentacija za fazu pretkvalifikacije na portalu javnih nabavki;
- c) izvrši se provjera kvalifikacija kandidata;
- d) obavijeste se kandidati koji se nisu kvalificirali;
- e) dostavi se tenderska dokumentacija s pozivom za dostavljanje ponuda svim kvalificiranim kandidatima istovremeno;
- f) provede se javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda;
- g) ocijene se ponude prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji;
- h) obavijeste se ponuđači o ishodu postupka javne nabavke;
- i) ponudi se ugovor najuspješnijem ponuđaču;
- j) objavi se obavještenje i dostavi izvještaj Agenciji u skladu s članom 75. ovog zakona.

Član 27.
(Pregovarački postupak s objavom obavještenja o nabavci)

U provođenju pregovaračkog postupka s objavom obavještenja o nabavci ugovorni organ dužan je:

- a) objaviti obavještenje o nabavci;
 - b) kandidatima učini pretkvalifikacionu dokumentaciju dostupnom na portalu javnih nabavki;
 - c) izvršiti provjeru kvalifikacija kandidata i o rezultatima kvalifikacija obavijestiti učesnike u postupku;
 - d) istovremeno uputiti poziv izabranim kandidatima da učestvuju u pregovorima o tehničkim, ekonomskim, pravnim i drugim aspektima ugovora;
 - e) uputiti kvalificiranim ponuđačima zahtjev za dostavljanje početne ponude;
 - f) pregovarati sa svakim kandidatom/ponuđačem posebno.
- Svim kandidatima/ponuđačima postaviti iste zahtjeve i dati im iste informacije. Ugovorni organ dužan je voditi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuđačem koji će potpisati obje strane nakon okončanih pregovora. Nijedna informacija koja se dobije od

- kandidata/ponuđača niti informacije o rješenjima koja su predložili kandidati/ponuđači ne mogu se otkriti trećim licima bez prethodne saglasnosti tog kandidata/ponuđača;
- g) na osnovu rezultata obavljenih pregovora, učini dostupnom tendersku dokumentaciju na portalu javnih nabavki za konačnu ponudu i pozivati ponuđače da podnesu svoje konačne ponude;
- h) provesti javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda;
- i) izabrati najuspješnijeg ponuđača, u skladu s kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji;
- j) objaviti obavještenje i dostaviti izvještaj Agenciji u skladu s članom 75. ovog zakona.

Član 28.

(Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci)

- (1) Ako je na osnovu uslova za izbor pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci propisanih u čl. 21. do 24. ovog zakona moguće, postupak se vodi s jednim ponuđačem uz poštivanje principa ovog zakona, izuzev u slučajevima iz člana 21. stav (1) tač. a) i b) ovog zakona kada se postupak može voditi s više ponuđača.
- (2) U pregovaračkom postupku bez objave obavještenja o nabavci, uslovi za kvalifikaciju moraju se unaprijed utvrditi. Nakon provjere kvalificiranosti kandidata, u daljnjem toku postupka mogu učestvovati samo kvalificirani kandidati. O ishodu kvalificiranosti kandidata sastavlja se zapisnik u koji se unose sve bitne činjenice i dostavlja se onim kandidatima koji se nisu kvalificirali.
- (3) Za slučajeve iz člana 21. stav (1) tačka d) i člana 22. stav (1) tačka d) ovog zakona ugovorni organ nije obavezan tražiti dokumentaciju koja se odnosi na provjeru lične sposobnosti kandidata iz člana 45. stav (1) tač. b), c) i d) ovog zakona.
- (4) U slučajevima iz člana 21. tač. a), b) i c) ugovorni organ objavljuje na portalu javnih nabavki informacije o pregovaračkom postupku koji namjerava provoditi bez objave obavještenja o nabavci, tako što će tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom svim zainteresiranim kandidatima.
- (5) U slučajevima iz člana 21. tačka d), ugovorni organ može objaviti na portalu javnih nabavki informacije o pregovaračkom postupku koji namjerava provoditi bez objave obavještenja o nabavci, tako što će tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom svim zainteresiranim kandidatima.
- (6) Kvalificirani kandidati pozivaju se da dostave početne ponude. Dostavljanje početnih ponuda je osnov za pregovaranje. Ugovorni organ dužan je voditi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuđačem koji će potpisati obje strane nakon okončanih pregovora. Konačnu ponudu mogu dostaviti samo jedan ili više pozvanih ponuđača. Ugovorni organ bira ponudu prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

(7) U slučaju da su pozvana dva ili više ponuđača da dostave konačne ponude, ugovorni organ dužan je izvršiti javno otvaranje konačnih ponuda.

(8) Ugovorni organ može nakon izbora ponude objaviti dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti u kojem obrazlaže ispunjenje uslova utvrđenih ovim zakonom koji opravdavaju primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja i izražava svoju namjeru o zaključenju ugovora s najuspješnijim ponuđačem. Ako objavi dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti, ugovorni organ ne može potpisati ugovor o javnoj nabavci u roku 15 dana od dana objavljivanja obavještenja.

(9) Nakon okončanog postupka, ugovorni organ dužan je:

- a) zaključiti ugovor s najuspješnijim ponuđačem ili poništiti postupak javne nabavke;
- b) objaviti obavještenje o ishodu postupka;
- c) dostaviti izvještaj Agenciji, u skladu s članom 75. ovog zakona, a po zahtjevu Agencije i detaljno obrazloženje.

Član 29. **(Takmičarski dijalog)**

(1) Ugovorni organ obavezan je u pozivu za dostavljanje ponuda putem takmičarskog dijaloga i/ili u opisnoj dokumentaciji navesti svoje potrebe i zahtjeve u vezi s predmetnom nabavkom.

(2) Kandidatima koji su na osnovu objave blagovremeno dostavili zahtjeve za učešće i koji su, u skladu s ovim zakonom, dokazali svoju sposobnost dostavlja se poziv za učešće kao ponuđaču u postupku takmičarskog dijaloga.

(3) O ocjeni sposobnosti kandidata sastavlja se zapisnik u koji se unose sve okolnosti bitne za ocjenu zahtjeva za učešće. Zapisnik mora biti sastavljen tako da kandidatu omogućava uvid u onaj dio zapisnika koji se odnosi na njegov zahtjev za učešće.

(4) Kandidatima koji neće biti pozvani na učešće u takmičarskom dijalogu ugovorni organ obavezan je dostaviti odluku o nedopustivosti učešća najkasnije sedam dana od dana donošenja. Odluka o nedopustivosti učešća mora sadržavati razloge nedopustivosti učešća.

(5) Ugovorni organ obavezan je izabranim kandidatima istovremeno poslati pisani poziv za učešće u takmičarskom dijalogu. Pozivu se mora priložiti opisna dokumentacija i moguća dodatna dokumentacija ili poziv treba da sadrži obavještenje da se opisna dokumentacija stavlja na raspolaganje elektronskim putem.

(6) Poziv za učešće u takmičarskom dijalogu mora sadržavati podatke o:

- a) objavi na osnovu koje se upućuje poziv za učešće u dostavi ponuda, odnosno u takmičarskom dijalogu;
- b) dodatnim dokumentima koje treba predati;

c) rangiranju ili redoslijedu značaja kriterija za dodjelu ugovora – od najvažnijeg prema manje važnom, ako nisu sadržani u objavi;

d) datumu i mjestu početka faze dijaloga, te o jeziku ili jezicima koji se koriste.

(7) Ugovorni organ vodi dijalog s kandidatima s ciljem pronalaženja jednog ili više rješenja koja udovoljavaju potrebama i zahtjevima ugovornog organa. U dijalogu s kandidatima ugovorni organ može raspraviti sve aspekte ugovora o javnoj nabavci.

(8) Ugovorni organ ne smije dostavljati podatke na diskriminirajući način kojim bi se u postupku dijaloga moglo pogodovati određenim kandidatima.

(9) Tokom dijaloga ugovorni organ raspravlja sa svakim kandidatom samo o njegovom rješenju ili rješenjima koja je dostavio. O rješenju ili rješenjima drugih kandidata smije se raspravljati samo ako je ispunjen uslov iz stava (10) ovog člana.

(10) Ugovorni organ smije, samo uz saglasnost kandidata, njegova rješenja ili dijelove rješenja ili povjerljive informacije proslijediti drugim kandidatima.

(11) Ako ugovorni organ koristi mogućnost odvijanja postupka takmičarskog dijaloga u više faza koje slijede jedna za drugom, tada se broj rješenja o kojima se raspravlja u pojedinoj fazi može smanjiti na osnovu kriterija za dodjelu ugovora, a koji su navedeni u objavi ili u opisnoj dokumentaciji. Ugovorni organ će u objavi ili u opisnoj dokumentaciji predvidjeti tu mogućnost. Ugovorni organ obavezan je odluku kojom se ne uvažava neko rješenje u fazi dijaloga, uz navođenje razloga, dostaviti kandidatu preporučenom poštom ili elektronskim putem uz obavezu da je takav način dostave dokaziv, najkasnije u roku od sedam dana od dana završetka navedene faze.

(12) Ugovorni organ može nastaviti dijalog sve dok ne pronađe rješenje ili rješenja najprimjerenija za ispunjavanje njegovih potreba i zahtjeva. Na kraju faze dijaloga mora postojati još toliko rješenja da je osigurano tržišno takmičenje.

(13) Odluku o zaključenju faze dijaloga, s navodom osnovnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja ugovorni organ obavezan je bez odgađanja dostaviti svim kandidatima u dijalogu, preporučenom poštom ili elektronskim putem, uz obavezu da je takav način dostave dokaziv.

(14) Nakon završetka dijaloga pozivom na predaju konačne ponude, ugovorni organ obavezan je pozvati preostalog kandidata ili kandidate da na osnovu osnovnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja u fazi dijaloga dostave svoju konačnu ponudu. U tom pozivu ugovorni organ obavezan je navesti krajnji rok za prijem ponuda, adresu na koju se ponude moraju poslati i jezik ili jezike na kojima ponude moraju biti sastavljene.

(15) Ponuda mora sadržavati sve potrebne elemente u skladu s potrebama i zahtjevima predmeta nabavke ugovornog organa.

- (16) Na zahtjev ugovornog organa ponuđač može svoju ponudu objasniti, precizirati i nadopuniti ako se time ne mijenjaju osnovni elementi ponude, ali ne na način koji bi mogao biti suprotan principima tržišnog takmičenja ili koji bi mogao imati diskriminirajući efekat.
- (17) Ugovorni organ obavezan je prema kriterijima za dodjelu ugovora, koji su određeni u pozivu za učešće ili opisnoj dokumentaciji i koji su tokom poziva za učešće u takmičarskom dijalogu nadopunjeni ili prilagođeni, odabrati ekonomski najpovoljniju ponudu.

Član 30.

(Uslovi za primjenu takmičarskog dijaloga)

- (1) Izbor takmičarskog dijaloga dopušten je ako je riječ o naročito složenom predmetu nabavke i ako zaključivanje ugovora nije moguće putem otvorenog ili ograničenog postupka javne nabavke.
- (2) Predmet nabavke se, u smislu odredbe stava (1) ovog člana, smatra naročito složenim ako ugovorni organ objektivno nije u mogućnosti navesti:
- a) tehničke specifikacije (tehničke opise predmeta nabavke) kojima može zadovoljiti svoje potrebe i zahtjeve i/ili
 - b) pravne i/ili finansijske uslove ugovora.
- (3) Pri zaključivanju ugovora na osnovu takmičarskog dijaloga odluka o izboru donosi se isključivo prema kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude.

Član 31.

(Učesnici u takmičarskom dijalogu)

- (1) Broj kandidata kojima će se dostaviti poziv za učešće u takmičarskom dijalogu ugovorni organ mora navesti u objavi, a određuje se u skladu s predmetom nabavke i ne smije biti manji od tri. Pravila moraju biti objektivna i nediskriminirajuća i moraju se objaviti.
- (2) Ako ugovorni organ utvrdi da je broj sposobnih kandidata veći od objavljenog broja kandidata kojima će biti upućen poziv za učešće u takmičarskom dijalogu, može ih pozvati sve ili između sposobnih kandidata odabrati najbolje kandidate, u skladu s brojem i pravilima navedenim u objavi. Razlozi za izbor navode se u zapisniku.
- (3) Ugovorni organ može nastaviti postupak pozivanjem jednog ili više sposobnih kandidata ako utvrdi da je broj sposobnih kandidata manji od objavljenog broja kandidata kojima će biti upućen poziv za učešće u takmičarskom dijalogu, a ako nema nijednog sposobnog kandidata, ugovorni organ mora poništiti postupak.

Član 32. (Okvirni sporazum)

(1) Okvirni sporazum može se zaključiti nakon provedenog otvorenog, ograničenog, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Izuzetno, okvirni sporazum može se zaključiti i nakon pregovaračkog postupka bez objave obavještenja nakon poništenog otvorenog ili ograničenog postupka zbog toga što nije zaprimljena nijedna ili nijedna prihvatljiva ponuda. Jedan ili više ponuđača s kojima će biti zaključen okvirni sporazum biraju se u skladu s kriterijima za dodjelu utvrđenim u članu 64. ovog zakona.

(2) Nakon zaključenja okvirnog sporazuma, njegove odredbe ne mogu se mijenjati.

(3) Trajanje okvirnog sporazuma ne može biti duže od četiri godine, osim ako postoje opravdani razlozi, posebno u vezi s predmetom nabavke okvirnog sporazuma.

(4) Okvirni sporazum zaključuje se s više ponuđača za isti predmet nabavke, te broj ponuđača s kojima se zaključuje okvirni sporazum ne može biti manji od tri, pod uslovom da postoji dovoljan broj ponuđača. Okvirni sporazum može se zaključiti i s dva ponuđača u slučaju ponavljanja postupka zbog nedovoljnog broja primljenih ponuda.

(5) Ugovori koji se zaključuju s ponuđačima s kojima je zaključen okvirni sporazum mogu se dodijeliti:

- a) primjenom uslova utvrđenih u okvirnom sporazumu bez ponovnog zahtjeva za dostavu ponude, gdje se ugovor dodjeljuje najpovoljnijem ponuđaču, izuzev u slučaju da najpovoljniji ponuđač nije u mogućnosti isporučiti robu ili uslugu ili izvesti radove, ugovor se može dodijeliti narednom najpovoljnijem ponuđaču s kojim je zaključen okvirni sporazum ili
- b) ako svi uslovi nisu utvrđeni u okvirnom sporazumu i kada se ponuđači pozivaju da ponovo dostave ponude na osnovu istih ili preciznije definiranih uslova u okviru uslova iz okvirnog sporazuma, postupak se provodi u skladu sa sljedećim:
 - 1) za svaki ugovor ugovorni organ pismeno se obraća svim ponuđačima s kojima ima zaključen okvirni sporazum;
 - 2) ugovorni organ određuje rok za podnošenje ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke i vrijeme potrebno za dostavu ponuda;
 - 3) ponude se podnose u pismenom obliku, a njihov sadržaj ostaje tajan sve do isteka roka predviđenog za dostavu ponuda;
 - 4) ugovorni organ javno otvara ponude i dostavlja zapisnik s otvaranja ponuda svim ponuđačima koji su dostavili ponude;
 - 5) ugovorni organ odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili poništenju postupka javne nabavke dostavlja svim ponuđačima koji su dostavili ponude;
 - 6) ugovorni organ dodjeljuje ugovor ponuđaču koji je dostavio najpovoljniju ponudu, u skladu sa uslovima iz okvirnog sporazuma, odnosno u skladu s precizno definiranim uslovima, u okviru uslova iz okvirnog sporazuma.

~~(6) Ugovorni organ može predvidjeti zaključivanje okvirnog sporazuma u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda.~~

Odjeljak D. Konkurs za izradu idejnog rješenja

Član 33.

(Provođenje konkursa za izradu idejnog rješenja)

(1) Konkurs za izradu idejnog rješenja (u daljnjem tekstu: konkurs) provodi se kako bi ugovorni organ izabrao učesnika ili učesnike koji su ponudili najbolje rješenje, odnosno idejno rješenje s ciljem da se:

- a) dodijeli ugovor o javnoj nabavci usluga pobjedniku konkursa ili jednom od pobjednika konkursa za izradu idejnog rješenja ili
- b) dodijeli nagrada pobjedniku ili pobjednicima konkursa za izradu idejnog rješenja.

(2) U slučaju iz stava (1) tačka a) ovog člana, ugovorni organ nakon uspješno provedenog konkursa provodi pregovarački postupak bez objave obavještenja, u skladu s članom 23. stav (1) tačka a) ovog zakona, tako što poziva pobjednika ili sve pobjednike konkursa na pregovore o uslovima ugovora.

(3) Ugovorni organ u odluci o pokretanju postupka i u obavještenju o nabavci utvrđuje cilj konkursa za izradu idejnog rješenja.

(4) Konkurs se provodi na osnovu konkursne dokumentacije koja obavezno sadrži podatke o:

- a) predmetu konkursa/opisu projekta;
- b) kriterijima za ocjenjivanje prema redoslijedu njihovog značaja;
- c) rokovima;
- d) broju pobjednika konkursa (jedan ili više);
- e) pravu primjene i korištenja konkursnih radova;
- f) novčanim nagradama, ako se dodjeljuju;
- g) vraćanju dokumentacije;
- h) načinu rada konkursne komisije.

(5) Na konkurs za izradu idejnog rješenja mogu se prijaviti sva zainteresirana i pravna i fizička lica, u smislu člana 2. stav (1) tačka c) ovog zakona, kao i fizička lica koja nisu registrirana kao privredni subjekti.

(6) Ugovorni organ može se odlučiti na provođenje pretkvalifikacionog izbora kandidata koje će pozvati da dostave svoja idejna rješenja. U tom slučaju, ugovorni organ određuje nediskriminatorne kvalifikacione uslove kojima se osigurava stvarna konkurencija, te ih navodi u tenderskoj dokumentaciji.

Član 34.
(Konkursna komisija)

- (1) Konkursna komisija provodi postupak i donosi odluku o izboru jednog ili više najpovoljnijih rješenja u skladu s odgovarajućim ovlaštenjem koje je ugovorni organ dužan blagovremeno osigurati.
- (2) Konkursnu komisiju imenuje ugovorni organ. U njen sastav ulaze isključivo fizička lica priznate stručne reputacije. U sastav konkursne komisije ne mogu se birati članovi čiji privatni interes utiče ili može uticati na nepristrasnost njihovog rada u komisiji. Ako se od učesnika konkursa zahtijeva određena profesionalna kvalifikacija, onda većina članova konkursne komisije mora imati istu ili jednako vrijednu kvalifikaciju.
- (3) Sadržaj prispjelih konkursnih radova ne smije se otvarati prije isteka roka za njihovu dostavu, uz obavezno osiguranje anonimnosti, i to sve do donošenja odluke.
- (4) Konkursna komisija je potpuno nezavisna pri izboru jednog ili više pobjednika između konkursnih radova, koji se predaju anonimno. Imena učesnika u konkursu konkursna komisija može saznati isključivo nakon donošenja odluke o izboru.
- (5) Blagovremeno prispjeli radovi ocjenjuju se i rangiraju u skladu s kriterijima za ocjenjivanje utvrđenim u konkursnoj dokumentaciji. Ovi kriteriji ne moraju obavezno podrazumijevati najnižu cijenu ili ekonomski najpovoljnije ponuđeno rješenje.
- (6) Konkursna komisija obavezna je o radu na svojim sastancima voditi zapisnike, koje potpisuju svi prisutni članovi i koji su sastavni dio njenog konačnog izvještaja o postupku.
- (7) Odluku o izboru jednog ili više najpovoljnijih rješenja konkursna komisija donosi u izvještaju o postupku koji, također, potpisuju svi njeni članovi i koju komisija po okončanju postupka dostavlja ugovornom organu na daljnje postupanje.

Odjeljak E. Obavještenje o nabavci i rokovi u postupku javne nabavke

Član 35.
(Obavještenje o nabavci)

- (1) Ugovorni organ objavljuje obavještenje o nabavci za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja, takmičarski dijalog i konkurentski zahtjev za dostavu ponuda.
- (2) Obavještenje o nabavci svim zainteresiranim privrednim subjektima treba pružiti dovoljno informacija koje će im omogućiti da ocijene da li imaju interes da učestvuju u postupku javne nabavke i dostave zahtjev za učešće, odnosno ponudu.

(3) Obavještenje o nabavci sadrži kratke informacije, u skladu s bitnim elementima iz tenderske dokumentacije.

(4) Sažetak koji se objavljuje na engleskom jeziku sadrži samo minimum podataka iz obavještenja o nabavci iz stava (3) ovog člana.

Član 36. (Objavljivanje obavještenja)

(1) Sva obavještenja o nabavci, dodjeli ugovora, poništenju postupka javne nabavke, dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti i prethodno informacijsko obavještenje kao i sažetak obavještenja o nabavci na engleskom jeziku, ugovorni organ objavljuje na portalu javnih nabavki. Sažetak svih obavještenja objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

(2) Obavještenja iz stava (1) ovog člana pripremaju se i šalju na objavljivanje elektronski, u formi, na način i u rokovima koji se definiraju podzakonskim aktom koji donosi Agencija.

(3) Obavještenja iz stava (1) ovog člana ugovorni organ može dodatno objaviti i u drugim publikacijama ili na drugoj internetskoj stranici, pod uslovom da se ta obavještenja ne smiju objaviti prije dana njihovog objavljivanja na portalu javnih nabavki. Takva dodatno objavljena obavještenja ne smiju sadržavati druge informacije, osim onih objavljenih na portalu javnih nabavki.

(4) U slučaju postupka javne nabavke čija je vrijednost definirana u članu 14. stav (5) ovog zakona, sažetak obavještenja o nabavci na engleskom jeziku obavezno se objavljuje na portalu javnih nabavki.

(5) Dodatno objavljivanje iz stava (4) ovog člana ugovorni organ može koristiti i u slučaju kada je vrijednost javne nabavke manja od iznosa iz člana 14. stav (5) ovog zakona.

(6) JPNIO Službeni list BiH obavezan je najmanje 15% prihoda koje ostvari od naknada za objavu obavještenja iz stava (1) u toku godine uložiti u istraživanje i razvoj, te unapređenje sistema javnih nabavki. Vijeće ministara BiH donosi podzakonski akt kojim se preciznije regulira finansiranje i način vršenja istraživanja, razvoja i unapređenja sistema javnih nabavki na prijedlog Agencije.

Član 37. (Prethodno informacijsko obavještenje)

(1) Ugovorni organ može u prethodnom informacijskom obavještenju objaviti:

a) prilikom nabavke robe - ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora ili okvirmih sporazuma po grupama proizvoda koje ugovorni organ namjerava dodijeliti u sljedećih 12 mjeseci. Grupe proizvoda ugovorni organ utvrđuje u skladu sa oznakama iz Jedinственог rječnika javne nabavke;

b) prilikom nabavke usluga – ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora ili okvirnih sporazuma ~~u svakoj od kategorija iz Aneksa II. Dio A~~ koje ugovorni organ namjerava dodijeliti u sljedećih 12 mjeseci;

c) kod nabavke radova - bitna obilježja ugovora ili okvirnih sporazuma koje ugovorni organ namjerava dodijeliti.

(2) Obavještenje iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana objavljuje se na početku kalendarske godine.

(3) Obavještenje navedeno u stavu (1) tačka c) ovog člana objavljuje se odmah nakon donošenja odluke kojom se odobravaju planirani ugovori o radovima ili okvirni sporazumi koje ugovorni organ namjerava dodijeliti.

Član 38.

(Korištenje Jedinstvenog rječnika javne nabavke – JRJN-a)

(1) Ugovorni organ obavezan je u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji, prilikom opisa predmeta nabavke, pozvati se na oznake i nazive iz Jedinstvenog rječnika javne nabavke (u daljnjem tekstu: JRJN).

(2) JRJN i uslove njegove primjene, na prijedlog Agencije, propisuje Vijeće ministara BiH posebnom odlukom.

Odjeljak F. Rokovi

Član 39.

(Način određivanja rokova)

(1) Ugovorni organ dužan je odrediti rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke i vrijeme potrebno za pripremu zahtjeva za učešće i ponuda koji ne mogu biti kraći od rokova utvrđenih ovim zakonom.

(2) Rok za prijem ponuda u otvorenom postupku, odnosno zahtjeva za učešće u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom obavještenja i takmičarskom dijalogu računa se od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki. Rok za prijem ponuda u ograničenom i pregovaračkom postupku sa i bez objave obavještenja računa se od dana upućivanja poziva za dostavu ponuda kvalificiranim kandidatima.

~~(3) U slučaju ispravke ili izmjene obavještenja o nabavci, odnosno tenderske dokumentacije, rok za prijem ponuda, odnosno zahtjeva za učešće računa se od dana slanja na objavu ispravke na portal javnih nabavki, odnosno upućivanja ispravke tenderske dokumentacije svim ponudacima koji su do tog datuma preuzeli tendersku dokumentaciju.~~

Član 40.

(Redovni rokovi za podnošenje zahtjeva za učešće i ponuda)

(1) Ugovorni organ dužan je u otvorenom postupku za vrijednosni razred iz člana 14. st. (2) i (3) ovog zakona utvrditi minimalni rok za prijem ponuda od 45 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki.

(2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja o nabavci i takmičarskog dijaloga za vrijednosne razrede iz člana 14. st. (2) i (3) ovog zakona ugovorni organ dužan je utvrditi:

a) minimalni rok za prijem zahtjeva za učešće ne kraći od 30 dana od dana slanja na objavu obavještenja na portal javnih nabavki i

b) u slučaju ograničenog postupka, minimalni rok za prijem ponuda ne kraći od 35 dana od dana upućivanja poziva kvalificiranim kandidatima za dostavu ponuda.

(3) U otvorenom postupku nabavke za vrijednosni razred iz člana 14. stav (4) ovog zakona, rok za prijem ponuda ne može biti kraći od 20 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki.

(4) U ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom obavještenja i takmičarskom dijalogu, za vrijednosni razred iz člana 14. stav (4) ovog zakona, rok za prijem zahtjeva za učešće ne može biti kraći od 15 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki, a rok za prijem ponuda u ograničenom postupku ne može biti kraći od 15 dana od dana upućivanja zahtjeva za dostavu ponuda.

Član 41.

(Skraćeni rokovi za podnošenje ponuda)

(1) Ako je ugovorni organ objavio prethodno informacijsko obavještenje, može utvrditi:

a) rok za prijem ponuda iz člana 40. stav (1) i stav (2) tačka b) ovog zakona koji nije kraći od 25 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki u otvorenom postupku, odnosno upućivanja poziva kvalificiranim kandidatima za dostavu ponuda u ograničenom postupku i

b) rok za prijem ponuda iz člana 40. st. (3) i (4) ovog zakona koji nije kraći od 13 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki u otvorenom postupku, odnosno upućivanja poziva kvalificiranim kandidatima za dostavu ponuda u ograničenom postupku.

(2) Ugovorni organ smije koristiti skraćene rokove iz stava (1) ovog člana pod uslovom:

a) da su u prethodnom informacijskom obavještenju bile sadržane sve informacije koje treba da budu sadržane u obavještenju o nabavci, ako su te informacije bile poznate u trenutku objavljivanja prethodnog informacijskog obavještenja i

b) da je prethodno informacijsko obavještenje poslano na objavljivanje najmanje 52 dana, ali najviše 12 mjeseci prije dana slanja obavještenja o nabavci na portal javnih nabavki.

~~(3) Rokovi za prijem ponuda iz člana 40. stav (1), stav (2) tačka b) i st. (3) i (4) ovog zakona mogu se skratiti za pet dana ako ugovorni organ omogućí neograničen i direktan pristup tenderskoj dokumentaciji i drugim dodatnim dokumentima putem elektronskog sredstva, ne zahtijevajući naknadu, i to od dana objave obavještenja na portalu javnih nabavki. U obavještenju o nabavi ugovorni organ mora navesti internetsku adresu na kojoj je dostupna ova dokumentacija.~~

Član 42. (Ostali rokovi)

Ostale rokove u pregovaračkom postupku sa i bez objave obavještenja, takmičarskom dijalogu i u konkursu za izradu idejnog rješenja definira ugovorni organ na način da kandidati/ponuđači na koje se ti rokovi odnose imaju dovoljno vremena za preduzimanje odgovarajućih radnji i pripremu ponuda, u zavisnosti od složenosti predmeta nabavke.

Član 43. (Računanje rokova)

Na rokove koji nisu posebno definirani ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku.

POGLAVLJE II. PROVOĐENJE POSTUPKA JAVNE NABAVKE

Odjeljak A. Kvalifikacija kandidata i ponuđača

Član 44. (Provjera kvalifikacija kandidata ili ponuđača)

(1) Ugovorni organ provjerava i ocjenjuje da li je kandidat/ponuđač pouzdan i sposoban da izvrši ugovor, u skladu sa uslovima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

(2) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji definira uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti.

(3) Minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za kandidate/ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabavke i u skladu s njim. Postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju i moraju biti jasni i precizni.

(4) Ugovorni organ od kandidata/ponuđača zahtijeva samo one dokaze koji su neophodni da bi se utvrdilo da li kandidat/ponuđač zadovoljava kvalifikacione uslove koje je postavio ugovorni organ.

(5) Ugovornom organu nije dopušteno da odbije zahtjev za učešće ili ponudu isključivo na osnovu toga što su ih podnijeli ili pravno ili fizičko lice iz člana 2. stav (1) tačka c) ovog zakona ili grupa kandidata/ponuđača.

(6) Samo onim kandidatima/ponuđačima čije kvalifikacije zadovoljavaju uslove utvrđene u tenderskoj dokumentaciji dopušteno je da nastave postupak javne nabavke.

(7) Provjera kvalifikacije kandidata/ponuđača elektronskim putem uređuje se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH najkasnije u roku od jedne godine od početka primjene ovog zakona, a nakon sticanja uslova u jednom ili više nadležnih organa u kojima se vode baze podataka koje se odnose na privredne subjekte.

Član 45. **(Lična sposobnost)**

(1) Ugovorni organ, izuzev u slučajevima iz člana 21. stav (1) tačka d) i člana 22. stav (1) tačka d) ovog zakona, dužan je odbaciti zahtjev za učešće ili ponudu ako:

- a) je kandidat/ponuđač u krivičnom postupku osuđen pravosnažnom presudom za krivična djela organiziranog kriminala, korupciju, prevaru ili pranje novca, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran;
- b) je kandidat/ponuđač pod stečajem ili je predmet stečajnog postupka, osim u slučaju postojanja važeće odluke o potvrdi stečajnog plana ili je predmet postupka likvidacije, odnosno u postupku je obustavljanja poslovne djelatnosti, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran;
- c) kandidat/ponuđač nije ispunio obaveze u vezi s plaćanjem penzionog i invalidskog osiguranja i zdravstvenog osiguranja, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili propisima zemlje u kojoj je registriran;
- d) kandidat/ponuđač nije ispunio obaveze u vezi s plaćanjem direktnih i indirektnih poreza, u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registriran.

(2) Kandidat/ponuđač kojem bude dodijeljen ugovor obavezan je dostaviti sljedeće dokumente kojima će potvrditi da se slučajevi navedeni u stavu (1) ovog člana ne odnose na njega:

- a) uvjerenje nadležnog suda kojim dokazuje da u krivičnom postupku nije izrečena pravosnažna presuda kojom je osuđen za krivično djelo učešća u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prevaru ili pranje novca;
- b) uvjerenje nadležnog suda ili organa uprave kod kojeg je registriran kandidat/ponuđač kojim se potvrđuje da nije pod stečajem niti je predmet stečajnog postupka, da nije predmet postupka likvidacije, odnosno da nije u postupku obustavljanja poslovne djelatnosti;
- c) uvjerenja nadležnih institucija kojim se potvrđuje da je kandidat/ponuđač izmirio dospjele obaveze, a koje se odnose na doprinose za penziono i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje;

d) uvjerenja nadležnih institucija da je kandidat/ponuđač izmirio dospjele obaveze u vezi s plaćanjem direktnih i indirektnih poreza.

(3) Kao dokaz za ispunjavanje uslova iz stava (2) tač. c) i d) ovog člana, prihvata se i sporazum ponuđača s nadležnim poreskim institucijama o reprogramiranom, odnosno odgođenom plaćanju obaveza ponuđača po osnovu poreza i doprinosa i indirektnih poreza, uz potvrdu poreskih organa da ponuđač u predviđenoj dinamici izmiruje svoje reprogramirane obaveze.

(4) Kandidat/ponuđač u svrhu dokaza o ispunjavanju uslova iz stava (1) ovog člana dužan je dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog organa, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

(5) Ugovorni organ može na period od 12 mjeseci isključiti iz učešća u postupku nabavke kandidata/ponuđača koji se nađe u bilo kojoj od sljedećih situacija:

a) ako ima dokaz da je kandidat/ponuđač sklopio sporazum s drugim kandidatom/ponuđačem kojem je cilj narušavanje tržišne konkurencije;

b) ako ugovorni organ može dokazati odgovarajućim dokaznim sredstvima da je ponuđač kriv za teški profesionalni propust koji dovodi u pitanje njegov integritet;

c) ako se utvrde značajni nedostaci tokom provođenja prethodnog javnog ugovora ili prethodnog ugovora sa sektorskim ugovornim organom čija je posljedica bila prijevremeni raskid tog prethodnog ugovora, naknada štete ili druga slična sankcija;

d) ako je kandidat/ponuđač lažno prikazao činjenice pri dostavljanju podataka potrebnih za provjeru kvalifikacionih i/ili kriterija za dodjelu ugovora, ako je prikrrio takve informacije ili nije u stanju priložiti popratne dokumente;

e) ako se sukob interesa u smislu člana 52. ovog zakona ne može ukloniti drugim, manje drastičnim mjerama.

(6) Rok od 12 mjeseci računa se od dana donošenja odluke nadležnog organa iz stava (5) ovog člana Zakona.

(7) Kandidat/ponuđač kod kojeg su ostvarene osnove za isključenje iz člana 45. stav (5) ovog zakona može ugovornom organu dostaviti dokaze o mjerama koje je preduzeo kako bi dokazao svoju pouzdanost bez obzira na postojanje relevantne osnove za isključenje. Preduzimanje mjera iz ovog stava kandidat/ponuđač dokazuje:

a) plaćanjem naknade štete ili preduzimanjem drugih odgovarajućih mjera s ciljem plaćanja naknade štete prouzrokovane krivičnim djelom ili propustom;

b) aktivnom saradnjom s nadležnim istražnim organima radi potpunog razjašnjenja činjenica i okolnosti u vezi s krivičnim djelom ili propustom;

c) odgovarajućim tehničkim, organizacionim i kadrovskim mjerama radi sprečavanja daljnjih krivičnih djela ili propusta.

(8) Mjere koje je preduzeo kandidat/ponuđač ocjenjuju se uzimajući u obzir težinu i posebne okolnosti djela ili propusta, te je obavezan obrazložiti razloge prihvatanja ili neprihvatanja mjera. Ugovorni organ neće isključiti kandidata/ponuđača iz postupka javne nabavke ako je ocijenjeno da su preduzete mjere primjerene.

(9) Kandidat/ponuđač kojem je pravosnažnom presudom određena zabrana učešća u postupcima javne nabavke na određeno vrijeme nema pravo korištenja mogućnosti iz stava (7) ovog člana do isteka roka zabrane u državi u kojoj je presuda na snazi.

(10) Ako ugovorni organ ima sumnje o postojanju okolnosti navedenih u st. (1) i (4) ovog člana, može se obratiti nadležnim organima s ciljem pribavljanja potrebnih informacija u predmetnom postupku.

(11) Ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji definirati dokumente koje zahtijeva od kandidata/ponuđača koji ih, kao fizičko lice registrirano za obavljanje predmetne djelatnosti, dostavlja uz ponudu, a koji su dokazi o ispunjavanju uslova iz ovog člana.

(12) Za kandidate/ponuđače čije je sjedište izvan Bosne i Hercegovine ne traži se posebna nadovjera dokumenata koji se zahtijevaju u stavu (2) ovog člana.

(13) U postupku konkursa za izradu idejnog rješenja od fizičkih lica traži se samo uvjerenje nadležnog suda kojim dokazuje da u krivičnom postupku nije izrečena pravosnažna presuda kojom je osuđen za krivično djelo učešća u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prevaru ili pranje novca.

Član 46.

(Sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti)

(1) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može od kandidata/ponuđača zahtijevati da dokažu svoju registraciju u odgovarajućim profesionalnim ili drugim registrima zemlje u kojoj su registrirani ili da osiguraju posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog organa kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost, koja je u vezi s predmetom nabavke.

(2) Dokumenti iz stava (1) ovog člana priznaju se na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na kojem nivou vlasti su izdati.

Član 47.

(Ekonomska i finansijska sposobnost)

(1) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može utvrditi minimalne uslove u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti kandidata/ponuđača, kao i dokaze koji se zahtijevaju, a koji mogu biti:

- a) odgovarajući dokument koji izdaje banka ili druga finansijska institucija, a kojim se dokazuje ekonomsko-finansijska sposobnost u pogledu činjenica koje se mogu dokazati iz dokumenata koje izdaje banka ili druga finansijska institucija u skladu s pozitivnim propisima;
- b) garancija za pokriće osiguranja od odgovornosti za realizaciju predmetnog ugovora iz oblasti njegove registrovane djelatnosti;

c) poslovni bilanci ili izvodi iz poslovnih bilansa, za period ne duži od tri posljednje finansijske godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja u predmetnom segmentu, ako je ponuđač odnosno kandidat registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine, ako je objavljivanje poslovnog bilansa zakonska obaveza u zemlji u kojoj je kandidat/ponuđač registriran; u slučaju kada ne postoji zakonska obaveza u zemlji u kojoj je kandidat/ponuđač registriran, dužan je dostaviti izjavu ovjerenu od nadležnog organa;

d) izjavu o ukupnom prometu kandidata/ponuđača i, kada je to primjereno, o prometu u segmentu poslovanja koji je predmet ugovora, za period ne duži od tri posljednje finansijske godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine; izjava koja se prilaže ovjerava se kod nadležnog organa.

(2) Ako zahtijeva jedan ili više dokumenata iz stava (1) ovog člana, ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno definirati dokaze koje je kandidat/ponuđač dužan dostaviti u svrhu dokazivanja ekonomske i finansijske sposobnosti.

(3) Kandidat/ponuđač može, gdje je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, mora dokazati ugovornom organu da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Pod istim uslovima grupa kandidata/ponuđača može se osloniti na kapacitete učesnika grupe ili drugih privrednih subjekata.

(4) Dokumenti navedeni u stavu (1) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

Član 48.

(Opći uslovi za tehničku i profesionalnu sposobnost)

(1) Ugovorni organ može, zavisno od vrste, količine ili obima, ili namjene predmeta nabavke, zahtijevati dokaze koji se odnose na tehničku i profesionalnu sposobnost.

(2) Ako ugovorni organ zahtijeva dokaz o uredno izvršenim ugovorima, taj dokaz podnosi se u formi spiska izvršenih ugovora uz potvrdu koju daje druga ugovorna strana o njihovoj realizaciji. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, vrijedi izjava privrednog subjekta o uredno izvršenim ugovorima, uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takve potvrde osiguraju.

(3) Potvrda o uredno izvršenim ugovorima mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata;
- b) predmet ugovora;
- c) vrijednost ugovora;
- d) vrijeme i mjesto izvršenja ugovora;
- e) navode o uredno izvršenim ugovorima.

(4) Kandidat/ponuđač može, gdje je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi

naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, mora dokazati ugovornom organu da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Pod istim uslovima grupa ponuđača može se osloniti na kapacitete učesnika grupe ili drugih privrednih subjekata.

(5) Ugovorni organ može tražiti od kandidata/ponuđača da pismeno pojasne dostavljene reference.

(6) Ako se u tenderskoj dokumentaciji zahtijeva osiguranje certifikata koje izdaju nezavisna tijela, a kojima se potvrđuje da kandidat/ponuđač zadovoljava određene standarde osiguranja kvaliteta, ugovorni organ dužan je pozvati se na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata. Ugovorni organ dužan je prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od kandidata/ponuđača koji nemaju pristupa takvim certifikatima.

(7) Ako zahtijeva jedan ili više dokumenata kojim kandidat/ponuđač dokazuje tehničku i profesionalnu sposobnost, ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno definirati te zahtjeve.

Član 49.

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke robe)

U postupku javne nabavke robe ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:

- a) spisak izvršenih ugovora u skladu s članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavkom, za period ne duži od tri godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine;
- b) opis tehničke opremljenosti i osposobljenosti kandidata/ponuđača, mjere za osiguranje kvaliteta i njegovu opremljenost i osposobljenost za ispitivanja i istraživanja;
- c) navode o angažiranom tehničkom osoblju i tehničkim organima, za poslove postavljanja i instalacije robe koja se nabavlja, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača;
- d) uzorke, opise i/ili fotografije robe koja je predmet isporuke, a čiju je vjerodostojnost kandidat/ponuđač obavezan potvrditi ako to ugovorni organ zahtijeva;
- e) uvjerenje koje izdaje nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta, a kojim se potvrđuje da na odgovarajući način tačno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama;
- f) potvrdu kandidata/ponuđača o prihvatanju postupka kontrole robe složenije vrste ili robe koja izuzetno treba služiti nekoj posebnoj svrsi, koju provodi ugovorni organ ili u njegovo ime nadležni organ zemlje sjedišta privrednog subjekta, a koja se odnosi na proizvodne kapacitete privrednog subjekta i, ako je potrebno, na način izrade studija i istraživanja, te mjere za kontrolu kvaliteta koje koristi privredni subjekat.

Član 50.

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke usluga)

U postupku javne nabavke usluga ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:

- a) spisak izvršenih ugovora u skladu s članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavkom, za period ne duži od tri godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registriran, odnosno počeo s radom prije manje od tri godine;
- b) obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružaoca usluga i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije licâ koja su odgovorna za pružanje konkretnih usluga;
- c) izjavu o angažiranom tehničkom osoblju ili tehničkim organima, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača;
- d) izjavu pružaoca usluga o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i o broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine;
- e) izjavu o tehničkoj opremljenosti i osposobljenosti i mjerama kojima raspolaže pružalac usluga za izvršenje konkretnih usluga i osiguranje kvaliteta;
- f) potvrdu kandidata/ponuđača o prihvatanju postupka kontrole usluga složenije vrste ili usluge koja izuzetno treba služiti nekoj posebnoj svrsi, koju provodi ugovorni organ ili u njegovo ime nadležni organ zemlje sjedišta privrednog subjekta, a koja se odnosi na proizvodne kapacitete privrednog subjekta i, ako je potrebno, na način izrade studija i istraživanja, te mjere za kontrolu kvaliteta koje koristi privredni subjekat;
- g) izjavu kandidata/ponuđača da prihvata preduzimanje mjera za upravljanje zaštitom okoline i mjera energetske efikasnosti koje će privredni subjekat primjenjivati prilikom pružanja usluga.

(2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja, pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci i takmičarskom dijalogu dokumenti navedeni u stavu (1) tač. c), d), e) i f) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH, najkasnije u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 51.

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke radova)

U postupku javne nabavke radova ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:

- a) spisak izvršenih ugovora u skladu s članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi s predmetnom nabavkom, za period ne duži od pet godina ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registriran, odnosno počeo s radom prije manje od pet godina;

- b) obrazovne i profesionalne kvalifikacije izvođača radova i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije licâ koja su odgovorna za izvođenje konkretnih radova;
- c) izjavu o angažiranom tehničkom osoblju ili tehničkim organima, naročito onom osoblju koje je angažirano za poslove nadzora i kontrole kvaliteta, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača;
- d) izjavu izvođača radova o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine;
- e) potvrdu o građevinskim mašinama i tehničkoj opremi kojom izvođač raspolaže u svrhu izvršenja ugovora;
- f) izjavu kandidata/ponuđača da prihvata preduzimanje mjera upravljanja zaštitom okoline i mjera energetske efikasnosti koje će privredni subjekat primjenjivati prilikom izvođenja radova.

(2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja, pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci i takmičarskom dijalogu dokumenti navedeni u stavu (1) tač. c), d) i f) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH, najkasnije u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 52.

(Diskvalifikacija po osnovu sukoba interesa ili korupcije)

(1) Ugovorni organ preduzima odgovarajuće mjere kako bi efikasno spriječio, prepoznao i uklonio sukobe interesa u vezi s postupkom javne nabavke, a radi izbjegavanja narušavanja tržišne konkurencije i osiguranja jednakog postupanja prema svim privrednim subjektima.

(2) Sukob interesa između ugovornog organa i privrednog subjekta obuhvata situacije kada predstavnici ugovornog organa, koji su uključeni u provođenje postupka javne nabavke ili mogu uticati na rezultat tog postupka, imaju, direktno ili indirektno, finansijski, privredni ili bilo koji drugi lični interes koji bi se mogao smatrati štetnim za njihovu nepristrasnost i nezavisnost u okviru postupka, a naročito:

- a) ako predstavnik ugovornog organa istovremeno obavlja upravljačke poslove u privrednom subjektu;
- b) ako je predstavnik ugovornog organa vlasnik poslovnog udjela, dionica, odnosno drugih prava na osnovu kojih učestvuje u upravljanju, odnosno u kapitalu tog privrednog subjekta s više od 0,5%.

(3) Predstavnikom ugovornog organa, u smislu ovog člana, smatra se:

- a) rukovodilac, te član upravnog, upravljačkog i nadzornog organa ugovornog organa;
- b) član komisije za javnu nabavku;
- c) druga osoba koja je uključena u provođenje ili koja može uticati na odlučivanje ugovornog organa u postupku javne nabavke.

(4) Odredba stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuje se na srodnike po krvi u pravoj liniji ili u pobočnoj liniji do trećeg stepena, srodnike po tazbini do drugog stepena, bračnog ili vanbračnog druga, bez obzira na to da li je brak prestao, te usvojitelje i usvojenike (u daljnjem tekstu: povezane osobe) predstavnika ugovornog organa iz stava (3) ovog člana.

(5) Prijenos udjela u vlasništvu na drugu osobu ili posebni organ (povjerenika - punomoćnika) koji će kao povjerenik u ostvarivanju članskih prava i udjela u društvu djelovati u svoje ime, a za račun dužnosnika u skladu s posebnim propisima o sprečavanju sukoba interesa, ne utiče na sukob interesa u smislu st. od (1) do (4) ovog člana.

(6) Predstavnik ugovornog organa potpisuje izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa, te je dužan ažurirati je, bez odgađanja, ako nastupe promjene.

(7) Ugovorni organ, na osnovu izjava svojih predstavnika:

a) na svojim internetskim stranicama objavljuje popis privrednih subjekata s kojima je predstavnik ugovornog organa, ili s njim povezane osobe, u sukobu interesa ili obavještava da takvi subjekti ne postoje, te isti ažuriraju bez odgađanja ako nastupe promjene;

b) u tenderskoj dokumentaciji o nabavci za pojedini postupak javne nabavke navodi popis privrednih subjekata s kojima je predstavnik ugovornog organa u sukobu interesa ili navodi da takvi subjekti ne postoje.

(8) Ako ugovorni organ nema vlastite internetske stranice, popis objavljuje na internetskoj stranici osnivača.

(9) Predstavnik ugovornog organa iz stava (3) tač. b) i c) ovog člana obavezan je odmah po saznanju o postojanju sukoba interesa izuzeti se iz postupka javne nabavke i o tome obavijestiti rukovodioca ugovornog organa.

(10) Svaki kandidat/ponuđač dužan je uz ponudu dostaviti i posebnu pisanu izjavu ovjerenu kod nadležnog organa da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama koje za cilj imaju korupciju u predmetnoj javnoj nabavci.

(11) Ugovor o javnoj nabavci sklopljen protivno odredbama ovog člana je ništav.

(12) U postupku javne nabavke ponuđači su dužni podnijeti svoju ponudu bez narušavanja tržišne konkurencije u smislu zabranjenih dogovora s drugim ponuđačima. Za postupke zaštite tržišne konkurencije nadležno je Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine. U slučaju postojanja osnova sumnje da se u postupku javne nabavke narušava tržišna konkurencija zahtjev za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem Bosne i Hercegovine može podnijeti svako privredno ili fizičko lice koje za to ima pravni ili ekonomski interes, privredne komore, udruženja poslodavaca ili privrednika, udruženja potrošača i organi izvršne vlasti.

Odjeljak B. Tenderska dokumentacija

Član 53.

(Neophodne informacije)

(1) Ugovorni organ dužan je pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima. U tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.

(2) Tenderska dokumentacija objavljuje se na portalu javnih nabavki.

(3) Tenderska dokumentacija sadrži minimalno sljedeće informacije:

- a) naziv i adresu ugovornog organa, te lice za kontakt od kojeg kandidati/ponuđači mogu tražiti informacije ili pojašnjenje;
- b) izabrani postupak dodjele ugovora i podatak o tome da li se predviđa zaključivanje okvirnog sporazuma;
- c) opis robe, usluga ili radova, te navođenje oznake i naziva iz JRJN-a;
- d) količinske specifikacije za robu ili opis posla ili zadatka za usluge i radove i tehničke specifikacije;
- e) mjesto isporuke robe ili izvršenja usluge ili izvođenja radova;
- f) naznaku mogućnosti za podnošenje ponuda po lotovima;
- g) rokove za isporuke robe; izvršenje usluga; izvođenje radova;
- h) navođenje mogućnosti za podnošenje alternativnih ponuda i minimalne zahtjeve koji moraju biti ispunjeni u slučaju alternativnih ponuda;
- i) minimalne uslove za kvalifikaciju kandidata, odnosno ponuđača, kao i dokaze na osnovu kojih se vrši ocjena;
- j) kriterij za dodjelu ugovora utvrđen kao "ekonomski najpovoljnija ponuda" s potkriterijima ili "najniža cijena";
- k) period važenja ponuda;
- l) garanciju za ozbiljnost ponude, garanciju za dobro izvršenje posla i svako drugo traženo osiguranje za privremena plaćanja;
- m) mjesto, datum i vrijeme za prijem zahtjeva za učešće, odnosno ponuda;
- n) mjesto, datum i vrijeme otvaranja ponuda;
- o) informaciju o kalkulaciji cijene, ako je primjenjivo;
- p) zahtjev u pogledu upotrebe jezika;
- r) nacrt ugovora ili osnovne elemente ugovora;
- s) procijenjena vrijednost javne nabavke.

(4) Tenderska dokumentacija priprema se u skladu s modelima standardne tenderske dokumentacije koje propisuje Agencija.

(5) Prilikom pripreme tenderske dokumentacije, ugovorni organ dužan je poštovati principe jednakog tretmana i nediskriminacije kandidata/ponuđača. Ugovorni organ ne smije koristiti savjete bilo kojeg lica koje može imati bilo kakav direktan ili indirektni

interes za ishod postupka dodjele ugovora, ako je vjerovatno da to može uticati na stvarnu konkurenciju za predmetni ugovor.

(6) Ugovorni organ može napraviti izmjene i dopune tenderske dokumentacije pod uslovom da se one dostave zainteresiranim kandidatima/ponuđačima istog dana, a najkasnije pet dana prije isteka utvrđenog roka za prijem zahtjeva za učešće ili ponuda. U slučaju da takve izmjene podrazumijevaju suštinsku promjenu predmeta nabavke, ugovorni organ produžiti će rok za prijem zahtjeva za učešće ili ponuda u zavisnosti od složenosti predmeta nabavke. Rok za produženje ne može biti kraći od sedam dana.

Član 54. **(Tehničke specifikacije)**

(1) Tehničke specifikacije moraju svim kandidatima/ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju. Tehničke specifikacije uključivat će, kad god je to moguće, kriterij pristupačnosti za ljude s invaliditetom ili kriterij dizajna za sve korisnike.

(2) Tehničke specifikacije, uz poštivanje obaveznih bosanskohercegovačkih tehničkih pravila, određuju se:

a) pozivanjem na tehničke specifikacije i, uz uvažavanje sljedećeg redoslijeda, na bosanskohercegovačke standarde kojima se preuzimaju evropski standardi, evropska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodni standardi, druge tehničke referentne sisteme koje su utemeljila evropska tijela za standardizaciju ili, ako oni ne postoje, na bosanskohercegovačke standarde, bosanskohercegovačka tehnička odobrenja ili bosanskohercegovačke tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izračun i izvođenje radova te upotrebu proizvoda, pri čemu se svaka uputa mora označiti riječima "ili ekvivalent"; ili

b) u formi izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva koji mogu uključivati ekološke elemente i elemente energetske efikasnosti; ili

c) u formi izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva iz stava (2) tačka b) ovog člana, uz poziv na tehničke specifikacije iz stava (2) tačka a) ovog člana kao sredstvo za pretpostavku usklađenosti sa izvedbenim ili funkcionalnim zahtjevima; ili

d) pozivanjem na tehničke specifikacije iz stava (2) tačka a) ovog člana u pogledu određenih obilježja i pozivanjem na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve iz stava (2) tačka b) ovog člana u pogledu drugih obilježja.

(3) Ako se tehničke specifikacije odrede u skladu sa stavom (2) tačka a) ovog člana, ugovorni organ ne smije ponudu odbiti s obrazloženjem da ponuđena roba i usluge ne odgovaraju specifikacijama koje je on naveo, ako ponuđač odgovarajućim sredstvima (tehnički dosje, izvještaj o izvršenom testiranju od ovlaštenog organa i drugi slični dokumenti izdati od nadležnih institucija) u svojoj ponudi dokaže da rješenja koja je on u ponudi predložio u jednakoj mjeri odgovaraju tehničkim specifikacijama na koje se poziva.

(4) Ako se tehničke specifikacije odrede u obliku izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva, u skladu sa stavom (2) tačka b) ovog člana, ugovorni organ ne smije odbiti ponudu koja odgovara bosanskohercegovačkom standardu kojim se preuzima evropski standard ili

evropskom tehničkom odobrenju, zajedničkoj tehničkoj specifikaciji, međunarodnom standardu ili tehničkom sistemu standarda koji je izradilo evropsko tijelo za standardizaciju, ako se te specifikacije odnose na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve koje ugovorni organ zahtijeva. Ponuđač mora u svojoj ponudi odgovarajućim sredstvima dokazati da ponuđena roba, usluge ili radovi koji odgovaraju standardu odgovaraju izvedbenim ili funkcionalnim zahtjevima ugovornog organa.

(5) Ovlašteni organ za ocjenjivanje usklađenosti u smislu ovog člana je nezavisni laboratorij, tijelo koje će potvrditi usklađenosti, nadzorni ili drugo tijelo koje učestvuje u postupku ocjenjivanja usklađenosti, koje je od organa državne uprave ovlašteno da provodi postupke ocjenjivanja usklađenosti prema odgovarajućim standardima kojima se preuzimaju evropski standardi. Ugovorni organ prihvatit će certifikate koje su izdali ovlašteni organi u drugim državama, ako su izdati u skladu s međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina.

(6) Odgovarajućim sredstvom, u smislu ovog člana, smatraju se tehnički dosjei koje izrađuje proizvođač ili izvještaj o ispitivanju koje sastavlja ovlašteno tijelo za ocjenjivanje usklađenosti.

(7) Ako su ekološki zahtjevi za predmet nabavke određeni u formi izvedbenih zahtjeva ili funkcionalnih zahtjeva u skladu sa stavom (2) tačka b) ovog člana, ugovorni organ može se u svrhu opisa predmeta nabavke pozivati na tehničke specifikacije ili njihove dijelove određene evropskim, bosanskohercegovačkim, multinacionalnim ili drugim ekološkim oznakama kvaliteta:

- a) ako su specifikacije prikladne za definiciju obilježja robe ili usluga koje su predmet ugovora o javnoj nabavci;
- b) ako se zahtjevi postavljeni za ekološku oznaku kvaliteta zasnivaju na informacijama s naučnom podlogom;
- c) ako su ekološke oznake kvaliteta izrađene i donesene u okviru postupka u kojem mogu učestvovati svi zainteresirani kao što su: potrošači, proizvođači, trgovci i organizacije za zaštitu okoline te
- d) ako je ekološka oznaka kvaliteta dostupna i stoji na raspolaganju svim zainteresiranim.

(8) Ugovorni organ može u tenderskoj dokumentaciji navesti pretpostavku da roba i usluge označene određenom ekološkom oznakom kvaliteta odgovaraju tehničkim specifikacijama utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

(9) Osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi. Takve napomene dopuštene su samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti s dodatkom "ili ekvivalent". Nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za definiranje predmeta nabavke na stvarno konkurentskoj osnovi.

(10) Ako se izuzetno objavi poziv za određeni proizvod s dodatkom "ili ekvivalent", ponuđač mora na za to predviđenim praznim mjestima, prema odgovarajućim stavkama, navesti podatke o proizvodu i tipu odgovarajućeg proizvoda koji nudi te, ako se to traži, i ostale podatke koji se odnose na taj proizvod. Kriteriji mjerodavni za ocjenjivanje ekvivalentnosti navode se u opisu predmeta nabavke. Dokaz ekvivalentnosti u smislu ispunjavanja zahtjeva u vezi s predmetom nabavke dužan je osigurati ponuđač, u skladu sa zahtjevima definiranim u tenderskoj dokumentaciji. Proizvodi koji su u tenderskoj dokumentaciji navedeni kao primjeri smatraju se ponuđenima ako ponuđač ne navede nikakve druge proizvode na predviđenom mjestu.

(11) Ugovorni organ može utvrditi posebne uslove u vezi sa izvršenjem ugovora, pod uslovom da su oni u skladu s relevantnim propisima u Bosni i Hercegovini i da su navedeni u objavi ili u tehničkim specifikacijama. Uslovi kojima se uređuje izvršenje ugovora mogu se posebno ticati socijalnih i ekoloških pitanja.

Član 55.

(Preuzimanje tenderske dokumentacije)

~~(1) Ugovorni organ, izuzev u slučaju iz tačke d) ovog stava, kandidatima/ponuđačima mora tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom, na način za koji se opredijeli kandidat/ponuđač, i to:~~

~~a) lično preuzimanje u prostorijama ugovornog organa;~~

~~b) na pismeni zahtjev kandidata/ponuđača;~~

~~c) zajedno s pozivom za dostavu ponuda;~~

~~d) objavljivanjem tenderske dokumentacije na portalu javnih nabavki na što će ukazati u obavještenju o nabavi, u skladu s podzakonskim aktom koji donosi Agencija.~~

~~(2) Kada kandidat/ponuđač uputi zahtjev za dostavu tenderske dokumentacije, ugovorni organ otprema tendersku dokumentaciju odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva. Ako je ugovorni organ odredio skraćene rokove za dostavu ponuda, odnosno zahtjeva za učešće, u skladu s ovim zakonom, krajnji rok za otpremu tenderske dokumentacije je dva dana.~~

~~(3) Ugovorni organ ne može učiniti dostupnom tendersku dokumentaciju nijednom kandidatu/ponuđaču prije objave obavještenja o nabavi.~~

~~(4) Ugovorni organ za sve kandidate/ponuđače može odrediti jednaku novčanu naknadu koja se plaća za tendersku dokumentaciju. U tom slučaju, novčana naknada uključuje samo stvarne troškove za papir, ispis, umnožavanje, za nosač podataka, kao i naknadu mogućih poštanskih troškova. Ako je određena novčana naknada za tendersku dokumentaciju, tada je kandidat/ponuđač dužan, uz zahtjev za učešće, odnosno ponudu dostaviti i dokaz o uplati tenderske dokumentacije, izuzev u slučajevima iz stava (1) tač. c) i d) ovog člana.~~

~~(5) Svi zainteresirani kandidati/ponuđači imaju pravo uvida u tendersku dokumentaciju prije otkupa, izuzev u slučaju iz stava (1) tačka d) ovog člana. Ugovorni organ dužan je, na~~

~~pismeni zahtjev privrednog subjekta, omogućiti uvid u tendersku dokumentaciju na način za koji se opredijeli kandidat/ponuđač, i to:~~

- ~~a) u prostorijama ugovornog organa; ili~~
- ~~b) dostavljanjem poštom preporučeno s povratnicom zainteresiranom kandidatu/ponuđaču; ili~~
- ~~c) dostavljanjem elektronskom poštom u zaštićenom nepromjenjivom obliku zainteresiranom kandidatu/ponuđaču.~~

Član 56.

(Pojašnjenja tenderske dokumentacije)

(1) Zainteresirani kandidati/ponuđači mogu, u pisanoj formi, tražiti od ugovornog organa pojašnjenja tenderske dokumentacije blagovremeno, ali najkasnije deset dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda.

(2) Ugovorni organ odgovara na zahtjev za pojašnjenje tenderske dokumentacije putem portala javnih nabavki, u roku od tri dana od prijema zahtjeva za pojašnjenje, a najkasnije pet dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda.

(3) Ako odgovor ugovornog organa dovodi do izmjena tenderske dokumentacije i te izmjene od kandidata/ponuđača zahtijevaju da izvrše znatne izmjene i/ili da prilagode njihove ponude, ugovorni organ dužan je produžiti rok za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda najmanje za sedam dana.

(4) Ako se nakon osiguranja tenderske dokumentacije pokaže da se ponude mogu pripremiti samo nakon posjete mjestu izvođenja usluga ili radova, ili nakon pregleda dokumenata na osnovu kojih je pripremljena tenderska dokumentacija, rokovi za prijem ponuda produžavaju se za najmanje sedam dana, kako bi se omogućilo da se svi ponuđači upoznaju sa svim informacijama koje su neophodne za pripremu ponuda.

(5) U slučaju da je tenderska dokumentacija objavljena na portalu javnih nabavki, pojašnjenja tenderske dokumentacije iz ovog člana definirat će se podzakonskim aktom iz člana 55. stav (1) točka d) ovog zakona.

Odjeljak C. Ponuda

Član 57.

(Priprema ponude)

(1) U postupku javne nabavke kandidat/ponuđač pridržava se zahtjeva i uslova iz tenderske dokumentacije.

(2) Ponuđač može prije isteka roka za dostavu ponuda svoju ponudu izmijeniti, dopuniti ili od nje odustati. Ako zbog izmjene ili dopune dođe do promjene ukupne cijene ponude, nova cijena mora se obavezno navesti. Izmjena ili dopuna ponude dostavlja se na isti način kao i ponuda, i to u roku koji je naznačen u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji. U slučaju povlačenja ponude, prije isteka roka za dostavu ponuda, ponuđač može pismeno zahtijevati povrat svoje neotvorene ponude.

(3) Svaki ponuđač može podnijeti samo jednu ponudu.

Član 58. **(Sadržaj ponude)**

(1) Svaka ponuda obavezno sadrži sljedeće elemente:

- a) ime i sjedište ponuđača, a za grupu ponuđača podatke o svakom članu grupe ponuđača, kao i jasno određenje člana grupe koji je ovlašten predstavnik grupe ponuđača za učešće u postupku javne nabavke, za komunikaciju i za zaključivanje ugovora;
- b) dokaz o garanciji, ako se traži;
- c) cijenu sa svim elementima koji je čine, kao i potrebnim objašnjenjima, na način kako je definirano u tenderskoj dokumentaciji;
- d) dokaze o ličnoj, poslovnoj, finansijskoj, tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti, osim u fazi dostavljanja ponuda u ograničenom, pregovaračkom postupku sa ili bez objave obavještenja i takmičarskom dijalogu, prema zahtjevima iz tenderske dokumentacije;
- e) navode da je riječ o alternativnoj ponudi, ako je ona dozvoljena;
- f) datum ponude;
- g) potpis podnosioca ponude ili ovlaštenog lica na osnovu punomoći koja u tom slučaju mora biti priložena u originalu ili ovjerenoj kopiji;
- h) ponuda mora biti ovjerena pečatom podnosioca ponude, ako po zakonu države u kojoj je sjedište podnosioca ponude podnosilac ponude ima pečat ili dokaz da po zakonu države u kojoj je sjedište podnosioca ponude podnosilac ponude nema pečat;
- i) popis dokumentacije priložene uz ponudu.

(2) Ponuda mora biti čvrsto uvezana i sve strane ponude numerirane (izuzev dokaza o garanciji iz stava (1) tačka b) ovog člana, te štampane literature, brošura, kataloga i sl.).

Član 59. **(Alternativna ponuda)**

(1) Alternativna ponuda je ponuda kojom ponuđač daje alternativni prijedlog za predmet javne nabavke. Ugovorni organ obavezan je u tenderskoj dokumentaciji naznačiti da li odobrava alternativnu ponudu. Alternativna ponuda dopuštena je samo onda kada je kriterij za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda. Ako tenderska dokumentacija ne sadrži odredbu kojom se dopušta dostava alternativnih ponuda, onda one nisu dopuštene i kao takve se odbacuju.

(2) Ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji navesti minimum zahtjeva koje alternativna ponuda obavezno treba ispunjavati, kao i ostale zahtjeve za njeno podnošenje. Ugovorni organ razmatra samo one alternativne ponude koje ispunjavaju minimum postavljenih zahtjeva i osiguravaju realizaciju odgovarajućeg predmeta nabavke.

(3) Ponuđač je dužan dostaviti dokaz da alternativna ponuda u svim elementima zadovoljava minimum postavljenih zahtjeva iz tenderske dokumentacije.

(4) Ugovorni organ koji daje mogućnost podnošenja alternativnih ponuda ne može odbiti alternativnu ponudu samo na osnovu činjenice da bi ona vodila ka promjeni vrste i karaktera ugovora.

Član 60. **(Period važenja ponude)**

(1) Period važenja ponude određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Period važenja ne može biti kraći od roka navedenog u tenderskoj dokumentaciji, ali ugovorni organ ne može utvrditi rok kraći od 30 dana. Ako ponuđač u ponudi ne navede period njenog važenja, smatra se da ponuda važi za period naznačen u tenderskoj dokumentaciji.

(2) U periodu važenja ponude, ugovorni organ može zahtijevati od ponuđača, u pisanoj formi, da produži period važenja do određenog roka. Svaki ponuđač ima pravo odbiti takav zahtjev i u tom slučaju ne gubi pravo na povrat garancije za ozbiljnost ponude.

(3) Ako ponuđač ne odgovori na pismeni zahtjev ugovornog organa u pogledu produženja perioda važenja ponude ili ne pristane produžiti rok važenja ponude ili ne osigura produženje garancije za ozbiljnost ponude, smatra se da je ponuđač odbio zahtjev ugovornog organa, te se njegova ponuda ne razmatra u daljnjem toku postupka.

(4) Ponuđač koji pristane produžiti period važenja ponude, i o tome u pisanoj formi obavijesti ugovorni organ, produžava period važenja ponude i dužan je osigurati produženje garancije za ozbiljnost ponude. U periodu produženja važenja ponude ponuda se ne može mijenjati.

Član 61. **(Garancije uz ponudu)**

(1) Vrste garancija su:

- a) garancija za ozbiljnost ponude je garancija u slučaju da ponuđač odustane od svoje ponude u roku važenja ponude;
- b) garancija za uredno izvršenje ugovora je garancija u slučaju da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor ne izvršava svoje obaveze iz ugovora ili ih neuredno izvršava.

(2) Ugovorni organ može zahtijevati da se ponuda garantira odgovarajućom garancijom za ozbiljnost ponude. Garancija za ozbiljnost ponude ne može se zahtijevati ako je vrijednost nabavke manja od 100.000,00 KM.

(3) U slučaju kada je vrijednost nabavke jednaka ili veća od vrijednosti iz stava (2) ovog člana, garancija za ozbiljnost ponude neće preći 1,5% procijenjene vrijednosti ugovora. Grupa ponuđača dostavlja garanciju koja odgovara traženom iznosu bez obzira da li je dostavlja jedan član, više ili svi članovi grupe ponuđača.

(4) Ugovorni organ može zahtijevati da se izvršenje ugovora garantira odgovarajućom garancijom za izvršenje ugovora. Garancija za izvršenje ne može se zahtijevati u iznosu većem od 10% od vrijednosti ugovora. Grupa ponuđača dostavlja garanciju koja odgovara traženom iznosu bez obzira da li je dostavlja jedan član, više ili svi članovi grupe ponuđača.

(5) Ugovorni organ ne može odbaciti garanciju za ozbiljnost ponude ili garanciju za uredno izvršenje ugovora na osnovu činjenice da garancija nije izdata u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da garancija za ozbiljnost ponude i garancija za uredno izvršenje ugovora ispunjavaju uslove postavljene u tenderskoj dokumentaciji.

(6) Forme garancije za ozbiljnost ponude i izvršenje ugovora definirat će se podzakonskim aktom koji donosi Agencija.

Član 62.

(Grupa kandidata/ponuđača)

(1) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji precizira dokumente koje dostavlja grupa kandidata/ponuđača, odnosno svaki član grupe.

(2) Ugovorni organ ne može zahtijevati da grupa kandidata/ponuđača osnuje novo pravno lice kako bi dostavila zahtjev ili ponudu, ali može nakon izbora od grupe ponuđača zahtijevati određeni pravni oblik u mjeri u kojoj je to potrebno za zadovoljavajuće izvršenje ugovora. Grupa kandidata/ponuđača dužna je dostaviti podatke koje ugovorni organ zahtijeva u tenderskoj dokumentaciji.

(3) Kandidat/ponuđač koji je samostalno podnio zahtjev za učešće, odnosno ponudu, ne može biti član grupe kandidata/ponuđača u istom postupku javne nabavke. Član grupe kandidata/ponuđača ne može biti član druge grupe kandidata/ponuđača u istom postupku javne nabavke.

(4) Grupa kandidata/ponuđača solidarno odgovara za sve obaveze.

POGLAVLJE III. POSTUPANJE UGOVORNOG ORGANA

Odjeljak A. Evaluacija ponuda

Član 63. (Otvaranje ponuda)

- (1) Ponude se otvaraju na javnom otvaranju ponuda, neposredno nakon isteka roka za prijem ponuda. Ponude primljene nakon isteka roka određenog za prijem ponuda neotvorene se vraćaju ponuđačima.
- (2) Ponude se otvaraju na sjednici komisije za nabavke na dan i vrijeme koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji. Svi ponuđači koji su na vrijeme dostavili ponude ili njihovi ovlašteni predstavnici, kao i sva druga zainteresirana lica imaju pravo prisustvovati postupku otvaranja ponuda. Izmjena krajnjeg roka za prijem ponuda uticat će na promjenu datuma otvaranja ponuda.
- (3) Koverta otvara predsjedavajući komisije za nabavke na otvorenoj sjednici ili drugi član komisije, bez obzira na to da li sastanku prisustvuju ponuđači ili njihovi ovlašteni predstavnici.
- (4) Prilikom otvaranja ponuda prisutnim ponuđačima saopćava se:
 - a) naziv ponuđača;
 - b) ukupna cijena navedena u ponudi;
 - c) popust naveden u ponudi koji mora biti posebno iskazan; ako popust nije posebno iskazan, smatra se da nije ni ponuđen;
 - d) potkriteriji koji se vrednuju u okviru kriterija ekonomski najpovoljnije ponude.
- (5) Rezultati postupka javnog otvaranja ponuda unose se u zapisnik koji obavezno sadrži sve elemente iz stava (4) ovog člana. Formu zapisnika propisuje Agencija podzakonskim aktom.
- (6) Kopija zapisnika o otvaranju ponuda dostavlja se svim ponuđačima odmah ili najkasnije u roku od tri dana od dana otvaranja ponuda.
- (7) Postupak provjere kvalifikacije kandidata, odnosno ponuđača i ocjena ponuda provode se na zatvorenim sjednicama komisije za nabavke.

Član 64. (Kriteriji za dodjelu ugovora)

- (1) Ugovorni organ dodjeljuje ugovor na osnovu jednog od sljedećih kriterija:
 - a) ekonomski najpovoljnija ponuda ili
 - b) najniža cijena.

(2) Ugovorni organ dužan je u tenderskoj dokumentaciji razraditi kriterij ekonomski najpovoljnije ponude na način da definira i detaljno razradi potkriterije za ocjenu, u skladu s prirodom i svrhom konkretnog predmeta nabavke. Potkriteriji mogu biti: kvalitet predmeta nabavke, cijena, tehnička sposobnost predmeta nabavke, funkcionalne i ekološke karakteristike, operativni troškovi, ekonomičnost, postprodajni servis i tehnička pomoć, rok isporuke ili rok za izvršenje i sl., uz obavezu da se u tenderskoj dokumentaciji utvrdi precizna metodologija vrednovanja svakog potkriterija.

(3) Uslovi za kvalifikaciju kandidata, odnosno ponuđača iz čl. 45. do 51. ovog zakona ne mogu biti potkriteriji za ocjenu ponuda.

Član 65. (Ocjena ponuda)

(1) Ugovorni organ ocjenjuje ponude koje su podnijeli kvalificirani ponuđači, primjenjujući kriterij za dodjelu ugovora utvrđen u tenderskoj dokumentaciji.

(2) Nakon ocjene ponuda, ugovorni organ dužan je sačiniti zapisnik o ocjeni ponuda koji sadrži najmanje sljedeće podatke:

- a) naziv ugovornog organa;
- b) predmet javne nabavke;
- c) naziv ponuđača čije su ponude odbijene i razloge za njihovo odbijanje;
- d) dodjelu bodova po potkriterijima za ocjenu ponuda, ako je kriterij ekonomski najpovoljnija ponuda, prema metodologiji utvrđenoj u tenderskoj dokumentaciji;
- e) rang-listu ocijenjenih ponuda, počev od najuspješnije ka najmanje uspješnoj;
- f) naziv ponuđača čija je ponuda ocijenjena najpovoljnijom;
- g) vrijednost ugovora ili okvirnog sporazuma.

(3) U otvorenom i ograničenom postupku, pregovori između ugovornog organa i ponuđača nisu dopušteni.

Član 66. (Neprirodno niska ponuđena cijena)

(1) Ako ugovorni organ ocijeni da je ponuđena cijena neprirodno niska, pismeno će od ponuđača zahtijevati da obrazloži ponuđenu cijenu. Ako ponuđač ugovornom organu ne ponudi osnovano obrazloženje, koje može, između ostalog, sadržavati i poređenje s cijenama na tržištu, ugovorni organ odbacit će ponudu.

(2) Ponuđač je dužan pismeno dostaviti detaljne informacije o relevantnim sastavnim elementima ponude, uključujući elemente cijene, odnosno razloge ponuđene cijene. Ugovorni organ razmatra objašnjenja koja se na primjeren način mogu odnositi na:

- a) ekonomičnost proizvodnog procesa, pruženih usluga ili građevinske metode;
- b) izabrana tehnička rješenja i/ili izuzetno pogodne uslove koje ponuđač ima za dostavu robe ili usluga ili za izvođenje radova;

- c) originalnost robe, usluga ili radova koje je ponuđač ponudio;
- d) usklađenost s važećim odredbama koje se odnose na radnu zaštitu i uslove rada na mjestu gdje se isporučuje roba, pruža usluga ili izvodi rad;
- e) mogućnost da ponuđač prima državnu pomoć.

(3) Ako ugovorni organ utvrdi da je ponuda neprirodno niska zato što ponuđač prima državnu pomoć, ponuda može biti odbačena samo ako ponuđač nije u mogućnosti dokazati, u razumnom roku koji je odredio ugovorni organ, da je državna pomoć dodijeljena u skladu s važećim zakonom.

Član 67. **(Preferencijalni tretman domaćeg)**

Primjena preferencijalnog tretmana domaćeg definira se posebnim podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 68. **(Razlozi za odbacivanje zahtjeva za učešće ili ponude)**

- (1) Ugovorni organ odbacuje zahtjev za učešće ili ponudu ako kandidat/ponuđač nije dostavio tražene dokaze ili je dostavio nepotpune dokaze ili je lažno predstavio informacije koje su dokaz ispunjavanja uslova iz čl. 45. do 51. ovog zakona;
- (2) Zahtjev za učešće, odnosno ponuda kandidata/ponuđača ili grupe kandidata/ponuđača koji su direktno ili indirektno učestvovali u pripremi postupka javne nabavke bit će odbačena u slučaju iz člana 52. stav (7) ovog zakona.
- (3) Ugovorni organ može pozvati kandidate/ponuđače da u roku od tri dana pojasne dokumente koje su dostavili u skladu s čl. 45. do 51. ovog zakona ili da dostave originalne dokumente radi poređenja s kopijom koja je dostavljena uz ponudu, a s ciljem otklanjanja formalnog nedostatka dokumenata.
- (4) Ugovorni organ dužan je odbaciti zahtjev za učešće ili ponudu i u sljedećim slučajevima kad:
 - a) ponuđač u svojoj ponudi ne navede cijenu, nego samo navede da će ponuditi cijenu koja je za određeni postotak ili vrijednost niža od ponude s najnižom cijenom, ili ponudu u kojoj cijena nije iskazana u ukupnom iznosu, u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije;
 - b) se uz ponudu zahtijeva garancija za ozbiljnost ponude, a ona nije dostavljena uz ponudu;
 - c) nije otklonjen nedostatak iz stava (3) ovog člana;
 - d) se ponuda odnosi na više lotova nego što je ugovorni organ dopustio tenderskom dokumentacijom i obavještenjem o nabavci;
 - e) je u ponudi data alternativna ponuda, a ona nije dopuštena;

- f) u ponudi pisanim objašnjenjem ponuđača nije otklonjen nedostatak ili nejasnoća;
- g) za ponudu ponuđač nije pisanim putem prihvatio ispravku računske greške;
- i) ponuda nije potpuna i ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije;
- j) i u drugim opravdanim slučajevima.

Odjeljak B. Ishod postupka javne nabavke

Član 69.

(Prestanak postupka javne nabavke)

- (1) Postupak javne nabavke može se okončati:
 - a) zaključenjem ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma ili
 - b) poništenjem postupka javne nabavke.
- (2) Ugovorni organ obavezan je poništiti postupak javne nabavke u slučaju da:
 - a) nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku;
 - b) nije dostavljen nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku, u pregovaračkom postupku sa ili bez objave obavještenja ili u takmičarskom dijalogu;
 - c) nije dostavljen broj ponuda određen u članu 32. stav (4) ovog zakona, ako je bilo predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma;
 - d) nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva;
 - e) cijene svih prihvatljivih ponuda znatno su veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku.
- (3) Ugovorni organ može otkazati postupak javne nabavke samo zbog dokazanih razloga koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke.

Član 70.

(Odluka o izboru i odluka o poništenju)

- (1) Ugovorni organ donosi odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluku o poništenju postupka nabavke u roku koji je određen u tenderskoj dokumentaciji kao rok važenja ponude, a najkasnije u roku od sedam dana od dana isteka važenja ponude, odnosno u produženom periodu roka važenja ponuda, u skladu s članom 60. stav (2) ovog zakona.
- (2) Odluke iz ovog člana dostavljaju se kandidatima/ponuđačima u roku od tri dana, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, i to: elektronskim sredstvom ili putem pošte ili neposredno.
- (3) Odluka o izboru sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, broj zaprimljenih ponuda, naziv i

podatke o izabranom ponuđaču, detaljno obrazloženje razloga za izbor, pouka o pravnom lijeku, potpis ovlaštenog lica i pečat ugovornog organa.

(4) Odluka o poništenju postupka nabavke sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, zakonski osnov za poništenje postupka nabavke, detaljno obrazloženje poništenja, pouka o pravnom lijeku, potpis ovlaštenog lica i pečat ugovornog organa.

(5) Odluku o rezultatu pretkvalifikacije kandidata u postupku koji se sastoji od dvije ili više faza ugovorni organ donosi nakon okončanja faze pretkvalifikacije. Ova odluka sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, broj zaprimljenih zahtjeva za učešće, naziv i podatke o kvalificiranim kandidatima, podatke i obrazloženje o nekvalificiranim kandidatima, pouka o pravnom lijeku, potpis ovlaštenog lica i pečat ugovornog organa.

(6) Odluke iz st. (3) i (4) ovog člana ugovorni organ objavljuje na svojoj internetskoj strani, ako je ima, i to istovremeno s upućivanjem odluka ponuđačima koji su učestvovali u postupku javne nabavke.

Član 71.

(Obavješćavanje kandidata i ponuđača o rezultatima)

(1) Ugovorni organ dužan je istovremeno, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, pismeno obavijestiti kandidate/ponuđače koji su blagovremeno podnijeli zahtjeve ili ponude o odlukama koje su donesene u pogledu pretkvalifikacije, ocjene ponuda ili poništenja postupka.

(2) Ugovorni organ dužan je uz obavještenje o rezultatima postupka dostaviti i odgovarajuću odluku iz člana 70. ovog zakona i zapisnik o ocjeni ponuda iz člana 65. stav (2) ovog zakona.

Član 72.

(Ugovori)

(1) Ugovorni organ dostavlja na potpis izabranom ponuđaču prijedlog ugovora, i to nakon isteka roka od 15 dana, računajući od dana kada su svi ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnije ponude. Izabrani ponuđač prihvata prijedlog ugovora i zaključuje ugovor.

(2) Ugovor o javnoj nabavci zaključuje se u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u Bosni i Hercegovini. Ugovori koji se dodjeljuju u otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku sa objavom ili bez objave obavještenja, konkursu za izradu idejnog rješenja ili takmičarskom dijalogu, izuzev ugovora iz člana 21. stav (1) tačka d) ovog zakona, ne mogu se zaključiti u periodu od 15 dana od dana kada su ponuđači obaviješteni o ishodu postupka nabavke.

(3) Ugovorni organ dostavlja prijedlog ugovora onom ponuđaču čija je ponuda po rang-listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuđača, u slučaju da najuspješniji ponuđač:

a) propusti dostaviti originale ili ovjerene kopije dokumentacije iz čl. 45. i 47. ovog zakona, ne starije od tri mjeseca od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće, u roku koji odredi ugovorni organ; ili

b) propusti dostaviti dokumentaciju koja je bila uslov za potpisivanje ugovora, a koju je bio dužan pribaviti u skladu s propisima u Bosni i Hercegovini; ili

c) u pisanoj formi odbije dodjelu ugovora; ili

d) propusti dostaviti garanciju za izvršenje ugovora u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije i u roku koji mu je odredio ugovorni organ; ili

e) propusti potpisati ugovor o nabavci u roku koji mu je odredio ugovorni organ; ili

f) odbije zaključiti ugovor pod uslovima navedenim u tenderskoj dokumentaciji i ponudi koju je dostavio.

(4) Ako izabrani ponuđač ne dostavi garanciju za izvršenje ugovora u ostavljenom roku, nakon zaključivanja ugovora, zaključen ugovor smatra se apsolutno ništavim.

(5) Prilikom dodjele ugovora o nabavci, cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi kao i uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji ne mogu se mijenjati. Izuzetno, ako se u tenderskoj dokumentaciji predviđa odredba o promjenjivosti cijena s objektivno utvrđenim pravilima o promjenjivosti cijene, takva odredba unosi se u ugovor o javnoj nabavci.

(6) Ugovorni organ u ugovoru obavezno postavlja uslov da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor o javnoj nabavci nema pravo zapošljavati, u svrhu izvršenja ugovora o javnoj nabavci, fizička ili pravna lica koja su učestvovala u pripremi tenderske dokumentacije ili su bila u svojstvu člana ili stručnog lica koje je angažirala Komisija za nabavke, najmanje šest mjeseci po zaključenju ugovora, odnosno od početka realizacije ugovora.

Član 73. **(Podugovaranje)**

(1) Ugovorni organ ne može zabraniti podugovaranje, ali može tražiti od kandidata/ponuđača da se izjasni da li namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane.

(2) Ako se kandidat/ponuđač izjasni da namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane, ugovorni organ dužan je u ugovor o javnoj nabavci unijeti tu odredbu kao osnov za zaključivanje podugovora između izabranog ponuđača i podugovarača.

(3) Ponuđač kojem je dodijeljen ugovor neće sklapati podugovor ni o jednom bitnom dijelu ugovora bez prethodnog pismenog odobrenja ugovornog organa. Elementi ugovora koji se podugovaraju i identitet podugovarača obavezno se saopćavaju ugovornom organu blagovremeno, prije sklapanja podugovora. Ugovorni organ može izvršiti provjeru kvalifikacija podugovarača u skladu s članom 44. ovog zakona i obavijestiti dobavljača o svojoj odluci najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o podugovaraču.

(11) U procesu izmjene ugovora ugovorni organ mora osigurati dokaze, u pisanoj formi, koji potvrđuju postojanje činjenica i okolnosti iz stava (5) ovog člana, na osnovu kojih je izvršena izmjena ugovora.

(12) Odredbe st. od (5) do (11) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i na izmjene okvirnog sporazuma tokom njegovog trajanja.

(13) Odredbe st. od (5) do (12) ovog člana primjenjuju se na sve ugovore o javnoj nabavci/okvirne sporazume, čije trajanje i realizacija su u toku, kao i na sve buduće ugovore o javnoj nabavci/okvirne sporazume, koji će biti zaključeni nakon provedenih postupaka javnih nabavki.“

Član 76. (Arhiviranje)

Zaključeni ugovori o nabavci, zahtjevi, ponude, tenderska dokumentacija i dokumenti koji se odnose na ispitivanje i ocjenjivanje zahtjeva i ponuda, kao i drugi dokumenti u vezi s nabavkom čuvaju se u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine koji se odnose na arhiviranje.

POGLAVLJE IV. POSEBNE ODREDBE ZA SEKTORSKE UGOVORNE ORGANE KOJI OBAVLJAJU DJELATNOST U OBLASTI VODOSNABDIJEVANJA, ENERGETIKE, PROMETA I POŠTANSKIH USLUGA

Odjeljak A. Opće odredbe

Član 77. (Oblast primjene)

(1) Ovo poglavlje Zakona sadrži posebne odredbe koje primjenjuje sektorski ugovorni organ koji obavlja djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, energetike, transporta i poštanskih usluga, te sektorski ugovorni organ kada zaključuje ugovore za potrebe djelatnosti u navedenim oblastima.

(2) Ovo poglavlje Zakona ne primjenjuje se na ugovore koje sektorski ugovorni organ zaključi u svrhe koje ne uključuju obavljanje njihovih djelatnosti opisanih u čl. 78. do 84. ovog zakona ili radi obavljanja takvih djelatnosti u drugoj zemlji u uslovima koji ne uključuju fizičku upotrebu mreže ili geografskog područja unutar Bosne i Hercegovine.

Član 78. (Vodosnabdijevanje)

(1) Djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, u smislu ovog zakona, su:

a) stavljanje na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksni) mrežama za javno snabdijevanje u vezi s proizvodnjom, prijevozom (transportom) ili distribucijom pitke vode;

b) snabdijevanje (napajanje) tih mreža pitkom vodom.

(2) Sektorski ugovorni organ primjenjuje odredbe ovog zakona za javne nabavke ili konkurse za projekte koje provodi, odnosno organizira za obavljanje djelatnosti iz stava (1) ovog člana i koji je:

a) povezan s projektima vodogradnje, te s projektima navodnjavanja ili odvodnjavanja (isušivanja) pod uslovom da količina vode koja će se koristiti za snabdijevanje pitkom vodom iznosi više od 20% od ukupne količine vode stavljene na raspolaganje takvim projektima, ili instalacijama za navodnjavanje ili odvodnjavanje (isušivanje); ili

b) povezan s odvodnjom ili pročišćavanjem otpadnih voda.

(3) Sektorski ugovorni organ obavezan je primijeniti odredbe ovog zakona, kada obavlja djelatnosti koje se odnose na snabdijevanje (napajanje) mreža pitkom vodom u svrhu javnog snabdijevanja od subjekta koji nije ugovorni organ i ne smatra se djelatnošću u smislu stava (1) ovog člana ako:

a) taj subjekat proizvodi pitku vodu, jer mu je ona potrebna za obavljanje neke djelatnosti koja nije djelatnost iz čl. 78. do 84. ovog zakona te

b) napajanje (snabdijevanje) javne mreže zavisi samo od vlastite potrošnje tog subjekta i ne iznosi više od 30% ukupne proizvodnje pitke vode, u odnosu na prosjek prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Član 79.

(Plin, toplotna i električna energija)

(1) Djelatnosti u oblasti plina i toplotne energije na koje se primjenjuju odredbe ovog zakona su:

a) stavljanje na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksni) mrežama za javnu uslugu u vezi s proizvodnjom, prijenosom i distribucijom plina i toplotne energije;

b) snabdijevanje (napajanje) te mreže plinom ili toplotnom energijom.

(2) Ako snabdijevanje (napajanje) mreža plinom ili toplotnom energijom u svrhu javne usluge obavlja subjekat koji nije ugovorni organ, to se ne smatra djelatnošću u smislu stava (1) ovog člana ako:

a) proizvodnja plina ili toplotne energije od strane tog subjekata nastaje kao neizbježna posljedica obavljanja djelatnosti koja ne spada u djelatnosti iz st. (1) ili (3) ovog člana ili iz čl. 78. do 84. ovog zakona;

b) je snabdijevanje javne mreže posljedica privrednog iskorištavanja napajanja i ako u odnosu na prosjek posljednje tri godine, uključujući i tekuću godinu, ne čini više od 20% prihoda subjekta.

(3) Sektorski ugovorni organ obavezan je primijeniti odredbe ovog zakona, kada obavlja djelatnosti iz oblasti električne energije, i to ako:

- a) stavlja na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksni) mrežama za javnu uslugu u vezi s proizvodnjom, prijenosom i distribucijom električne energije;
- b) snabdijeva (napaja) tu mrežu električnom energijom.

(4) Ako snabdijevanje (napajanje) mreža električnom energijom u svrhu javne usluge obavlja subjekat koji nije ugovorni organ, to se ne smatra djelatnošću u smislu odredbe stava (3) ovog člana ako:

- a) subjekat proizvodi električnu energiju zbog toga što je njena potrošnja potrebna u svrhu obavljanja neke djelatnosti koja nije djelatnost iz st. (1) ili (3) ovog člana ili iz čl. 78. do 84. ovog zakona; i
- b) napajanje (snabdijevanje) javne mreže zavisi samo od vlastite potrošnje tog subjekta i ne iznosi više od 30% ukupne proizvodnje energije, u odnosu na prosjek prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Član 80.

(Istraživanje i vađenje nafte, plina, uglja i ostalih čvrstih goriva)

Sektorski ugovorni organ obavezan je primjenjivati odredbe ovog zakona kada obavlja djelatnosti istraživanja i vađenja nafte, plina, uglja i ostalih čvrstih goriva, i to kada se obavljanje te djelatnosti odnosi na iskorištavanje geografskog područja u svrhu istraživanja ili vađenja nafte, plina, uglja ili drugih čvrstih goriva.

Član 81.

(Transportne usluge)

(1) Djelatnosti u oblasti transporta, u smislu ovog zakona, su:

- a) kada se stavlja na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje mrežom za usluge javnog prometa željeznicom, automatiziranim sistemima, tramvajem, autobusom, trolejbusom ili žičarama;
- b) mreža na području transporta postoji ako se usluge u prometu obavljaju u skladu s uslovima, npr. za linije, transportne kapacitete, redove vožnje i slično, a koje je utvrdio nadležni organ.

(2) Pružanje javnih usluga autobusnog prijevoza nije djelatnost, u smislu odredbi ovog člana, ako i drugi subjekti mogu pružati te usluge općenito ili na određenom geografskom području pod istim uslovom kao i sektorski ugovorni organ.

Član 82.

(Zračne, pomorske i riječne luke)

Sektorski ugovorni organ koji obavlja djelatnosti zračnih, pomorskih i riječnih luka i koje se odnose na iskorištavanje geografskog područja u svrhu stavljanja na raspolaganje zračnih luka, pomorskih luka, riječnih luka ili drugih prometnih terminala, prijevoznicima u zračnom, pomorskom ili riječnom prijevozu, obavezan je primjenjivati ovaj zakon.

Član 83.
(Poštanske usluge)

(1) Poštanske usluge ili druge usluge koje ne uključuju poštanske usluge su djelatnosti koje se obavljaju pod uslovima određenim ovim članom.

(2) Poštanske usluge, u smislu stava (1) ovog člana, jesu usluge prijema, prijenosa i uručjenja poštanskih pošiljki. Te usluge obuhvataju:

- a) rezervirane poštanske usluge, a to su poštanske usluge koje u skladu sa zakonima o pošti obavlja jedino javni operater;
- b) poštanske usluge koje se obavljaju na slobodnom tržištu, u skladu s odredbama zakona o pošti.

(3) Poštanska pošiljka je pismovna pošiljka, poštanska i telegrafska uputnica i paket koji sadrži robu sa ili bez komercijalne vrijednosti, bez obzira na težinu, adresirana na određenog primaoca kojem pošiljku treba uručiti. Poštanska pošiljka, u smislu stava (2) ovog člana, odnosi se i na knjige, kataloge i štampu.

(4) Druge usluge koje ne uključuju poštanske usluge jesu usluge koje se obavljaju u sljedećim oblastima, pod uslovom da te usluge obavlja subjekat koji obavlja poštanske usluge u smislu stava (2) ovog člana i pod uslovom da te usluge nisu direktno izložene tržišnoj konkurenciji, a to su:

- a) usluge upravljanja poštanskom službom (usluge i prije i poslije otpreme, kao što su usluge upravljanja urudžbenim uredom);
- b) usluge dodate vrijednosti u vezi s elektronskim sredstvima i koje se u cijelosti pružaju putem elektronskih sredstava (uključujući sigurno slanje šifriranih dokumenata elektronskim sredstvima, usluge vođenja adresa i slanje preporučene elektronske pošte);
- c) usluge koje se odnose na pošiljke drugačije od onih pošiljki naznačenih u stavu (3) ovog člana (npr. neadresirane pošiljke, reklamne pošiljke, promotivne pošiljke i sl.);
- d) finansijske usluge prema definiciji iz Aneksa II. Dio A kategorije 6 ovog zakona;
- e) filatelističke usluge;
- f) logističke usluge koje su kombinacija fizičke dostave i/ili skladištenja i drugih nepoštanskih djelatnosti.

Član 84.
(Nabavka koja se odnosi na više djelatnosti)

(1) Na predmet nabavke koji se odnosi na obavljanje više djelatnosti iz ovog poglavlja primjenjuju se odredbe ovog dijela zakona za onu djelatnost koja je glavni dio predmeta nabavke.

(2) Ako se na dio predmeta nabavke planiranog za obavljanje jedne od djelatnosti primjenjuju odredbe ovog poglavlja zakona, a na drugi dio predmeta nabavke se ne primjenjuju odredbe ni ovog poglavlja ni poglavlja II. i III. ovog zakona, te ako nije moguće objektivno utvrditi za koju je djelatnost namijenjen pretežni dio predmeta nabavke, onda se postupak javne nabavke provodi u skladu s odredbama ovog dijela zakona.

(3) Ako dio predmeta nabavke planiran za obavljanje jedne od djelatnosti podliježe odredbama ovog poglavlja zakona, a drugi dio predmeta nabavke podliježe odredbama poglavlja II. i III. ovog zakona, te ako nije moguće objektivno utvrditi za koju je djelatnost namijenjen pretežni dio predmeta nabavke, onda se postupak javne nabavke provodi u skladu s odredbama poglavlja II. i III. ovog zakona.

Odjeljak B. Posebne odredbe

Član 85. (Sistem kvalifikacije)

(1) Sektorski ugovorni organ može uspostaviti i voditi sistem kvalifikacije kandidata/ponuđača. Sektorski ugovorni organ koji uspostavi ili vodi sistem kvalifikacije obavezan je u objavi navesti svrhu sistema kvalifikacije i način kako se mogu zatražiti pravila kvalifikacije, te osigurati da privredni subjekat u svakom trenutku može zahtijevati kvalifikaciju. Ako sistem kvalifikacije traje duže od tri godine, uspostavljanje sistema kvalifikacije objavljuje se svake godine. Pri kraćem trajanju sistema kvalifikacije dovoljna je objava na početku postupka.

(2) Sistem kvalifikacije, u skladu sa stavom (1) ovog člana, može obuhvatati različite stepene, a vodi se na osnovu objektivnih kvalifikacijskih kriterija i kvalifikacijskih pravila koje postavlja sektorski ugovorni organ. Kvalifikacijski kriteriji i pravila mogu se po potrebi ažurirati.

(3) Kvalifikacijski kriteriji i pravila, u skladu sa stavom (2) ovog člana, mogu obuhvatati uslove o finansijskoj i ekonomskoj i/ili tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti. Sektorski ugovorni organ obavezan je predvidjeti kriterije i pravila kvalifikacije, kao i razloge isključenja.

(4) Ako kvalifikacijski kriteriji i pravila sadrže uslove finansijske i ekonomske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti, privredni subjekt se u svrhu dokaza zahtijevane sposobnosti može u datom slučaju osloniti na resurse drugih privrednih subjekata, nezavisno od pravnog odnosa između njega i tog privrednog subjekta. U tom slučaju on mora dokazati da tim resursima zaista i raspolaže sve vrijeme trajanja sistema kvalifikacije.

(5) Pod istim pretpostavkama kao i u stavu (4) ovog člana, i grupe ponuđača mogu se osloniti na resurse svojih članova ili drugih privrednih subjekata.

(6) Kvalifikacijski kriteriji i pravila, u skladu s odredbom stava (2) ovog člana, stavljaju se na raspolaganje zainteresiranim privrednim subjektima na njihov zahtjev. Sektorski ugovorni organ obavještava svaki zainteresirani privredni subjekat o izmjeni i dopuni kvalifikacijskih kriterija i pravila. Ako sektorski ugovorni organ smatra da sistem kvalifikacije drugih sektorskih ugovornih organa odgovara zahtjevima i uslovima

ponuđača, odnosno kandidata koji su kvalificirani, učinit će dostupnim nazive tih drugih sektorskih ugovornih organa kvalificiranim kandidatima.

(7) Sektorski ugovorni organ dužan je podnosiocu zahtjeva u primjerenom roku obavijestiti o odluci koju je donio o kvalifikaciji podnosioca zahtjeva. Ako se odluka ne može donijeti u roku od četiri mjeseca nakon zaprimanja zahtjeva za kvalifikaciju, sektorski ugovorni organ dužan je podnosiocu zahtjeva najkasnije dva mjeseca nakon zaprimanja zahtjeva za kvalifikaciju obavijestiti o razlozima produženja obrade i navesti kada će biti donesena odluka o prihvatanju ili odbijanju njegovog zahtjeva. Podnosilac zahtjeva obavještava se o odluci o zahtjevu za kvalifikaciju najkasnije u roku šest mjeseci nakon prijema zahtjeva za kvalifikaciju.

(8) O negativnim odlukama o kvalifikaciji, uz navođenje razloga, podnosilac zahtjeva obavještava se bez odgađanja, a najkasnije 15 dana nakon donošenja odluke. Razlozi se moraju zasnivati na kvalifikacijskim kriterijima koje je uspostavio sektorski ugovorni organ u skladu sa stavom (3) ovog člana.

(9) Uspješni podnosioci zahtjeva uvrštavaju se u spisak, pri čemu je moguća daljnja podjela prema predmetu nabavke, za koji su pojedini podnosioci zahtjeva kvalificirani.

(10) Sektorski ugovorni organ može privrednom subjektu osporiti priznanje kvalifikacije samo iz razloga koji se zasnivaju na kriterijima koje je utvrdio sektorski ugovorni organ u skladu sa stavom (3) ovog člana. Sektorski ugovorni organ osporava priznatu kvalifikaciju privrednom subjektu, o čemu ga obavještava u pismenoj formi, uz navođenje razloga, i to u roku ne kraćem od 15 dana od dana kada osporava kvalifikaciju.

(11) Ako se poziv na nadmetanje objavljuje uspostavljanjem sistema kvalifikacije, ponuđači, odnosno kandidati biraju se u ograničenom postupku javne nabavke ili u pregovaračkom postupku javne nabavke između privrednih subjekata koji su se kvalificirali u okviru sistema kvalifikacije.

(12) Uspostavljanje sistema kvalifikacije objavljuje se u skladu s članom 36. ovog zakona, u formi koja će biti definirana podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH.

Član 86.

(Izuzeca za sektorske ugovorne organe)

(1) Sektorski ugovorni organ, osim izuzeca iz člana 10. ovog zakona, izuzet je od primjene ovog zakona, i kada dodjeljuje:

a) ugovor za nabavku robe ili usluga za daljnju prodaju ili davanje u zakup trećim licima, pod uslovom da sektorskom ugovornom organu ne pripada posebno ili isključivo pravo na prodaju ili davanje u zakup predmeta takvih ugovora, te da i drugi subjekti mogu slobodno prodavati ili davati pod zakup pod istim uslovima kao i sektorski ugovorni organ ili sektorski ugovorni organi;

b) ugovor koji zaključi sektorski ugovorni organ u svrhe koje ne uključuju obavljanje djelatnosti definiranih čl. 78.-84. ovog zakona.

(2) Sektorski ugovorni organ koji obavlja djelatnosti definirane zakonom izuzet je od primjene odredbi ovog zakona za ugovore koje dodjeljuje povezanom preduzeću, poslovnom partnerstvu ili sektorskom ugovornom organu koji je sastavni dio poslovnog partnerstva. Uslovi i način na koji se dodjeljuju ovi ugovori bit će definirani uputstvom koje donosi Vijeće ministara BiH, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

POGLAVLJE V. OSTALI POSTUPCI JAVNE NABAVKE

Odjeljak A. Dodjela ugovora male vrijednosti

Član 87.

(Vrste postupka za dodjelu ugovora male vrijednosti)

(1) Postupci javne nabavke za dodjelu ugovora male vrijednosti su:

- a) konkurentski zahtjev za dostavu ponuda; i
- b) direktni sporazum.

(2) Ugovorni organ provodi postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u slučaju da je procijenjena vrijednost nabavke robe ili usluge manja od iznosa od 50.000,00 KM, odnosno kada je za nabavku radova procijenjena vrijednost manja od iznosa od 80.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije jednaka ili veća od 50.000,00 KM za robu ili usluge, odnosno 80.000,00 KM za radove.

(3) Ugovorni organ provodi postupak direktnog sporazuma za nabavku robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000,00 KM.

(4) Ugovorni organ može za vrijednosti nabavke iz st. (2) i (3) ovog člana provesti jedan od postupaka iz čl. 25.-35. ovog zakona.

Član 88.

(Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda)

(1) Konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda je postupak u kojem ugovorni organ priprema pojednostavljenu tendersku dokumentaciju koja sadrži: opis/tehničku specifikaciju predmeta nabavke, minimum dokumenata kojim se dokazuje kvalificiranost ponuđača (ako ih zahtijeva), rok za dostavljanje ponuda i način pripreme i dostavljanja ponuda.

(2) U postupku konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda donosi se odluka o pokretanju postupka nabavke i objavljuje obavještenje o nabavci na portalu javnih nabavki.

(3) Ugovorni organ određuje rok za dostavljanje ponuda koji ne može biti kraći od deset dana od dana objavljivanja obavještenja.

(4) Ponuđač može zatražiti pojašnjenje tenderske dokumentacije najkasnije tri dana prije isteka roka za preuzimanje tenderske dokumentacije.

(5) Ugovorni organ imenuje komisiju za javnu nabavku i predviđa javno otvaranje ponuda.

Član 89.

(Dodjela ugovora u postupku konkurentskog zahtjeva)

(1) Dodjela ugovora u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda zasniva se na kriteriju najniže cijene ili kriteriju ekonomski najpovoljnije ponude, u skladu s odredbama člana 64. ovog zakona.

(2) Svaki ponuđač može ponuditi samo jednu cijenu, i to ukupnu cijenu, koju ne može mijenjati nakon isteka roka za dostavu ponuda. Ugovorni organ ne može pregovarati o ponudi, kao ni o cijeni.

(3) Kada ugovorni organ primi jednu prihvatljivu ponudu, dodjeljuje ugovor tom ponuđaču i to najkasnije u roku od deset dana računajući od dana prijema odluke ugovornog organa o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Član 90.

(Direktni sporazum)

(1) Postupak direktnog sporazuma provodi se na način da se osigura poštivanje principa iz člana 3. ovog zakona. Ugovorni organ bira ponuđača na način koji garantira najbolju razmjenu vrijednosti za novac.

(2) Ugovorni organ pisanim putem ili putem portala javnih nabavki traži prijedlog cijene ili ponudu od jednog ili više privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost koja je predmet javne nabavke.

(3) Nakon što primi prijedlog cijene ili ponudu na jedan od načina iz stava (2) ovog člana, koji je ugovorni organ odabrao, ugovorni organ prihvata prijedlog cijene ili ponudu privrednog subjekta.

(4) U postupku direktnog sporazuma dozvoljeno je pregovaranje o cijeni ili ponudi.

(5) Direktni sporazum smatra se zaključenim prilaganjem računa ili druge odgovarajuće dokumentacije.

(6) Izvještaj o provedenom postupku direktnog sporazuma iz člana 75. stav (1) ovog zakona, ugovorni organ objavljuje na portalu javnih nabavki.

POGLAVLJE VI. INSTITUCIJE ZA PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA

Član 91. (Institucije)

Agencija i URŽ su institucije nadležne za praćenje primjene ovog zakona i podzakonskih akata.

Član 92. (Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine)

(1) Agencija je samostalna upravna organizacija sa statusom pravnog lica. Agencija ima sjedište u Sarajevu i pečat u skladu sa Zakonom o pečatu institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o pečatu institucija BiH).

(2) Agencija ima dvije filijale sa sjedištem u Banjoj Luci i Mostaru. Filijale nemaju status pravnih lica. Filijale imaju pečate identične pečatu Agencije, koji dodatno sadrže naziv i sjedište filijale.

(3) Uloga Agencije je da osigura pravilno provođenje ovog zakona. Za ostvarivanje uloge Agencije utvrđene su sljedeće nadležnosti:

- a) priprema i izrada nacrtu zakona, nacrtu izmjena i dopuna zakona i pratećih podzakonskih akata, u svrhu osiguranja njihove djelotvornosti i svrsishodnosti;
- b) unapređenje informiranosti ugovornih organa i ponuđača o propisima o javnim nabavkama i njihovim ciljevima, postupcima i metodama;
- c) objavljivanje priručnika i uputstava, kao i izrada i ažuriranje standardnih obrazaca i modela u skladu s odredbama ovog zakona;
- d) pružanje tehničke pomoći i savjetodavnih mišljenja ugovornim organima i ponuđačima u vezi s pravilnom primjenom ovog zakona i podzakonskih akata;
- e) uspostavljanje sistema praćenja postupaka koje provode ugovorni organi za nabavku robe, usluga i radova, s ciljem edukacije i otklanjanja uočenih nepravilnosti u pojedinačnim postupcima javnih nabavki;
- f) prikupljanje podataka, izrada analize i objavljivanje informacija u vezi s postupcima javnih nabavki i dodijeljenim ugovorima o javnim nabavkama;
- g) razvijanje i uspostava elektronskih informacionih sistema u oblasti javnih nabavki u Bosni i Hercegovini;
- h) pokretanje, podržavanje i stvaranje pretpostavki za razvoj prakse elektronskih nabavki i komunikacija u oblasti javnih nabavki;
- i) organiziranje i održavanje obuka za ovlaštene predavače i službenike za javne nabavke, objavljivanje informacija u vezi s obukama, te priprema priručnika i drugih pratećih materijala za profesionalni razvoj u oblasti javnih nabavki u skladu s podzakonskim aktom koje donosi Vijeće ministara BiH;

- j) praćenje rada ovlaštenih predavača i vođenje evidencije o akreditiranim predavačima iz oblasti javnih nabavki i službenicima za javne nabavke;
- k) izrada godišnjih izvještaja za Vijeće ministara BiH.

(4) Agencija ima direktora i Odbor Agencije.

(5) Direktor Agencije ima status sekretara s posebnim zadatkom. Izbor i imenovanje direktora Agencije, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja, kao i razrješenje s dužnosti je u nadležnosti Vijeća ministara BiH, u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.

(6) Direktor Agencije predstavlja i zastupa Agenciju, rukovodi radom Agencije, organizira i osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, donosi podzakonske i druge akte kojim se osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova i odgovoran je za rad Agencije.

(7) Odbor Agencije nadležan je da razmatra pitanja u vezi s funkcioniranjem i unapređenjem sistema javnih nabavki, te daje prethodnu saglasnost na akte, kojim se uređuje sistem javnih nabavki, koje donosi Vijeće ministara BiH ili direktor Agencije.

(8) Odbor Agencije ima pet članova. Članovi Odbora Agencije su predstavnici Ministarstva finansija i trezora BiH, entitetskih ministarstava finansija, Direkcije za evropske integracije, i predstavnik Vlade Brčko Distrikta BiH. Posmatrači u Odboru Agencije su predstavnici: Vanjskotrgovinske komore BiH, Udruženja poslodavaca BiH i entiteta, te nevladinog sektora, direktor Agencije i predsjedavajući URŽ-a. Vijeće ministara BiH imenuje članove Odbora Agencije i to na mandat od pet godina. Odbor Agencije donosi poslovnik o radu u roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke o imenovanju u "Službenom glasniku BiH".

(9) Članovi Odbora Agencije, većinom glasova, između sebe biraju predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg, na period od dvije godine. Odbor Agencije održava sjednice najmanje dva puta godišnje. Za rad članova Odbora Agencije isplaćuje se naknada u skladu s odlukom Vijeća ministara BiH.

(10) Odbor Agencije na sjednicama vodi zapisnike, te priprema informacije i inicijative koje, preko Agencije, upućuje Vijeću ministara BiH na usvajanje.

(11) Svi ugovorni organi u Bosni i Hercegovini dužni su sarađivati s Agencijom i Odborom Agencije kada oni obavljaju svoje aktivnosti koje proističu iz nadležnosti utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 93.

(Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine)

(1) URŽ je samostalna, nezavisna institucija sa statusom pravnog lica, sa sjedištem u Sarajevu. URŽ ima pečat u skladu sa Zakonom o pečatu institucija BiH.

(2) URŽ ima 17 članova.

(3) URŽ sa sjedištem u Sarajevu ima sedam članova, od čega po dva iz reda naroda u BiH, jedan iz reda ostalih, pri čemu su dva člana iz reda naroda u BiH iz Republike Srpske, četiri iz reda naroda iz Federacije Bosne i Hercegovine, a jedan iz reda ostalih alternativno se bira iz jednog ili drugog entiteta.

(4) Tri člana URŽ-a sa sjedištem u Sarajevu, između kojih se bira predsjedavajući, moraju imati univerzitetsko obrazovanje pravnog smjera i položen pravosudni ispit. Ostala četiri člana URŽ-a su stručnjaci s visokom stručnom spremom u oblasti izvođenja radova, javnih nabavki, transporta ili strateškog poslovnog upravljanja.

(5) URŽ ima dvije filijale, sa sjedištima u Banjoj Luci i Mostaru. Filijale nemaju status pravnih lica. Filijale imaju pečate identične pečatu URŽ-a, koji kao jedinu dopuštenu razliku sadržava naziv i lokaciju filijale.

(6) Filijale u Banjoj Luci i Mostaru imaju po pet članova, od kojih su tri člana priznati stručnjaci upravnog prava i/ili upravnog postupka, a dva člana su stručnjaci u oblasti izvođenja radova, javnih nabavki, transporta i strateškog poslovnog upravljanja i biraju se putem javnog oglasa.

(7) URŽ sa sjedištem u Sarajevu nadležan je za donošenje odluka po žalbama za vrijednosti nabavke u iznosu većem od 800.000,00 KM, kao i za sve nabavke institucija Bosne i Hercegovine i institucija Brčko Distrikta BiH, i drugih ugovornih organa Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta BiH.

(8) Filijale URŽ-a u Banjoj Luci i Mostaru nadležne su za donošenje odluka po žalbama za vrijednosti nabavke do 800.000,00 KM. Nadležnost filijale određuje se prema entitetskom sjedištu ugovornog organa.

(9) URŽ rješava po žalbama u postupcima javne nabavke.

(10) Članovi URŽ-a su u izvršavanju svoje funkcije nezavisni, jednaki i vezani isključivo za Ustav BiH i zakone u Bosni i Hercegovini.

(11) Članove URŽ-a imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: PSBiH). PSBiH donosi odluku o pokretanju i provođenju procedure izbora i imenovanja, imenovanju ad hoc komisije za izbor i imenovanje članova URŽ-a. Ad hoc komisija sačinjava listu uspješnijih kandidata i dostavlja je PSBiH koja imenuje na dužnost i razrješava dužnosti članove URŽ-a.

(12) Mandat članova URŽ-a je pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja. U slučaju prijevremenog razrješenja jednog od članova URŽ-a, novi član URŽ-a imenuje se za ostatak mandata.

(13) Ako PSBiH ne imenuje blagovremeno članove URŽ-a, članovima URŽ-a produžava se mandat do imenovanja novih članova, ne duže od osam mjeseci.

(14) Funkcija članova URŽ-a nespojiva je s bilo kojom drugom posrednom ili neposrednom, stalnom ili povremenom dužnosti, sa izuzetkom akademskih, naučnih ili publicističkih aktivnosti.

(15) PSBiH može člana URŽ-a prijevremeno razriješiti dužnosti samo u slučajevima ako član URŽ-a:

a) podnese ostavku PSBiH;

b) je pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci;

c) trajno izgubi radnu sposobnost za obavljanje svoje funkcije;

d) ispuni uslove propisane članom 71. stav (1) tačka a) alineja 1) Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17).

(16) URŽ ima pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, koji se usvaja na općoj sjednici URŽ-a i za koji glasa natpolovična većina svih članova URŽ-a.

(17) URŽ ima poslovnik o radu URŽ-a, koji usvaja na općoj sjednici URŽ-a i za koji glasa natpolovična većina svih članova URŽ-a.

(18) Članovi URŽ-a i svi zaposleni u URŽ-u dužni su u svom radu čuvati tajnost podataka u skladu sa zakonom.

(19) URŽ podnosi PSBiH godišnji izvještaj o radu, nakon što ga usvoji natpolovična većina svih članova URŽ-a.

DIO TREĆI – PRAVNA ZAŠTITA

POGLAVLJE I. POSTUPAK PRAVNE ZAŠTITE

Odjeljak A. Opće odredbe

Član 94.

(Stranke u postupku)

(1) Stranke u postupku pravne zaštite su: žalilac, ugovorni organ i odabrani ponuđač, a svojstvo stranke mogu imati i drugi privredni subjekti, koji imaju pravni interes u predmetnom postupku javne nabavke.

(2) Pri razmatranju žalbe u skladu s članom 100. st. (4) i (5) ovog zakona, URŽ o vođenju postupka po žalbi obavještava odabranog ponuđača, odnosno kandidata u fazi u kojoj je izjavljena žalba.

(3) Svaka stranka ima pravo izjasniti se o zahtjevima i navodima druge strane i predložiti dokaze. URŽ svakoj stranci u postupku dostavlja podneske koje zaprimi u predmetu, o kojima se raspravlja o glavnoj stvari ili predlažu nove činjenice i dokazi.

(4) Svaka stranka ovlaštena je razgledati spis predmeta, osim onog dijela ponude i dokumentacije, koji je u skladu sa zakonom utvrđen tajnim ili povjerljivim.

(5) Ugovorni organ dužan je u postupku po žalbi, na zahtjev URŽ-a, dostaviti dokumentaciju u roku koji odredi URŽ.

Član 95.

(Dostavljanje pismena u inozemstvo)

Stranci koja učestvuje u postupku po žalbi pred URŽ-om, a čije je sjedište, prebivalište ili boravište izvan BiH, URŽ može poštom dostaviti pismeno.

Član 96.

(Jezik postupka)

Postupak pravne zaštite vodi se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i uz upotrebu latiničnog ili ćirilnog pisma.

Član 97.

(Aktivna legitimacija)

Žalbu može podnijeti svaki privredni subjekat koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je u konkretnom postupku javne nabavke bila ili mu je mogla biti prouzrokovana šteta zbog nezakonitog postupanja ugovornog organa, a koje se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke.

Član 98.

(Zabrana zaključenja ugovora)

(1) Ugovorni organ ne može potpisati ugovor o javnoj nabavci u roku 15 dana od dana kada su ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

(2) Zabrana potpisivanja ugovora iz stava (1) ovog člana ne primjenjuje se:

a) ako je samo jedan ponuđač učestvovao u otvorenom postupku, pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. ~~Die~~ B i njegova ponuda je izabrana pod uslovom da nije objavljeno *ex ante* obavještenje o transparentnosti

- b) ako je samo jedan ponuđač učestvovao u drugoj fazi ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i takmičarskog dijaloga i njegova ponuda je izabrana;
- c) u slučaju dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine.

(3) Zabrana potpisivanja ugovora iz stava (2) tačka a) ovog člana ne primjenjuje se u slučaju kada ugovorni organ objavi dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavi usluga iz Aneksa II. Dio B.

(3) Izjavljena žalba ne sprečava potpisivanje ugovora o javnoj nabavci za lotove na koje nije izjavljena žalba.

(4) U slučaju da na odluku o dodjeli ugovora u postupku nabavke male vrijednosti nema žalbe, ugovorni organ dužan je zaključiti ugovor u roku od deset dana od dana obavješćavanja učesnika postupka o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Odjeljak B. Izjavljivanje žalbe

Član 99.

(Način izjavljivanja žalbe)

(1) Žalba se izjavljuje URŽ-u putem ugovornog organa u pisanoj formi direktno, elektronskim putem, ako je elektronsko sredstvo definirano kao način komunikacije u tenderskoj dokumentaciji, ili preporučenom poštanskom pošiljkom.

(2) Žalba se podnosi u dovoljnom broju primjeraka, a koji ne može biti manji od tri, kako bi mogla biti uručena kvalificiranom kandidatu ili izabranom ponuđaču, kao i drugim strankama u postupku.

(3) Pri razmatranju žalbe u skladu s članom 100. st. (2) i (3) ovog zakona, ugovorni organ po prijemu žalbe putem portala javnih nabavki obavještava ponuđače o vođenju postupka po žalbi.

(4) Datum zaprimanja žalbe direktno kod ugovornog organa, odnosno datum zaprimanja žalbe elektronskim putem uz osiguranje dokaza o upućivanju, odnosno zaprimanju žalbe, ili datum predaje na poštu preporučene poštanske pošiljke smatra se danom uručivanja žalbe.

(5) U slučaju direktne predaje žalbe, ugovorni organ dužan je izdati žaliocu potvrdu o vremenu prijema žalbe.

(6) Ako ugovorni organ odbije izdati potvrdu o vremenu zaprimanja, smatrat će se da je žalba podnesena u roku, osim ako ugovorni organ ne dokaže suprotno.

Član 100.

(Postupak ugovornog organa po žalbi)

(1) Ugovorni organ dužan je u roku od pet dana od dana zaprimanja žalbe utvrditi da li je žalba blagovremena, dopuštena, uredna izjavljena od ovlaštenog lica i od lica koje ima aktivnu legitimaciju.

(2) Ako ugovorni organ utvrdi da je žalba neblagovremena, nedopuštena neuredna i izjavljena od neovlaštenog lica, od lica koje nema aktivnu legitimaciju, odbacit će je zaključkom. Protiv ovog zaključka žalilac ima mogućnost podnošenja žalbe URŽ-u i to u roku od pet dana od dana prijema zaključka.

(3) Ako u roku za izjavljivanje žalbe nije dostavljen dokaz iz člana 105. stav (1) tačka i) ovog zakona o plaćenju naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom članom 108. ovog zakona, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena, ugovorni organ odbacit će žalbu kao neurednu bez pozivanja žalioca na dopunu ili ispravak. Na ovaj zaključak ugovornog organa žalilac nema pravo žalbe URŽ-u i on je konačan. Protiv ovog zaključka žalilac može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema. Tužba za pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje pobijanog zaključka ako Sud Bosne i Hercegovine drugačije ne odluči.

(4) Ako je žalba blagovremena, dopuštena uredna i izjavljena od ovlaštenog lica i lica koje ima aktivnu legitimaciju, ugovorni organ, razmatrajući žalbu, može utvrditi da je ona djelimično ili u cijelosti osnovana i svojim rješenjem ispraviti radnju, preduzeti činjenje, izmijeniti i/ili dopuniti tendersku dokumentaciju ili može postojeću odluku ili rješenje staviti van snage i zamijeniti je drugom odlukom ili rješenjem, ili poništiti postupak javne nabavke u slučaju da su ispunjeni uslovi iz člana 69. st. (2) i (3) ovog zakona, te o tome obavijestiti učesnike u postupku javne nabavke na način određen ovim zakonom, u roku od pet dana od dana prijema žalbe.

(5) Protiv rješenja ugovornog organa iz stava (3) ovog člana može se izjaviti žalba URŽ-u, putem ugovornog organa, u roku od deset dana od dana prijema rješenja. Ugovorni organ proslijeđuje žalbu URŽ-u sa svojim izjašnjenjem i dokumentacijom u roku od pet dana od datuma zaprimanja.

(6) Ako ugovorni organ postupajući po žalbi utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena, uredna izjavljena od ovlaštenog lica i lica koje ima aktivnu legitimaciju, ali da je u cijelosti neosnovana, neće donositi odluku o tome, ali je dužan u roku od pet dana od datuma zaprimanja žalbu proslijediti URŽ-u, sa svojim izjašnjenjem na navode žalbe, kao i kompletnom dokumentacijom u vezi s postupkom protiv kojeg je izjavljena žalba.

Član 101.

(Rokovi izjavljivanja žalbe ugovornom organu)

(1) Žalba se izjavljuje:

a) u roku od deset dana od dana objave obavještenja u odnosu na podatke iz obavještenja o nabavci, odnosno u roku od deset dana od dana objave tenderske dokumentacije na sadržaj tenderske dokumentacije;

b) u roku od deset dana od dana objave izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije u odnosu na sadržaj izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije;

c) u roku od pet dana po prijemu zapisnika o otvaranju ponuda, u odnosu na radnje, postupanja, nečinjenja ili propuštanja u postupku otvaranja ponuda;

d) u roku od deset dana od prijema odluke o kvalificiranosti kandidata ili odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluke o poništenju postupka;

e) u roku od deset dana od dana kada je ugovorni organ trebao donijeti odluku iz postupka, a propustio je da je donese.

(2) Žalba se izjavljuje najkasnije 30 dana po saznanju da je ugovor zaključen bez provedenog postupka javne nabavke u suprotnosti s ovim zakonom, a najkasnije u roku od jedne godine od dana zaključenja ugovora u tom postupku.

(3) U slučaju dodjele ugovora na osnovu okvirnog sporazuma iz člana 32. stav (5) tačka b) ovog zakona ili u okviru dinamičkog sistema kupovine iz člana 123. ovog zakona, žalba se izjavljuje u roku od deset dana nakon što ugovorni organ obavijesti ponuđače da je ugovor na osnovu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine zaključen u odnosu na postupak dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine.

(4) U slučaju pregovaračkog postupka bez objave obavještenja i postupka dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. ~~Dio B~~, žalba se izjavljuje najkasnije:

a) 10 dana od dana objave dobrovoljnog *ex ante* obavještenja o transparentnosti, ako je ovo obavještenje objavljeno;

b) 30 dana od dana objave obavještenja o dodjeli ugovora, ako dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti nije objavljeno.

(5) U postupku nabavke koji se provodi putem konkurentskog zahtjeva žalba se izjavljuje u roku od pet dana od:

a) objave konkurentskog zahtjeva;

b) prijema zapisnika o otvaranju ponuda;

c) prijema odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili prijema odluke o poništenju postupka nabavke.

(6) U postupku direktnog sporazuma žalba nije dopuštena.

(7) Žalilac koji je propustio izjaviti žalbu prema odredbama st. (1) do (5) ovog člana gubi pravo tražiti ispitivanje zakonitosti po istom osnovu, u kasnijoj fazi postupka.

Odjeljak C. Pravna zaštita pred URŽ-om

Član 102.

(Dokazivanje u postupku po žalbi)

(1) Stranke u postupku dužne su iznijeti sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve ili odluke, postupke, radnje ili nečinjenja, te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju.

(2) U postupku pravne zaštite ugovorni organ dužan je dokazati postojanje činjenica i okolnosti na osnovu kojih je donio odluku o pravima, preduzeo radnje ili propuštanja te proveo postupke, koji su predmet postupka po žalbi.

(3) U postupku pravne zaštite žalilac je dužan dokazati ili bar učiniti vjerovatnim postojanje činjenica i razloga koji se tiču pravnog interesa na podnošenje žalbe, povreda postupka ili povreda primjene materijalnog prava, koje su istaknute u žalbi, za koje zna ili bi trebalo da zna.

Član 103.

(Bitne povrede zakona)

(1) U postupcima javne nabavke apsolutno bitne povrede zakona su one povrede o kojima URŽ vodi računa po službenoj dužnosti i koje mogu dovesti do poništenja postupka u potpunosti ili djelimično, i to:

a) neusklađenost tenderske dokumentacije s ovim zakonom ili podzakonskim aktima, koja je usljed nedorečenosti, protivrječnosti ili nejasnosti dovela do nemogućnosti utvrđivanja osnovanosti žalbenih navoda ili koja je usljed bitnih propusta dovela do narušavanja osnovnih principa ovog zakona, odnosno nezakonite dodjele ugovora;

b) povrede postupka prilikom otvaranja ponuda, zahtjeva za učešće;

c) rok za dostavljanje ponuda ili zahtjeva za učešće nije produžen, a postojala je obaveza u skladu s odredbama ovog zakona;

d) nakon isteka roka za dostavljanje ponuda u postupcima u kojima nije dozvoljeno pregovaranje ugovorni organ vodio je pregovore ili je ponuđač izmijenio svoju ponudu suprotno odredbama ovog zakona.

(2) Relativno bitne povrede zakona su povrede koje mogu dovesti do poništenja postupka javne nabavke, ako se uspostavi direktna veza između povrede i ishoda postupka.

Član 104.

(Ovlaštenja URŽ-a)

(1) URŽ u postupku pravne zaštite postupa u granicama zahtjeva iz žalbe, a po službenoj dužnosti u odnosu na povrede opisane u članu 103. stav (1) ovog zakona.

(2) URŽ nije dužan kontrolirati činjenično i pravno stanje koje je bilo predmet prethodne žalbe u istom postupku javne nabavke.

Odjeljak D. Žalba

Član 105. **(Sadržaj žalbe)**

Žalba sadrži:

- a) ime ili naziv žalioca, prebivalište ili sjedište žalioca, ime zastupnika ili opunomoćenika žalioca ako ga ima;
- b) naziv ugovornog organa protiv kojeg se podnosi žalba;
- c) broj i datum postupka javne nabavke i podatke o objavljivanju obavještenja o javnoj nabavci, ako je obavještenje objavljeno;
- d) broj i datum odluke o izboru ponude, poništenju postupka ili druge odluke ugovornog organa;
- e) druge podatke o radnji, propuštanju radnje ili postupcima ugovornog organa koji su predmet postupka ili o predmetu nabavke;
- f) opis činjeničnog stanja;
- g) opis povreda ovog zakona i podzakonskih akata i obrazloženje;
- h) prijedlog dokaza;
- i) dokaz o plaćenju naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom članom 108. ovog zakona, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena;
- j) potpis žalioca ili potpis ovlaštenog lica odnosno opunomoćenika (ako ga žalilac ima) i pečat (ako ga žalilac ima).

²(2) Dokaz iz stava (1) tačka i) ovog člana o plaćenju naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom članom 108. ovog zakona, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena, obavezno se dostavlja ugovornom organu u roku za izjavljivanje žalbe.

Član 106. **(Postupak s neurednom žalbom)**

(1) Ako dostavljena žalba ne sadrži podatke i dokaze iz člana 105. ovog zakona, osim u slučaju ako dostavljena žalba ne sadrži podatak i dokaz iz člana 105. stav (1) tačka i) ovog zakona, kada ugovorni organ donosi zaključak u skladu s članom 100. stav (3) ovog zakona, ugovorni organ poziva žalioca da upotpuni žalbu u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva za dopunu. Ako žalilac ne postupi po zahtjevu ugovornog organa, žalba će biti odbačena kao neuredna, u skladu s članom 100. stav (2) ovog zakona.

(2) U postupku pravne zaštite pred URŽ-om i URŽ ispituje da li dostavljena žalba sadrži podatke i dokaze iz člana 105. ovog zakona. Ako dostavljena žalba ne sadrži podatke i dokaze iz člana 105. ovog zakona, osim u slučaju ako dostavljena žalba ne sadrži podatak

² U zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", broj 50/24) u članu 105. prilikom dodavanja novog stava (2) prvi stav nije brojčano označen.

i dokaz iz člana 105. stav (1) tačka i) ovog zakona, kada ugovorni organ donosi zaključak u skladu s članom 100. stav (3) ovog zakona, URŽ poziva žalioca da upotpuni žalbu u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva za dopunu. Ako žalilac ne postupi po zahtjevu URŽ-a, žalba će biti odbačena kao neuredna, u skladu s članom 111. stav (1) tačka b) ovog zakona.

Član 107.

(Izjavljivanje žalbe URŽ-u)

Žalilac izjavljuje žalbu URŽ-u putem ugovornog organa, u rokovima i na način propisan ovim zakonom.

Član 108.

(Naknada za pokretanje žalbenog postupka)

(1) Žalilac je obavezan platiti naknadu za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od:

- a) 750,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke do 50.000,00 KM;
- b) 1.200,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 50.001,00 KM do 80.000,00 KM;
- c) 3.000,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 80.001,00 KM do 250.000,00 KM;
- d) 5.250,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 250.001,00 KM do 400.000,00 KM;
- e) 7.500,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 400.001,00 KM do 800.000,00 KM;
- f) 11.250,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 800.001,00 KM do 9.000.000,00 KM;
- g) 15.000,00 KM kada je vrijednost nabavke jednaka ili veća od 9.000.000,00 KM.

(2) Žalilac uplaćuje odgovarajući iznos naknade iz stava (1) ovog člana na osnovu podataka o procijenjenoj vrijednosti nabavke iz tenderske dokumentacije.

(3) Žalilac uplaćuje odgovarajući iznos naknade iz stava (1) ovog člana na osnovu podatka iz tenderske dokumentacije o procijenjenoj vrijednosti lota na koji se žali, odnosno zbiru procijenjenih vrijednosti lotova na koje se žali, u slučaju kada se žalba ne odnosi na nabavku u cjelini nego na jedan ili više lotova.

(4) Prije razmatranja žalbe ugovorni organ dužan je utvrditi da li je žalilac uz izjavljenu žalbu dostavio dokaz iz člana 105. stav (1) tačka i) ovog zakona o plaćenju naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom ovim članom, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena.

(5) Ako procijenjena vrijednost nabavke nije poznata u trenutku izjavljivanja žalbe URŽ-u ili nije objavljena, naknada za pokretanje žalbenog postupka plaća se u iznosu od 2.000,00 KM. URŽ će pozvati žalioca na plaćanje razlike naknade u određenom roku ako se tokom žalbenog postupka utvrdi da je naknada plaćena u nedovoljnom iznosu.

(6) Naknada se uplaćuje u korist budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine i ona je nepovratna u slučaju neosnovane žalbe.

(7) U slučaju osnovane ili djelimično osnovane žalbe, a i u slučaju neuredne žalbe, za koju se eventualno naknadno utvrdi da je uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršena, ugovorni organ u roku sedam dana od dana donošenja odluke po žalbi dostavlja URŽ-u dokumentaciju radi pokretanja postupka povrata naknade za pokretanje žalbenog postupka. URŽ u roku od sedam dana od dana zaprimanja dokumentacije od ugovornog organa donosi posebno rješenje o povratu naknade za pokretanje žalbenog postupka, koja se mora provesti u roku od 30 dana od dana zaprimanja rješenja o povratu naknade za pokretanje žalbenog postupka u skladu s Instrukcijom o načinu uplate, kontrole i povrata taksi propisanih ovim članom.

Član 109. **(Postupanje URŽ-a po žalbi)**

(1) URŽ po zaprimanju žalbe utvrđuje blagovremenost, dopuštenost te da li je žalba izjavljena od ovlaštenog lica i od lica koje ima aktivnu legitimaciju.

(2) Kada URŽ utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštenog lica i od lica koje ima aktivnu legitimaciju, nastaviti će razmatrati žalbene navode.

Član 110. **(Suspendivno djelovanje žalbe)**

Blagovremena, dopuštena, uredna od ovlaštenog lica i lica koje ima aktivnu legitimaciju izjavljena žalba odgađa nastavak postupka javne nabavke, zaključenje i/ili izvršenje ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma do donošenja odluke URŽ-a .

(2) Ugovorni organ sve učesnike u postupku javne nabavke o izjavljenoj žalbi obavještava putem portala javnih nabavki.

Odjeljak E. Odlučivanje po žalbi

Član 111. **(Odluke po žalbi)**

(1) U postupku pravne zaštite URŽ može:

- a) obustaviti postupak po žalbi zbog odustajanja od žalbe;
- b) odbaciti žalbu zaključkom zbog nenadležnosti, nedopuštenosti, neurednosti, neblagovremenosti i zbog toga što je izjavljena od lica koje nema aktivnu legitimaciju;
- c) odbiti žalbu zbog neosnovanosti;
- d) usvojiti žalbu, poništiti odluku, postupak ili radnju u dijelu u kojem je povrijeđen zakon ili podzakonski akti;
- e) odlučiti o zahtjevu ugovornog organa za nastavak postupka javne nabavke u bilo kojem trenutku nakon prijema žalbe, a do donošenja odluke URŽ-a, po ispunjenju uslova u smislu da odluka o obustavi postupka ne prouzrokuje nesrazmjernu štetu na račun javnog interesa. Zahtjev ugovornog organa za nastavak postupka mora biti obrazložen, a teret dokazivanja na postojanje okolnosti za nastavak postupka je na ugovornom organu. URŽ će donijeti

odluku po zahtjevu za nastavak postupka javne nabavke u roku od pet dana od dana dostavljanja dokumentacije po žalbi od strane ugovornog organa, odnosno podnošenja zahtjeva, ako je zahtjev dostavljen nakon što je ugovorni organ dostavio žalbu s dokumentacijom

f) poništiti ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum u okolnostima iz stava (2) ovog člana.

(2) URŽ će poništiti ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum ako je ugovorni organ:

a) primijenio pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja ili je postupak dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. ~~Die-B~~ u suprotnosti s odredbama ovog zakona;

b) propustio objaviti obavještenje o nabavci na portalu javnih nabavki ako se to zahtijeva ovim zakonom;

c) zaključio ugovor ili okvirni sporazum u suprotnosti s članom 98. ovog zakona ako to sprečava URŽ da razmotri žalbu prije zaključenja ugovora ili okvirnog sporazuma;

d) zaključio ugovor ili okvirni sporazum bez primjene postupka javne nabavke, osim u slučajevima kada to ovaj zakon dopušta.

(3) Ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum neće biti predmet poništenja, ako je, u slučajevima iz stava (2) tač. a), b) i d) ovog člana, ugovorni organ imao opravdane razloge da smatra da postupa u skladu s ovim zakonom, ako je objavio dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti i ugovor ili okvirni sporazum nije zaključen prije isteka perioda od 15 dana nakon objave tog obavještenja.

(4) U opravdanim slučajevima navedenim u stavu (5) ovog člana, URŽ može ostaviti na snazi ugovor ili okvirni sporazum koji je predmet poništenja, u obimu u kojem je ugovor ili okvirni sporazum već izvršen. U tom slučaju URŽ će ugovornom organu odrediti novčanu kaznu u iznosu naznačenom u stavu (8) ovog člana.

(5) URŽ neće poništiti ugovor ili okvirni sporazum ako, nakon što je razmotrio sve relevantne okolnosti, utvrdi da prevladavajući razlozi u vezi s općim interesom zahtijevaju da ugovor treba ostati na snazi.

(6) Opći interes u smislu stava (5) ovog člana ne odnosi se na ekonomski interes u direktnoj vezi s ugovorom ili okvirnim sporazumom, što obuhvata posebno troškove koji mogu nastati zbog zakašnjenja u izvršenju ugovora ili okvirnog sporazuma, troškove koji proizilaze iz provođenja novog postupka javne nabavke, troškove koji mogu nastati zbog promjene privrednog subjekta koji izvršava ugovor ili okvirni sporazum i troškove pravnih obaveza koje su rezultat poništenja ugovora ili okvirnog sporazuma. Ekonomski interes da ugovor ostane na snazi može se smatrati važnim općim interesom samo kada bi poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma dovelo do nesrazmjernih posljedica.

(7) Poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma ima učinak od momenta zaključenja ugovora.

(8) Novčane kazne iz stava (4) ovog člana nameću se ugovornom organu u iznosu do 5% vrijednosti ugovora, uzimajući u obzir vrstu i obim povrede kao i okolnosti pod kojima je povreda počinjena.

(9) Kazna određena prema odredbama ovog člana uplaćuje se u korist budžeta državnog, entitetskog ili lokalnog nivoa u kojem ugovorni organ ima sjedište.

(10) URŽ o glavnoj stvari odlučuje rješenjem, a u ostalim slučajevima zaključkom.

(11) URŽ je dužan donijeti zaključak ili rješenje po žalbi u roku od 15 dana od dana kada ugovorni organ kompletira žalbu, ali ne kasnije od 30 dana od dana kada primi žalbu od ugovornog organa.

(12) U izuzetno složenim slučajevima predsjedavajući URŽ-a zaključkom može produžiti rok iz stava (3) ovog člana, ali ne duže od 30 dana. Ovaj zaključak dostavlja se svim strankama u postupku.

(13) Rješenje ili zaključak URŽ-a iz ovog člana je konačno i izvršno.

Član 112. (Spajanje postupaka)

(1) Ako postoji više žalbi, koje se odnose na isti postupak javne nabavke, predsjedavajući URŽ-a može donijeti zaključak o spajanju postupaka, bez utvrđivanja postojanja bilo kakvih drugih uslova za spajanje postupaka. U tom slučaju donosi se jedno rješenje po žalbama u tom postupku javne nabavke. Rokovi se računaju od datuma prijema posljednje žalbe.

(2) Protiv zaključka URŽ-a iz stava (1) ovog člana nije dopušteno izjaviti pravni lijek u skladu s ovim zakonom.

Član 113. (Odlučivanje URŽ-a)

(1) URŽ u postupcima po žalbi odlučuje u vijećima sastavljenim od predsjednika vijeća i dva člana vijeća.

(2) U složenim slučajevima i slučajevima međunarodnih vrijednosnih razreda predsjedavajući vijeća predlaže da se slučaj rješava na plenarnoj sjednici.

(3) U plenumu se zasijeda u slučajevima kada se donosi novi stav u odnosu na ranije zauzete stavove.

(4) U slučajevima iz st. (2) i (3) ovog člana predsjedavajući vijeća donosi poseban zaključak.

(5) Članovi URŽ-a ne mogu se suzdržati od glasanja.

(6) Rješenje, odnosno zaključak iz člana 112. stav (2) ovog zakona potpisuje predsjednik vijeća i akt se ovjerava pečatom URŽ-a.

(7) Sastav vijeća za odlučivanje po žalbi utvrđuje predsjedavajući URŽ-a posebnim rješenjem. Predsjedavajući URŽ-a može predsjedavati vijećem za odlučivanje po žalbi.

(8) Zaključci i rješenja URŽ-a, te presude Suda Bosne i Hercegovine po njima, javno se objavljuju na portalu javnih nabavki.

Član 114. **(Izuzeće zbog sukoba interesa)**

(1) Član URŽ-a ili drugo lice koje je uključeno u postupanje u određenom predmetu ne može donositi odluku o njemu ili biti uključeno u postupak odlučivanja ako je s ponuđačem ili ugovornim organom, pravnim predstavnikom ili licem koje su ovlastili ponuđač, ugovorni organ ili njihovi pravni predstavnici, članovi uprave ili odgovorni predstavnici: u poslovnoj vezi, u direktnoj ili indirektnoj (uključujući rodbinsku vezu zaključno sa četvrtim stepenom) rodbinskoj vezi, u bračnoj (čak i ako je došlo do razvoda braka) ili vanbračnoj zajednici ili u tazbinskoj vezi zaključno s trećim stepenom.

(2) Član URŽ-a, odnosno drugo lice koje je bilo u radnom odnosu, tj. zaposleno kod ponuđača ili ugovornog organa, a od prestanka radnog odnosa nisu protekle dvije godine u skladu sa stavom (1) ovog člana, ne može donositi odluke o određenom predmetu, niti biti uključen u postupak rješavanja istog predmeta URŽ-a.

(3) U slučaju postojanja razloga iz st. (1) i (2) ovog člana kao i drugih razloga za izuzeće, član URŽ-a mora bez odgađanja obavijestiti predsjedavajućeg URŽ-a, koji je dužan donijeti odluku o izuzeću člana URŽ-a. Protiv ove odluke nije dopuštena žalba u skladu s ovim zakonom. Odredbe ovog stava primjenjuju se i na drugo lice koje je uključeno u rješavanje određenog predmeta, ako po odredbama ovog člana ne može biti uključeno u postupak njegovog rješavanja.

(4) U slučaju da kod predsjedavajućeg URŽ-a postoje razlozi iz st. (1) i (2) ovog člana, predsjedavajući URŽ-a dužan je bez odgađanja o tome obavijestiti ostale članove URŽ-a, koji donose odluku o izuzeću.

(5) Protiv odluke iz st. (3) i (4) ovog člana nije dopušteno posebno izjavljivanje pravnog lijeka u skladu s ovim zakonom.

POGLAVLJE II. PRAVNA ZAŠTITA PROTIV ODLUKA URŽ-a

Odjeljak A. Sudska zaštita

Član 115. (Upravni spor)

- (1) Protiv odluke URŽ-a ugovorni organ i učesnici u postupku mogu pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) u roku od 30 dana od dana prijema odluke.
- (2) Upravni spor po tužbi koju podnesu stranke u postupku javne nabavke vodi se po hitnom postupku, a odluka po tužbi donosi se u roku 60 dana od dana prijema tužbe.
- (3) Ugovorni organ ili učesnik u postupku može podnijeti i zahtjev za odgađanje konačnog rješenja ili zaključka URŽ-a, zajedno s tužbom kojom se pokreće upravni spor u roku iz stava (1) ovog člana.
- (4) Cijeneći javni interes i štetu koju bi odgađanje konačne odluke URŽ-a moglo izazvati, o zahtjevu iz stava (3) ovog člana rješava Sud BiH posebnim rješenjem, kojim odgađa izvršenje konačne odluke URŽ-a na određeno vrijeme ili do donošenja odluke suda po tužbi u upravnom sporu.

Član 116. (Prekršajne odredbe)

- (1) URŽ podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda, kada utvrdi da je bilo povreda postupka javne nabavke koje predstavljaju prekršaj u smislu odredbi ovog zakona. U slučajevima kada nije bilo postupka po žalbi, Agencija podnosi prekršajnu prijavu kod nadležnog suda za prekršaje, kada utvrdi povrede ovog zakona koje su u njenoj nadležnosti.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ugovorni organ:
- a) ako nabavi robu, radove ili usluge bez provođenja postupaka javne nabavke propisanih ovim zakonom osim u slučajevima kada to zakon dopušta;
 - b) ako ne zaštiti podatke koje mu proslijedi privredni subjekat, označivši ih kao povjerljive, a koji prema odredbama ovog zakona mogu biti proglašeni povjerljivim;
 - c) ako se ne pridržava uslova i načina javne nabavke prema procijenjenim vrijednostima i dijeli vrijednost nabavke s namjerom izbjegavanja primjene propisanog postupka nabavke;
 - d) ako primijeni pregovarački postupak bez objave obavještenja suprotno odredbama čl. 21., 22., 23., 24. i 28. ovog zakona;
 - e) ako ne stavi na raspolaganje tendersku dokumentaciju svim privrednim subjektima koji su je tražili, u skladu s obavještenjem o javnoj nabavci, odnosno ne omogući uvid u dokumentaciju;

- f) ako ne poštuje rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda;
 - g) ako pri pripremi tehničke specifikacije ne poštuje vazeće tehničke standarde, propise ili norme;
 - h) ako ne dostavi odluke za koje je ovim zakonom propisana obaveza dostavljanja ponuđačima u postupku javne nabavke;
 - i) ako ne završi postupak javne nabavke zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci ili odlukom o poništenju;
 - j) ako zaključi ugovor o javnoj nabavci koji nije u skladu s odabranom ponudom i uslovima određenima u tenderskoj dokumentaciji;
 - k) ako ne čuva dokumentaciju o javnoj nabavci, u skladu s propisima o arhiviranju dokumenata;
 - l) ako ustupi postupak nabavke ili za provođenje nabavke ovlasti treće lice ili lice koje nije ugovorni organ u smislu ovog zakona da bi na taj način izbjegao njegovu primjenu;
 - m) ako na zahtjev URŽ-a ne dostavi traženu dokumentaciju ili onemogući uvid u dokumentaciju;
 - n) ako ne izvrši rješenje URŽ-a;
 - o) ako predmet ugovora, konkursne uslove, tehničke specifikacije ili druge elemente javnog poziva prilagodi konkretnom ponuđaču, ili ako dodijeli ugovor ponuđaču koji je učestvovao u pripremi konkursne dokumentacije ili nekog njenog dijela, a nije u postupku dokazao da nije bio u povoljnijem položaju;
 - p) ako ne dostavi izvještaj o dodijeljenom ugovoru;
 - r) ako ne donese plan nabavki i ne objavi ga na veb-stranici ugovornog organa.
 - s) ako nastavi postupak javne nabavke, zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum u toku suspenzivnog dejstva žalbe suprotno članu 110. ovog zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 KM kaznit će se odgovorno lice u ugovornom organu za prekršaj iz stava (2) ovog člana.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj ponuđač ako je dao netačne podatke u dokumentima kojima dokazuje ličnu, poslovnu, finansijsku, tehničku i profesionalnu sposobnost.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 2.000,00 KM kaznit će se i odgovorno lice ponuđača za prekršaj iz stava (4) ovog člana;
- (6) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka URŽ podnosi nadležnom sudu prema sjedištu ugovornog organa.
- (7) URŽ, rješavajući u postupku po žalbi, a na osnovu stanja u spisu, može podnijeti krivičnu prijavu.

Odjeljak B. Supsidijarna primjena

Član 117.

(Supsidijarna primjena pravila upravnog postupka)

Na postupak pred URŽ-om koji nije uređen odredbama ovog zakona primijenit će se odredbe Zakona o upravnom postupku.

Član 118.

(Odnos prema ostalim propisima)

Na odgovornost ugovornih strana za ispunjavanje obaveza iz ugovora o javnoj nabavci primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona o obligacionim odnosima.

Odjeljak C. Naknada troškova postupka

Član 119.

(Pravo na naknadu troškova u postupku javne nabavke)

(1) Ako ugovorni organ povrijedi odredbe ovog zakona ili podzakonskih akata, privredni subjekat ima pravo od ugovornog organa zahtijevati naknadu troškova za pripremu ponude i troškova učešća u postupku javne nabavke.

(2) Pravo iz odredbe stava (1) ovog člana ne postoji ako je, nakon donošenja odluke o izboru ili nakon odluke o poništenju postupka javne nabavke, URŽ utvrdio da kandidat/ponuđač čija ponuda nije razmatrana, ni uz poštivanje odredbi ovog zakona i podzakonskih akata, ne bi imao realne izgleda za izbor njegove ponude, ili čija je žalba odbijena.

(3) U postupku pravne zaštite svaka stranka snosi troškove prouzrokovane postupkom, kao što su troškovi dolaženja, gubljenja vremena (neizvršavanja redovnih radnih obaveza) od redovnih poslova, za pravno zastupanje i stručno pomaganje. Troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju se samo u slučajevima kad je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano s jasno preciziranim razlozima nužnosti.

(4) URŽ odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje ko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos, te kome se i u kojem roku moraju platiti.

(5) Stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranci nadoknaditi jasno precizirane opravdane troškove koji su joj nastali učešćem u žalbenom postupku.

(6) U slučaju odustajanja od žalbe, odbijanja ili odbacivanja žalbe, žalilac nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka.

(7) U slučaju djelimičnog usvajanja žalbe, URŽ može odlučiti da svaka stranka snosi svoje

troškove, da se troškovi žalbenog postupka podijele na jednake dijelove ili da se podijele razmjerno usvajanju žalbe.

(8) U slučaju usvajanja žalbe, URŽ svojom odlukom nalaže ugovornom organu plaćanje troškova žalbenog postupka žaliocu u roku od osam dana od dana prijema rješenja URŽ-a.

(9) Žalba može sadržavati zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka koji mora biti određen i dostavljen URŽ-u prije donošenja odluke.

(10) Na žalbene postupke za naknadu troškova pravnog zastupanja visina naknade određuje se prema visini naknade na koju advokati imaju pravo u upravnim postupcima u neprocjenjivim predmetima.

Član 120.

(Nadležnost u postupku naknade troškova)

(1) Za rješavanje zahtjeva za naknadu troškova u postupku javne nabavke iz člana 119. stava (1) ovog zakona nadležan je URŽ.

(2) Zahtjev za naknadu troškova dopušten je samo ako je URŽ utvrdio da:

- a) zbog postupanja suprotno odredbama ovog zakona ili podzakonskih akata, odluka nije donesena prema navodima iz obavještenja o nabavci za ponudu s najnižom cijenom ili za ekonomski najpovoljniju ponudu; ili
- b) je izbor postupka javne nabavke bez objave obavještenja bio suprotan ovom zakonu; ili
- c) je odluka o poništenju postupka javne nabavke bila suprotna odredbama ovog zakona ili podzakonskih akata; ili
- d) je odluka o izboru, koja je u korist jednog privrednog subjekta donesena bez učešća drugih subjekata u postupku, na osnovu odredbi ovog zakona ili podzakonskih akata bila nedopustiva; ili
- e) ugovorni organ, nakon znatnog prekoračenja roka za donošenje odluke i suprotno zahtjevu ponuđača da se nastavi postupak javne nabavke, postupak nije nastavio, niti ga je okončao odlukom o izboru najpovoljnijeg ponuđača, odnosno odlukom o poništenju.

Član 121.

(Naknada štete)

Svaki od učesnika postupka javne nabavke koji je pretrpio štetu zbog povrede ovog zakona ima mogućnost pokrenuti postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete zbog izmakle dobiti pred nadležnim sudom, prema općim propisima o naknadi štete.

DIO ČETVRTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 122. (Prijelazne odredbe)

(1) Postupci javne nabavke pokrenuti do početka primjene ovog zakona u kojima nisu zaključeni ugovori o javnoj nabavci bit će okončani prema odredbama Zakona o javnim nabavkama koji je na snazi u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke.

(2) Ako se protiv odluke ugovornog organa koja je donesena u skladu sa stavom (1) ovog člana vodi postupak po žalbi, odluka URŽ-a je konačna i izvršna. Protiv odluke URŽ-a može se u roku od 30 dana pokrenuti upravni spor kod Suda BiH.

(3) Postupci za naknadu štete pokrenuti prije početka primjene ovog zakona bit će okončani prema odredbama Zakona o javnim nabavkama koji je na snazi u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke.

(4) U slučaju da se različitim propisima u Bosni i Hercegovini uređuju ista pitanja kao ovim zakonom, primjena ovog zakona imat će prednost u odnosu na ostale propise.

(5) Ako ovim zakonom nisu posebno definirani rokovi za podzakonske akte koje donosi Vijeće ministara BiH i Agencija, oni će biti doneseni u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

(6) Direktor Agencije čiji je mandat u toku ostaje na mjestu direktora do isteka mandata od pet godina, računajući od dana kada je imenovan. Članovi Odbora Agencije čiji je mandat u toku ostaju na mjestu člana Odbora Agencije do isteka mandata od pet godina, računajući od dana kada su imenovani.

(7) Članovi URŽ-a koji su imenovani i čiji je mandat u toku ostaju na mjestu člana URŽ-a do isteka mandata od pet godina, računajući od dana kada su imenovani. Ako je protekao rok od pet godina od imenovanja, članovi URŽ-a dužni su da obavljaju poslove iz nadležnosti URŽ-a do izbora novih članova. PSBiH će raspisati konkurs najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(8) Do uspostavljanja i početka rada filijala sve žalbe rješava sjedište URŽ-a u Sarajevu. Vijeće ministara BiH dužno je osigurati finansijska sredstva i uslove za početak rada filijala najkasnije u roku od tri mjeseca od dana primjene ovog zakona.

Član 123. (Elektronske nabavke, elektronske aukcije i dinamički sistem kupovine)

(1) Način objavljivanja obavještenja u postupcima javnih nabavki propisan je Uputstvom o načinu objavljivanja obavještenja u postupcima javnih nabavki.

(2) Elektronske nabavke, elektronska aukcija i dinamički sistem kupovine, način, rokovi i početak primjene bit će definirani podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH, najkasnije u roku od jedne godine od početka primjene ovog zakona.

Član 124. **(Prestanak važenja)**

(1) Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 i 87/13).

(2) Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona iz stava (1) ovog člana, i to:

- a) Uputstvo o primjeni Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/05 i 24/09);
- b) Uputstvo o načinu vođenja zapisnika o otvaranju ponuda ("Službeni glasnik BiH", br. 17/05 i 27/08);
- c) Lista ugovornih organa, po kategorijama, koji su obavezni primjenjivati Zakon o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 3/05 i 86/06);
- d) Pravilnik o postupku direktnog sporazuma ("Službeni glasnik BiH", br. 53/06 i 20/09);
- e) Uputstvo o primjeni i korištenju modela standardne tenderske dokumentacije za postupke javne nabavke za robe, usluge i radove ("Službeni glasnik BiH", broj 56/07).

Član 125. **(Završne odredbe)**

(1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se istekom šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Ovaj zakon objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

*

"Službeni glasnik BiH" broj 59/22

Član 56. **(Usklađivanje s pravnom tečevinom Evropske unije)**

Ovim zakonom preuzimaju se odredbe Direktive 2014/24/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o javnim nabavkama i o stavljanju van snage: Direktive 2004/18/EZ, Direktive 2014/25/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o nabavkama subjekata koji djeluju u sektoru vodoprivrede, energetskom i saobraćajnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju van snage Direktive 2004/17/EZ, 2014/25. Direktive 2007/66/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. decembra 2007. o izmjeni direktiva Vijeća 89/665/EEZ i 92/13/EEZ u vezi s poboljšanjem efikasnosti postupaka

pravne zaštite koji se odnose na sklapanje ugovora o javnim nabavkama, i Direktive 2009/81/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. o usklađivanju postupaka nabavke za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavci robe i ugovore o uslugama koje sklapaju ugovorni organi ili ugovorni organi u oblasti odbrane i sigurnosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ.

Član 58.
(Prestanak važenja)

Danom početka primjene ovog zakona prestaju važiti:

- a) Uputstvo za objavu osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („Službeni glasnik BiH“, broj 56/15);
- b) Pravilnik o postupku direktnog sporazuma („Službeni glasnik BiH“, broj 90/14).

Član 59.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjivat će se protekom tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu, osim odredbi:

- a) novih čl. 4a. i 4b. Zakona, koji se dodaju članom 3. ovog zakona, koji se primjenjuju od dana pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji;
- b) novih st. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12) i (13), kojim se, u skladu s članom 33. ovog zakona, dopunjava član 75. Zakona, koje se primjenjuju od dana stupanja na snagu ovog zakona.

„Službeni glasnik BiH“ broj 50/24

³Član 7.

(1) Postupci javnih nabavki započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, u kojima je već izjavljena žalba, nastavit će se i okončati uz primjenu odredbi Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14 i 59/22).

³ U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 50/24) član 7. nema naziv koji se upisuje ispod brojčane oznake i stavlja u zagradu.

(2) Postupci javnih nabavki započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, u kojima nije izjavljena žalba, nastavit će se i okončati i uz primjenu odredbi čl. 1, 2, 3, 4, 5. i 6. ovog zakona.

Član 8.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

⁴ U Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", broj 50/24) član 8. nema naziv koji se upisuje ispod brojčane oznake i stavlja u zagradu.

ANEKS I.

LISTA RADOVA NA KOJE SE PRIMJENJUJE ZAKON O JAVNIM NABAVKAMA

Ovi radovi uključuju izgradnju novih objekata, rekonstrukciju postojećih objekata kao i uobičajene popravke i redovno održavanje:

Grupa	Klasa	Predmet	Opis radova
1		Priprema gradilišta	
	11	Rušenje zgrada, odvoz zemlje, demontaža objekata	Ova klasa uključuje: - rušenje zgrada i drugih građevina; - raščišćavanje gradilišta; - izmještanje i prebacivanje zemlje: a) kopanje zemlje, b) punjenje zemljom, c) poravnanje i gradiranje gradilišta, d) kopanje rovova, kanala, e) razbijanje i uklanjanje stijena, f) rušenje eksplozivima itd. - priprema gradilišta za miniranje: a) uklanjanje viška tereta, naslaga minerala b) ostali radovi na razvoju i pripremi lokacije za izvođenje. - drenažu gradilišta; - drenaža poljoprivrednog i šumskog zemljišta.
	12	Bušenje i burgijanje	Ova klasa uključuje: - probno bušenje, probno burgijanje, uzimanje uzoraka jezgre u svrhu gradnje, te u geofizičke, geološke ili slične svrhe. Ova klasa isključuje: - bušenje izvora sirove nafte ili plina za proizvodnju (vidjeti klasu 25); - bušenje izvorišta vode (vidjeti klasu 25); - potapanje jama i okna; - kopanje okomitih rovova; - iskorištavanje naftnih i plinskih polja, geofizičko, geološko i seizmičko mjerenje.

2		Izgradnja cijele građevine ili njenih dijelova, građevinarstvo	
	21	Izgradnja zgrada i građevinski radovi	Ova klasa uključuje: - gradnju svih tipova zgrada; - gradnju građevina u građevinarstvu i to: a) mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka, b) vijadukta, c) tunele i metroe, d) dugačke cjevovode, e) komunikacijske i elektrovodove, f) gradske cjevovode, g) gradske komunikacijske i elektrovodove; - pomoćne gradske radove; - montažu i podizanje montažnih građevina na gradilištu; Ova klasa isključuje: - uslužne aktivnosti vezane za vađenje nafte i plina; - građevinske radove, osim zgrada, za stadione, bazene, sportske dvorane, teniske terene, golf terene i druge sportske objekte (vidjeti klasu 23); - instalacije u zgradama (vidjeti grupu 3); - završavanje zgrada (vidjeti grupu 4); - arhitektonske i inženjerske usluge za građenje; - vođenje građevinskog projekta.
	22	Podizanje krovnih pokrova i okvira	Ova klasa uključuje: - podizanje krovova; - pokrivanje krovova; - hidroizolaciju.
	23	Gradnja autoputeva, cesta, aerodroma i sportskih objekata	Ova klasa uključuje: - gradnju autoputeva, cesta, svih puteva za vozila i pješake, ulica; - gradnju željeznica; - gradnju aerodromskih pista; - građevinske radove, izuzev zgrada, za stadione, bazene, sportske

			dvorane, teniske terene, golf terene i druge sportske objekte; - bojenje oznaka na autoputevima, cestama, ulicama, na površini i na parking prostorima. Ova klasa isključuje prethodne zemljane radove.
	24	Gradnja vodoprivrednih objekata	Ova klasa uključuje gradnju: - vodenih puteva; - luka i riječnih radova; - marina; - gatova; - brana i nasipa; - bagerovanje; - radove ispod površine.
	25	Drugi građevinski radovi koji uključuju posebne zanatske radove	Ova klasa uključuje specifične građevinske poslove koji su zajednički za različite vrste objekata, a koje zahtijevaju posebne vještine ili opremu: - izgradnju temelja, uključujući i odvoz zemlje; - bušenje i gradnju vodenih izvorišta, potapanje jama i okna; - podizanje gotovih čeličnih elemenata; - savijanje čelika; - polaganje cigle i kamena ili drugih materijala; - podizanje i skidanje skela i radnih platformi, uključujući najam skela i radnih platformi; - podizanje dimnjaka i industrijskih peći; Ova klasa isključuje najam skele bez podizanja i demontaže (skidanja).
3		Građevinske instalacije	
	31	Instaliranje električnih instalacija i priključaka (sklopova)	Ova klasa uključuje instalacije u zgradama ili drugim građevinskim objektima i projektima: - električnih žica i sklopova; - telekomunikacijskih sistema; - električnih grijnih sistema; - rezidencijalnih antena; - protupožarnih sistema i alarma;

			- alarmnih protuprovalnih sistema; - liftova i eskalatora; - gromobrana i sl.
	32	Aktivnosti izolacionih radova	Ova klasa uključuje: - toplotne instalacije; - zvučne ili vibracione izolacije u zgradama i drugim građevinskim projektima. Ova klasa isključuje hidroizolaciju (vidjeti klasu 22.).
	33	Vodovodne instalacije	Ova klasa uključuje instalacije u zgradama ili drugim građevinskim projektima: - vodovodne instalacije i sanitarnu opremu; - plinske instalacije i priključke; - opremu za grijanje, ventilaciju, hlađenje ili klimu; - sisteme za prskanje. Ova klasa isključuje instalaciju električnih sistema za grijanje (vidjeti klasu 31.).
	34	Druge instalacije u zgradama	Ova klasa uključuje: - instalaciju rasvjete i signalnih sistema na cestama, željeznicama, aerodromima i lukama; - instalaciju u zgradama ili drugim građevinskim projektima ostalih instalacija, kablova i vodova.
4		Završni građevinski radovi	
	41	Gipsani radovi	Ova klasa uključuje: - postavljanje u zgradama ili drugim građevinskim projektima unutrašnjeg ili vanjskog gipsa ili štukature, malterisanje uključujući slične materijale.
	42	Vrata i prozore (stolariju)	Ova klasa uključuje: - montažu gotovih vrata, prozora, te okvira za vrata i prozore, ugradbene kuhinje, stepenice, opremu za prodavnice i prodajne objekte, kao i slične elemente od drveta ili drugih materijala; - unutrašnje završne radove (npr.

			stropove, oblaganje površina lamperijom, montažu pokretnih pregrada i dr.). Ova klasa isključuje postavljanje parketa i drugih drvenih podloga (vidjeti klasu 43.).
	43	Podne i zidne obloge	Ova klasa uključuje: - postavljanje, polaganje, vješanje ili uklapanje u zgradama ili drugim građevinskim projektima; - zidova ili podnih ploča od keramike ili rezanog kamena; - parketa ili drugih drvenih podnih podloga; - tepiha ili linoleumskih podnih obloga, uključujući i gumene i plastične obloge; - teraco, mramorne, granitne ili škriļčane podne ili zidne obloge; - tapete.
	44	Bojenje i ustakljivanje	Ova klasa uključuje: - unutrašnje ili vanjsko bojenje zgrada; - bojenje građevina; - montaža stakla, ogledala i drugih staklenih površina; Ova klasa isključuje montažu prozora (vidjeti klasu 42.).
	45	Ostali radovi za dovršetak gradnje	Ova klasa uključuje: - instalaciju privatnih bazena; - instalaciju parnih praonica; - razbijanje pijeska i slične aktivnosti za gradnju eksterijera; - druge radove završavanja gradnje i završne radove. Ova klasa isključuje čišćenje zgrada i drugih građevina.
5		Najam opreme	
	50	Najam opreme za gradnju ili rušenje s radnikom koji upravlja opremom	Ova klasa isključuje najam mašina i opreme za gradnju ili rušenje bez radnika koji upravljaju opremom.

ANEKS II.

DRUŠTVENE I DRUGE POSEBNE USLUGE

<u>Oznaka JRJN</u>	<u>Opis</u>
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [usluge pribavljanja lica za pomoć u domaćinstvu]; 79624000-4 [usluge pribavljanja osoblja za medicinsku negu] i 79625000-1 [usluge pribavljanja medicinskog osoblja] od 85000000-9 do 85323000-9; 98133100-5; 98133000-4; 98200000-5; 98500000-8 [privatna domaćinstva sa zaposlenim osobljem] i od 98513000-2 do 98514000-9 [usluge posredovanja za radnu snagu za domaćinstva, usluge agencijskog osoblja za domaćinstva, usluge kancelarijskog osoblja za domaćinstva, osoblje za rad na određeno vrijeme za domaćinstva, usluge pomoći u kući i usluge domaćinstva]	Zdravstvene, društvene i povezane usluge
85321000-5 i 85322000-2, 75000000-6 [usluge uprave, odbrane i socijalnog osiguranja], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; od 79995000-5 do 79995200-7; od 80000000-4 usluge obrazovanja i stručnog osposobljavanja do 80660000-8; od 92000000-1 do 92700000-8 879950000-8 [usluge organiziranja izložbi, sajмова i kongresa], 79951000-5 [usluge organiziranja seminara], 79952000-2 [usluge organiziranja raznih događanja], 79952100-3 [usluge organiziranja kulturnih događanja], 79953000- 9 [usluge organiziranja festivala], 79954000-6 [usluge organiziranja proslava], 79955000-3 [usluge organiziranja modnih revija], 79956000-0 [usluge organiziranja sajмова i izložbi]	Administrativne, društvene, obrazovne, zdravstvene usluge i usluge u vezi s kulturom
75300000-9	Usluge obaveznog socijalnog osiguranja, osim ako je riječ o neprivrednim uslugama od općeg interesa
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Usluge u vezi s naknadama
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 i 98130000-3	Druge usluge zajednice, društvene i lične usluge, uključujući usluge sindikata,

	<u>političkih organizacija, udruženja mladih i drugih organizacija s članstvom</u>
98131000-0	Vjerske usluge
55100000-1 do 55410000-7; 55521000-8 do 55521200-0 [55521000-8 usluge dostavljanja pripremljene hrane u privatna domaćinstva, 55521100-9 usluge redovnog dovoženja hrane, 55521200-0 usluge dostave hrane] 55520000-1 usluge dostavljanja pripremljene hrane, 55522000-5 usluge dostavljanja pripremljene hrane za prijevozna preduzeća, 55523000-2 usluge dostavljanja pripremljene hrane za ostala preduzeća ili ustanove, 55524000-9 usluge dostavljanja pripremljene hrane u škole 55510000-8 usluge menze, 55511000-5 usluge menze i druge usluge restorana sa samoposluživanjem zatvorenog tipa, 55512000-2 usluge vođenja menze, 55523100-3 usluge školskih obroka	Hotelijske i ugostiteljske usluge
79100000-5 do 79140000-7; 75231100-5	Pravne usluge u mjeri u kojoj one nisu isključene na osnovu člana 10a. stav (1) tačka d)
75100000-7 do 75120000-3; 75123000-4; 75125000-8 do 75131000-3	Druge administrativne usluge i državne usluge
75200000-8 do 75231000-4	Pružanje usluga za zajednicu
75231210-9 do 75231230-5; 75240000-0 do 75252000-7; 794300000-7;	Zatvorske usluge, usluge javne sigurnosti i spasilačke usluge u mjeri u kojoj one nisu isključene na osnovu člana 10a. stav (1) tačka h)
98113100-9	
79700000-1 do 79721000-4 [istražiteljske usluge i usluge u oblasti sigurnosti, usluge u oblasti sigurnosti, usluge nadzora alarmnih uređaja, čuvarske službe, usluge nadzora, usluge sistema praćenja, usluge potrage za bjeguncima, usluge patrolnih službi, usluge izdavanja identifikacionih znački, istražiteljske usluge i usluge detektivskih agencija] 79722000-1 [grafološke usluge], 79723000-8 [usluge analize otpada]	Istražiteljske usluge i usluge u oblasti sigurnosti
98900000-2 [usluge koje pružaju ekstrateritorijalne organizacije i organi] i	Međunarodne usluge

<u>98910000-5 [usluge koje su svojstvene međunarodnim organizacijama i organima]</u>	
<u>64000000-6 [poštanske i telekomunikacijske usluge], 64100000-7 [poštanske i kurirske usluge], 64110000-0 [poštanske usluge], 64111000- 7 [poštanske usluge u vezi s dnevnom štampom i časopisima], 64112000-4 [poštanske usluge u vezi s pismima], 64113000-1 [poštanske usluge u vezi s paketima], 64114000-8 [poštanske šalterske usluge], 64115000-5 [iznajmljivanje poštanskog sandučića], 64116000-2 [usluge podizanja na pošti], 64122000-7 [unutrašnje kancelarijske poštanske i dostavljачke usluge]</u>	<u>Poštanske usluge</u>
<u>50116510-9 [usluge protektiranja guma], 71550000-8 [kovačke usluge]</u>	<u>Razne usluge</u>